

Aanpassing meerjarenplan 4 - 2023 & Vaststelling kredieten 2024

Documentatie bij aanpassing meerjarenplan 4 - 2023

AGB
STADSONTWIKKELING
HASSELT

AG Stadsontwikkeling Hasselt

Voor eensluidend verklaard afschrift,

Steven Vandeput

Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur

Voorzitter Directiecomité

1

INHOUDSOPGAVE AANPASSING MEERJARENPLAN 4 - 2023 & VASTSTELLING KREDIETEN 2024

1. STRATEGISCHE NOTA.....	5
2. FINANCIËLE NOTA.....	9
2.1. M1: Financieel doelstellingenplan.....	10
2.2. M2: Staat financieel evenwicht.....	13
2.3. M3: Overzicht kredieten.....	16
3. TOELICHTING.....	17
3.1. T1: Overzicht ontvangsten en uitgaven- functioneel.....	18
3.2. T2: Overzicht ontvangsten en uitgaven- economisch.....	20
3.3. T3: Investeringsprojecten – per prioritaire actie/actieplan.....	22
3.4. T4: Evolutie financiële schulden.....	24
3.5. Financiële risico's.....	26
3.6. Beschrijving grondslagen en assumpties.....	29
3.7. Motivatie van de aanpassing van het meerjarenplan.....	31
3.8. Verwijzing naar plaats waar documentatie beschikbaar is.....	34
3.9. Andere relevante info.....	35

INHOUDSOPGAVE DOCUMENTATIE BIJ AANPASSING MEERJARENPLAN 4 - 2023 & VASTSTELLING KREDIETEN 2024

4. DOCUMENTATIE.....	37
4.1. Omgevingsanalyse.....	39
4.2. Bestuursakkoord.....	89
4.3. Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties.....	143
4.4. Toegestane werkings- en investeringssubsidies.....	162
4.5. Samenstelling beleidsdomeinen.....	162
4.6. Overzicht verbonden entiteiten.....	162
4.7. Personeelsinzet.....	162
4.8. Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort.....	162

|

SN: Strategische Nota

2020-2025

Journalvolgnommern: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

Prioritaire Inhoudstabel:: HAS: Hasselt Heeft Het

Hasselt Heeft Het

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.581.217	4.275.003	4.195.151
Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500
Investerings						
Uitgaven	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	4.117.933
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Prioritaire beleidsdoelstelling: BD000003: Ondernemende en bruisende stad

SD3: Ondernemende en bruisende stad

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Financiering	

Prioritair actieplan: AP000057: Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

3.6.3. Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Financiering	

Prioritair actieplan: AP000123: Investeren in Hasselt cultuurstad

Investeren in Hasselt cultuurstad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Prioritair actieplan: AP000124: Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Prioritair actieplan: AP000125: Investeren in Actieve stad

Investeren in Actieve stad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Geen niet-prioritaire actieplannen

Niet-prioritaire beleidsdoelstellingen:

- BD000008: Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode
- BD000007: Basiswerking van groep Hasselt garanderen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.542.497	4.275.003	4.195.151
Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.379.238	4.667.989	4.532.500
Investerings						
Uitgaven	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	4.117.933
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Niet-prioritaire Inhoudstabel:

Geen niet-prioritaire Inhoudstabel:

Overzicht Doelstellingen, Actieplannen en Acties is te vinden op:
<https://www.hasselt.be/nl/bekendmaking#widget-12-Financi%C3%ABn-Groep-Hasselt>

2. FINANCIËLE NOTA

2.1. M1: Financieel doelstellingenplan.....	10
2.2. M2: Staat financieel evenwicht.....	13
2.3. M3: Overzicht kredieten.....	16

M1: Financieel doelstellingenplan

2020-2025

Journaalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

Prioritaire beleidsdoelstelling: BD000003:Ondernemende en bruisende stad

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgave	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangst	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investering						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgave	0
Ontvangst	0
Saldo	0
Investering	
Financiering	

Niet prioritaire beleidsdoelstellingen

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgave	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.542.497	4.275.003	4.195.151
Ontvangst	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.379.238	4.667.989	4.532.500
Investering						
Uitgave	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangst	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgave	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangst	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgave	4.117.933
Ontvangst	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investering	
Uitgave	75.000
Ontvangst	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgave	5.212.851
Ontvangst	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Verrichtingen zonder beleidsdoelstelling

Totaal

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgave	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.581.217	4.275.003	4.195.151
Ontvangst	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500
Investering						
Uitgave	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangst	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgave	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangst	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgave	4.117.933
Ontvangst	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investering	
Uitgave	75.000
Ontvangst	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgave	5.212.851
Ontvangst	1.055.000
Saldo	-4.157.851

M2: Staat van het financieel evenwicht

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

Budgettair resultaat	2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500
a. Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
b. Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.581.217	4.275.003	4.195.151
II. Investeringsaldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
a. Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
b. Uitgaven	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
III. Saldo exploitatie en investeringen	-1.892.494	4.263.504	1.266.516	3.672.383	4.424.989	8.930.500
IV. Financieringsaldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874
a. Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
b. Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	2.818.052	-695.260	-3.790.142	-542.771	119.192	2.080.626
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar	3.517.948	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018
a. Op basis van meerjarenplan vorig boekjaar	3.517.948	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018	3.507.644
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018	3.507.644

Budgettair resultaat	2026
I. Exploitatiesaldo	4.455.882
a. Ontvangsten	8.573.815
b. Uitgaven	4.117.933
II. Investeringsaldo	-75.000
a. Ontvangsten	0
b. Uitgaven	75.000
III. Saldo exploitatie en investeringen	4.380.882
IV. Financieringsaldo	-4.157.851
a. Ontvangsten	1.055.000
b. Uitgaven	5.212.851
V. Budgettair resultaat van het boekjaar	223.031

Budgettair resultaat	2026
VI. Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar	3.507.644
a. Op basis van meerjarenplan vorig boekjaar	3.507.644
VII. Gecumuleerd budgettair resultaat	3.730.675
IX. Beschikbaar budgettair resultaat	3.730.675

Autofinancieringsmarge	2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Exploitatiesaldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500
II. Netto periodieke aflossingen	4.553.487	4.958.764	5.056.658	4.215.155	4.305.798	4.297.501
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	6.639.378	6.305.784	6.404.409	5.563.638	5.655.016	5.499.886
b. Periodieke terugvordering leningen	2.085.892	1.347.020	1.347.751	1.348.484	1.349.218	1.202.385
IV. Autofinancieringsmarge	-1.077.157	-829.791	-528.416	125.363	362.192	235.000

Autofinancieringsmarge	2026
I. Exploitatiesaldo	4.455.882
II. Netto periodieke aflossingen	4.157.851
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	5.212.851
b. Periodieke terugvordering leningen	1.055.000
IV. Autofinancieringsmarge	298.031

Gecorrigeerde Autofinancieringsmarge	2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Autofinancieringsmarge	-1.077.157	-829.791	-528.416	125.363	362.192	235.000
II. Correctie op de periodieke aflossingen	-3.311.718	-3.855.284	-3.288.596	-3.586.739	-3.044.147	-2.746.876
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	6.639.378	6.305.784	6.404.409	5.563.638	5.655.016	5.499.886
b. Gecorrigeerde aflossingen o.b.v. de financiële schulden	9.951.096	10.161.069	9.693.005	9.150.377	8.699.162	8.246.761
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	-4.388.875	-4.685.076	-3.817.012	-3.461.376	-2.681.955	-2.511.876

Gecorrigeerde Autofinancieringsmarge	2026
I. Autofinancieringsmarge	298.031
II. Correctie op de periodieke aflossingen	-2.389.729
a. Periodieke aflossingen conform de verbintenissen	5.212.851
b. Gecorrigeerde aflossingen o.b.v. de financiële schulden	7.602.580
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	-2.091.698

Geconsolideerd financieel evenwicht	2020	2021	2022	2023	2024	2025
I. Beschikbaar budgettair resultaat						
- Autonoom gemeentebedrijf	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018	3.507.644
Totaal beschikbaar budgettair resultaat	6.336.000	5.640.740	1.850.597	1.307.826	1.427.018	3.507.644
II. Autofinancieringsmarge						
- Autonoom gemeentebedrijf	-1.077.157	-829.791	-528.416	125.363	362.192	235.000
Totale Autofinancieringsmarge	-1.077.157	-829.791	-528.416	125.363	362.192	235.000
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge						
- Autonoom gemeentebedrijf	-4.388.875	-4.685.076	-3.817.012	-3.461.376	-2.681.955	-2.511.876
Totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge	-4.388.875	-4.685.076	-3.817.012	-3.461.376	-2.681.955	-2.511.876

Geconsolideerd financieel evenwicht	2026
I. Beschikbaar budgettair resultaat	
- Autonoom gemeentebedrijf	3.730.675
Totaal beschikbaar budgettair resultaat	3.730.675
II. Autofinancieringsmarge	
- Autonoom gemeentebedrijf	298.031
Totale Autofinancieringsmarge	298.031
III. Gecorrigeerde autofinancieringsmarge	
- Autonoom gemeentebedrijf	-2.091.698
Totale gecorrigeerde autofinancieringsmarge	-2.091.698

Andere gebruikte dossiers op dit rapport:

Dossiers van andere entiteiten:

/

M3: Overzicht van de kredieten

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

	2023		2024	
	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten
- Autonomo gemeentebedrijf				
Exploitatie	4.581.217	8.921.735	4.275.003	8.942.992
Investerings	668.134	0	243.000	0
Financiering	5.563.638	1.348.484	5.655.016	1.349.218
Leningen en leasings	5.563.638	0	5.655.016	0
Toegestane leningen en betalingsuitstel	0	1.348.484	0	1.349.218

3. TOELICHTING

3.1. T1: Overzicht ontvangsten en uitgaven- functioneel.....	18
3.2. T2: Overzicht ontvangsten en uitgaven- economisch	20
3.3. T3: Investeringsprojecten – per prioritaire actie/actieplan.....	22
3.4. T4: Evolutie financiële schulden.....	24
3.5. Financiële risico's.....	26
3.6. Beschrijving grondslagen en assumpties.....	29
3.7. Motivatie van de aanpassing van het meerjarenplan	31
3.8. Verwijzing naar plaats waar documentatie beschikbaar is.....	34
3.9. Andere relevante info.....	35

T1: Ontvangsten en uitgaven naar functionele aard

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Algemene financiering						
Exploitatie						
Uitgaven	1.678.173	1.580.099	1.453.616	1.444.372	1.358.735	1.265.941
Ontvangsten	1.496.026	390.000	0	0	0	0
Saldo	-182.147	-1.190.099	-1.453.616	-1.444.372	-1.358.735	-1.265.941
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.305.784	6.404.409	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	9.264.033	0	0	0	0	0
Saldo	2.624.655	-6.305.784	-6.404.409	-5.563.638	-5.655.016	-8.052.259
Algemene organisatie						
Exploitatie						
Uitgaven	1.484.966	1.593.987	2.313.907	3.136.845	2.916.268	2.929.210
Ontvangsten	5.143.442	6.913.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.658.476	5.319.072	5.981.858	5.784.889	6.026.725	5.798.441
Investerings						
Uitgaven	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	0	486.936	5.152	0	0	0
Ontvangsten	2.085.892	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	2.085.892	1.347.020	1.347.751	1.348.484	1.349.218	1.202.385

	2026
Algemene financiering	
Exploitatie	
Uitgaven	1.180.784
Ontvangsten	0
Saldo	-1.180.784
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	0

	2026
Saldo	-5.212.851
Algemene organisatie	
Exploitatie	
Uitgaven	2.937.149
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	5.636.666
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	0
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	1.055.000

T2: Ontvangsten en uitgaven naar economische aard

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

I. Exploitatie-uitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Operationele uitgaven	1.472.460	1.564.708	2.272.521	3.094.466	2.875.268	2.888.210	2.896.149
1. Goederen en diensten	1.370.189	1.468.527	2.136.332	2.886.565	2.712.368	2.723.310	2.729.249
5. Andere operationele uitgaven	102.271	96.181	136.190	207.901	162.900	164.900	166.900
B. Financiële uitgaven	1.690.679	1.609.377	1.495.002	1.486.751	1.399.735	1.306.941	1.221.784
1. Rente, commissies en kosten verbonden aan schulden	1.678.173	1.580.099	1.453.616	1.444.372	1.358.735	1.265.941	1.180.784
- aan financiële instellingen	859.941	813.139	822.518	840.261	774.041	700.967	635.840
- aan andere entiteiten	818.232	766.959	631.099	604.110	584.694	564.973	544.944
2. Andere financiële uitgaven	12.506	29.278	41.386	42.379	41.000	41.000	41.000
II. Exploitatieontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Operationele ontvangsten	6.573.891	7.266.224	8.212.007	8.714.083	8.711.985	8.470.475	8.290.537
1. Ontvangsten uit de werking	4.948.724	6.878.179	8.171.243	8.708.083	8.705.985	8.464.475	8.284.537
3. Werkingssubsidies	1.496.026	390.000	0	0	0	0	0
a. Algemene werkingssubsidies	1.496.026	390.000	0	0	0	0	0
- Andere algemene werkingssubsidies	1.496.026	390.000	0	0	0	0	0
- van de gemeente	1.496.026	390.000	0	0	0	0	0
5. Andere operationele ontvangsten	129.140	-1.955	40.764	6.000	6.000	6.000	6.000
B. Financiële ontvangsten	65.577	36.835	83.759	207.652	231.007	257.176	283.278
III. Exploitatiesaldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500	4.455.882

I. Investeringsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
B. Investeringsuitgaven in materiële vaste activa	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000	75.000
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000	75.000
a. Terreinen en gebouwen	6.143.093	804.703	3.291.667	661.524	243.000	452.000	75.000
c. Roerende goederen	0	3.470	0	6.611	0	0	0
II. Investeringsontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Verkoop van financiële vaste activa	45.001	455.767	0	0	0	0	0
4. Andere financiële vaste activa	45.001	455.767	0	0	0	0	0

II. Investeringsontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
B. Verkoop van materiële vaste activa	319.788	486.936	29.940	0	0	4.850.000	0
1. Gemeenschapsgoederen en bedrijfsmatige materiële vaste activa	319.788	486.936	29.940	0	0	4.850.000	0
a. Terreinen en gebouwen	319.788	486.936	29.940	0	0	4.850.000	0
D. Investeringssubsidies en -schenkingen	409.480	0	0	0	0	0	0
- van andere entiteiten	409.480	0	0	0	0	0	0
III. Investeringssaldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000	-75.000

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo exploitatie en investeringen	-1.892.494	4.263.504	1.266.516	3.672.383	4.424.989	8.930.500	4.380.882

I. Financieringsuitgaven	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Vereffening van financiële schulden	6.639.378	6.305.784	6.404.409	5.563.638	5.655.016	8.052.259	5.212.851
1. Periodieke aflossingen van opgenomen leningen en leasings	6.639.378	6.305.784	6.404.409	5.563.638	5.655.016	5.499.886	5.212.851
2. Niet-periodieke aflossingen van opgenomen leningen en leasings	0	0	0	0	0	2.552.374	0
C. Toegestane leningen en betalingsuitstel	0	486.936	5.152	0	0	0	0
1. Toegestane leningen	0	486.936	5.152	0	0	0	0
- aan de hulpverleningszone	0	486.936	5.152	0	0	0	0
II. Financieringsontvangsten	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
A. Aangaan van financiële schulden	9.264.033	0	0	0	0	0	0
- opname van leningen en leasings bij financiële instellingen	9.264.033	0	0	0	0	0	0
C. Vereffening van toegestane leningen en betalingsuitstel	2.085.892	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385	1.055.000
1. Terugvordering van toegestane leningen	2.085.892	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385	1.055.000
a. Periodieke terugvorderingen	2.085.892	1.347.020	1.347.751	1.348.484	1.349.218	1.202.385	1.055.000
b. Niet-periodieke terugvorderingen	0	486.936	5.152	0	0	0	0
III. Financieringsaldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874	-4.157.851

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Budgettair resultaat van het boekjaar	2.818.052	-695.260	-3.790.142	-542.771	119.192	2.080.626	223.031

T3: Investeringsproject

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

PRIO IP AP057: Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

AP000057: Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

Andere gebruikte dossiers op dit rapport:

Nog te realiseren in MJP:

MJP_HERZIENING_4_BEGINKREDIET_2024 2023: Alg. 8579

Reeds gerealiseerd in MJP:

JR_ORIGINEEL_2020 2020: Budg. 3237 Alg. 2020008712

JR_ORIGINEEL_2021 2021: Budg. 4916 Alg. 2021009880

JR_ORIGINEEL_2022 2022: Budg. 6350 Alg. 2022007760

Q_ORIGINEEL_2023_Q3 2023: Budg. 6535 Alg. 2023006414

T4: Evolutie van de financiële schulden

2020-2025

Journalvolnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

Financiële schulden op 31 december	2020	2021	2022	2023	2024	2025
A. Financiële schulden op lange termijn	120.707.576	114.304.268	108.739.529	103.084.513	97.584.628	89.819.403
1. Financiële schulden op 1 januari	118.047.584	120.707.576	114.304.268	108.739.529	103.084.513	97.584.628
2. Nieuwe leningen	9.264.033	0	0	0	0	0
3. Aflossingen	0	0	0	0	0	-2.552.374
4. Overboekingen	-6.604.041	-6.404.409	-5.564.739	-5.655.016	-5.499.886	-5.212.851
5. Andere mutaties	0	1.101	0	0	0	0
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	6.305.784	6.403.308	5.563.638	5.655.016	5.499.886	5.212.851
1. Financiële schulden op 1 januari	6.341.122	6.305.784	6.403.308	5.563.638	5.655.016	5.499.886
2. Aflossingen	-6.639.378	-6.305.784	-6.404.409	-5.563.638	-5.655.016	-5.499.886
3. Overboekingen	6.604.041	6.404.409	5.564.739	5.655.016	5.499.886	5.212.851
4. Andere mutaties	0	-1.101	0	0	0	0
C. Financiële schulden op korte termijn	0	454.992	76.546	0	0	0
Totaal financiële schulden	127.013.361	121.162.569	114.379.713	108.739.529	103.084.513	95.032.254

Financiële schulden op 31 december	2026
A. Financiële schulden op lange termijn	84.521.786
1. Financiële schulden op 1 januari	89.819.403
2. Nieuwe leningen	0
3. Aflossingen	0
4. Overboekingen	-5.297.617
5. Andere mutaties	0
B. Financiële schulden op lange termijn die binnen het jaar vervallen	5.297.617
1. Financiële schulden op 1 januari	5.212.851
2. Aflossingen	-5.212.851
3. Overboekingen	5.297.617
4. Andere mutaties	0
C. Financiële schulden op korte termijn	0

Financiële schulden op 31 december	2026
Totaal financiële schulden	89.819.403

Andere gebruikte dossiers op dit rapport:

Meerjarenplan:

MJP_HERZIENING_4_BEGINKREDIET_2024 2023: Alg. 8579

Jaarrekeningen:

JR_ORIGINEEL_2020 2020: Budg. 3237 Alg. 2020008712

JR_ORIGINEEL_2021 2021: Budg. 4916 Alg. 2021009880

JR_ORIGINEEL_2022 2022: Budg. 6350 Alg. 2022007760

3.5 Financiële risico's

Risico's inzake het schuldbeheer

Toestand van de schuldportefeuille van het AG stadsontwikkeling Hasselt:

In functie van de lopende leningen is de uitstaande schuld per 31/12/2023 € 108.739.528,44 en is als volgt samengesteld:

Rentevoet	Aantal leningen	Uitstaande schuld	Gemiddelde rentevoet
Vast	5	94.782.694,91	0,94%
Variabel	3	13.956.833,53	2,30%
Totaal	8	108.739.528,44	1,32%

Het AG stadsontwikkeling Hasselt heeft enkel leningen met periodieke kapitaalsaflossingen.

De beslissing voor een vaste rentevoet of een variabele rentevoet met keuze van herzieningsdata is vooral afhankelijk van de geldstromen nodig voor het te financieren project. Daarnaast wordt ook zoveel mogelijk gestreefd naar een goede diversificatie van de schuldportefeuille.

De leningen met variabele rentevoet worden actief opgevolgd in functie van hun herzieningsperiodiciteit en de marktvooruitzichten zodat indien nodig maatregelen genomen kunnen worden om de impact van een mogelijke rentestijging te minimaliseren.

Risico's inzake het thesauriebeheer

In juli 2022 ontstond er een keerpunt in de dalende rentetrend van nul-rente tot zelfs de aanrekening van negatieve rente. Tot dan was er vanuit de banken een toenemende druk om de liquiditeiten op rekeningen zo laag mogelijk te houden. Onze bankiers legden limieten op rekeningen vast: dit hield in dat voor bedragen onder deze limieten geen intresten aangerekend werden maar voor bedragen boven deze limieten wel. Doordat deze limieten regelmatig bijgesteld werden werd het onvermijdelijk om negatieve intresten te voorkomen.

Door de renteverhogingen van de ECB vanaf de 2de helft van 2022 werden deze limieten en negatieve intresten stelselmatig afgebouwd. Gezien deze rente-evolutie verwachten we ook terug wat meer rendement op onze liquiditeiten te kunnen realiseren.

Het AG stadsontwikkeling Hasselt heeft op dit ogenblik geen liquiditeitsoverschotten die op langere termijn belegd kunnen worden. Indien deze situatie wijzigt en er beleggingsmogelijkheden zijn zal een kapitaalsgarantie een minimumvereiste zijn. Daarnaast zal dit bekeken worden in een breder kader van diversificatie naar banken, producten en termijnen.

Risico's inzake de evolutie van de exploitatieontvangsten

De exploitatieontvangsten zijn projectmatig tot stand gekomen en betreffen voornamelijk inkomsten zoals huurinkomsten, doorrekening allerlei kosten met betrekking tot gebouwen, leasing, parkeeropbrengsten en inkomgelden van het zwembad.

De schuldenaars (contractanten) voor de grootste bedragen zijn voornamelijk overheidsinstellingen zoals de Stad Hasselt zelf, de Politiezone Limburg, hulpverleningszone Zuidwest Limburg, de Regie der Gebouwen Regio Oost enz.. Bij deze is het risico op wanbetaling praktisch nihil.

De inkomsten van het zwembad zijn voornamelijk contant geïnde ontvangsten. Het aandeel op factuur hierin is klein en de schuldenaars zijn scholen en clubs.

De parkeeropbrengsten zijn eveneens contant geïnde ontvangsten. Het betreft zowel de inkomsten van dag-tickets / rotatie-parkeren als van abonnementen. Het flankerend parkeerbeleid dat de stad Hasselt voert zal impact hebben op de parkeeropbrengsten.

Risico's inzake de evolutie van de exploitatie-uitgaven

In 2019 werd beslist om het weinige personeel dat nog werkte voor het AG stadsontwikkeling Hasselt op de payroll van de stad te zetten. Hierdoor is er voor het AG stadsontwikkeling Hasselt geen risico inzake de evolutie van de pensioenlasten. Ook in de evolutie van de overige exploitatie-uitgaven zien we momenteel geen tot zeer weinig risico.

Risico's als gevolg van bepaalde overeenkomsten

Het AG stadsontwikkeling Hasselt heeft momenteel geen borgstellingen, enkel toegestane leningen:

Voor het project Corda Campus heeft het AG stadsontwikkeling Hasselt 2 leningen gegeven aan Corda Campus. Het AG stadsontwikkeling Hasselt financierde zich hiervoor telkens met een doorgeeflening van de STAD.

Per 31/12/2023 is de totale uitstaande schuld van deze leningen nog € 441.602,98.

1. Het eerste krediet werd initieel afgesloten voor € 5.000.000,00, eind 2023 staat hiervan nog € 441.602,98 aan kapitaal open.
Dit krediet loopt tot het tweede kwartaal van 2025.

De rente van de doorgeeflening tussen STAD en AG stadsontwikkeling Hasselt bedraagt 0,00001% en de rente van de toegestane lening tussen AG stadsontwikkeling Hasselt en CORDA 0,25001% en is voor beide 5-jaarlijks herzienbaar. Gezien de resterende looptijd van de lening, zal er geen herziening van de rente meer plaatsvinden.

2. Het tweede krediet werd reeds volledig terugbetaald.

Risico's inzake de verplichtingen tegenover verbonden partijen

Dit is niet van toepassing voor het AG Stadsontwikkeling Hasselt.

Andere risico's

Verkoop onroerende goederen

In het meerjarenplan (2025) wordt de verkoop van de gronden en gebouwen voormalige brandweerkazerne aan de Willekensmolenstraat voorzien. De voorziene verkoopprijs is gebaseerd op een schatting, rekening houdende met de potentiële verkoopwaarde van de gronden en ontwikkelingsmogelijkheden op de site, doch deze kan afwijken van de werkelijke verkoopprijs.

3.6 Beschrijving grondslagen en assumpties

Stadskantoor

Het Stadskantoor valt uit elkaar in 3 delen. Allereerst de nieuwbouw 't Scheep die voor het overgrote deel exclusief wordt verhuurd aan de Stad Hasselt voor de diensten van stad en OCMW. De huidige huurovereenkomst loopt af einde 2023. In het MJP werd er uitgegaan van een vernieuwing van het huurcontract, zonder rekening te houden met een jaarlijkse indexering.

Een tweede deel van het Stadskantoor is de grondig gerenoveerde Rijkswachtkazerne, genoemd Kezeremme. Deze wordt deels aan de Stad en deels aan derden verhuurd. De oostelijke vleugel van het gelijkvloers wordt verhuurd aan de VRT, de westelijke wordt verhuurd aan de Stad voor de uitbating van het huis van het kind. De eerste verdieping van de Kezeremme wordt sinds 1 januari 2020 verhuurd aan advocatenassociatie Koninckx & Broeckmans.

Tot slot is er nog de parking onder het Stadskantoor. De autostaanplaatsen worden voor het overgrote deel verhuurd aan de stad Hasselt met uitzondering van 14 autostaanplaatsen. Daarvan worden er 12 gehuurd door VRT en 2 door advocatenassociatie Koninckx & Broeckmans. De fietsenstalling en bijhorende kleedruimtes en douches worden door alle huurders van het Stadskantoor gedeeld.

Parking Blauwe Boulevard

De ontvangsten werden geraamd rekening houdende met inkomsten die deels afkomstig zijn van bewonersabonnementen, werknemersabonnementen en inkomsten uit rotatie parkeren. De uitbating van de parking wordt uitbesteed tegen een vast bedrag. De inkomsten van de parking worden rechtstreeks door het AG Stadsontwikkeling Hasselt geïnd.

Het AG Stadsontwikkeling Hasselt maakte in het voorjaar van 2020 ook een strategische oefening rond duurzaam parkeer- en mobiliteitsbeleid in de Stad Hasselt. Deze analyse was bepalend voor de prijszetting en – formules bij de exploitatie van parking Blauwe Boulevard.

Veiligheidssite: nieuw gebouw hulpverleningszone

In 2022 werd het project 'veiligheidssite fase 1' definitief opgeleverd. Dit project kwam tot stand als een samenwerking tussen AG Stadsontwikkeling Hasselt en de Regie der Gebouwen. Het deel van het gebouw dat in eigendom is van het AG Stadsontwikkeling Hasselt werd eind 2018 in erfpacht gegeven aan de hulpverleningszone Zuid West Limburg.

Veiligheidssite: voormalig Limburgia-gebouw

Het beheer van het voormalig Limburgia-gebouw verliep geheel volgens planning. Eén deel van het gebouw wordt verder verhuurd aan het OCMW in functie van nachtopvang daklozen, een ander aan de politie in functie van afgesloten parkeerruimte voor politievoertuigen. Kosten van elektriciteit, water en verwarming worden gedeeld volgens contractuele afspraken.

Kapitaalverhoging wildwaterbaan

In 2023 werd een deelneming in een nog op te richten vennootschap voorzien voor een bedrag van € 500.000, daartoe wordt een kapitaalverhoging vanuit de stad Hasselt voorzien in het AG Stadsontwikkeling Hasselt. Na lang overleg werd beslist om het project stop te zetten.

Traject betaalbaar wonen

In het voorbije halfjaar werd het juridische kader van het Hasselts woonmodel gefinaliseerd. Aangaande het toewijzingsbeleid werden een aantal principes afgetikt die momenteel verdere invulling krijgen. Met project Rongese (Runkst) werd een eerste proeftraject opgestart. Er zijn een aantal pistes gedefinieerd voor een tweede en derde proeftraject. Het woonmodel werd ook al voorgesteld aan VOKA en er was een eerste overleg met banken en notariaat. Bedoeling is deze te finaliseren en het eerste proeftraject in praktijk te brengen.

3.7 Motivatie van de aanpassing van het meerjarenplan

Wijzigingen aanpassing meerjarenplan investeringsontvangsten en - uitgaven

Het investeringssaldo 2023 daalt in vergelijking met het initiële meerjarenplan van € -535.000 naar € -668.134. Deze daling komt voort uit de overdracht investeringskredieten van 2022 naar 2023 in combinatie met het schrappen en verschuiven van enkele gebudgetteerde investeringen.

Met ingang van de BBC 2020 wetgeving, werd de overdracht van de investeringskredieten een nieuw gegeven. Voorheen werden de niet-aangewende transactiekredieten voor investeringen automatisch overgedragen naar het volgende boekjaar. Sinds het boekjaar 2020 is dit geen automatische overdracht meer. Er kan door de besturen gekozen worden om de resterende investeringskredieten volledig, gedeeltelijk of niet over te dragen naar het nieuwe meerjarenplan 2020-2025. AG stadsontwikkeling Hasselt heeft voor de tweede optie gekozen, namelijk het gedeeltelijk overdragen van de niet-opgebruikte investeringskredieten.

Een investeringsuitgavenbudget van € 928.134,37 werd zodoende overgedragen van 2022 naar 2023. Voor de investeringsontvangsten waren geen kredieten meer beschikbaar voor overdracht.

Verder wordt de deelneming in een nog op te richten vennootschap voor de ontwikkeling van een wildwaterbaan voor een bedrag van € 500.000,00 geschrapt. Na lange besprekingen met de diverse partijen werd gekozen het project niet verder te zetten. Vermits dit project budgetneutraal is voor AG Stadsontwikkeling Hasselt werden zowel de uitgaven als ontvangsten verlaagd met hetzelfde bedrag.

Ten slotte werd ook een budget van € 168.000 overgedragen naar 2024 voor de installatie van zonnepanelen op het zwembadcomplex Kapermolen. De investering is noodzakelijk om in de toekomst te voldoen aan de opgelegde VEKA-verplichtingen. Vlaanderen verplicht het voorzien van zonnepanelen op overheidsgebouwen met een elektriciteitsafname hoger dan 250 megawattuur. Bijkomend werden de jaarlijkse budgetten voor diverse noodzakelijke investeringen in het zwembadencomplex Kapermolen verhoogd tot een bedrag van € 50.000.

Ook het project parking blauwe boulevard valt onder de opgelegde VEKA-verplichtingen. Een budget van € 377.000 werd voorzien voor het zonnepanelen.

Tot slot vond de oplevering van het Stadskantoor 5 jaar geleden plaats. De eerste vervangingsinvesteringen komen nabij. Vandaar werd een jaarlijks budget voorzien van € 25.000 om de vervangingen mogelijk te maken.

Wijzigingen aanpassing meerjarenplan exploitatie-ontvangsten en -uitgaven

Het exploitatiesaldo 2023 daalt in vergelijking met het initiële meerjarenplan van € 4.414.879 naar € 4.340.518. Om het hoofd te bieden aan de huidige uitdagingen werden al de budgetten kritisch geanalyseerd en verhoogd waar nodig maar eveneens geschrapt waar niet meer nodig.

De energiecrisis heeft nog steeds zijn impact op de budgetten van het zwembadcomplex Kapermolen, het stadskantoor alsook de parking blauwe boulevard. Er werd voor een totaal van € 977.100 extra energiebudget ingeschreven over het meerjarenplan 2023-2025. Voor het stadskantoor en de veiligheidssite Limburgia worden deze hogere energiekosten doorgerekend, het ontvangstenbudget werd conform aangepast voor een bedrag van € 213.150.

Voor het zwembadcomplex Kapermolen werden de budgetten in het verleden kort opgevolgd en bijgestuurd. De werking blijft ieder jaar minder of meer gelijk vandaar dat er maar één bijkomende exploitatie-uitgave nodig was. Het budget voor de betaling van jobstudenten werd met € 20.000 per jaar verhoogd om de gestegen kosten t.g.v. de index ervan op te vangen.

In 2023 kwam de BTW- alsook de fiscale controle, over de periode 01/12/2018-31/12/2019 met betrekking tot het zwembadcomplex Kapermolen en over de periode 01/01/2019-31/12/2019 over de organisatie in haar geheel, tot een einde. Naar aanleiding van deze controle zijn er wat betreft toepassing van de aftrekbaarheid van de BTW op de polyvalente zaal, gelegen te zwembadcomplex Kapermolen, opmerkingen geformuleerd. De BTW-aftrek toegepast op de polyvalente zaal werd teruggevorderd voor een totaal bedrag van € 82.569,74. Hiervoor werden extra budgetten voorzien. Tegelijkertijd werd er bezwaarschrift ingediend voor de hoogte van de gevorderde intresten en boetes aangerekend.

De kosten voor het onderhoud van de technische installaties van het Stadskantoor werden opgenomen in een onderhoudscontract. Dit onderhoudscontract had een looptijd van 1 jaar en maakte integraal deel uit van de DBM-overeenkomst. De DBM-overeenkomst stipuleert dat deze onderhoudsovereenkomst nadien met 9 jaar kan verlengd worden volgens bijgesloten en hierna gespecificeerde voorwaarden. Het Directiecomité van het AGB Stadsontwikkeling Hasselt bekrachtigt de verlenging van het onderhoudsfase in het DBM-samenwerkingsverband vanaf 1 juli 2023 tot 30 juni 2032. De budgetten werden conform deze verlenging aangepast.

- jaar 2023: bedrag excl. BTW: €164.232,97 (vanaf juli 2023)
- jaar 2024: bedrag excl. BTW: € 337.662,98
- jaar 2025: bedrag excl. BTW: € 343.065,59
- jaar 2026: bedrag excl. BTW: € 348.554,64

Verder wordt ieder jaar de erfpacht-overeenkomst afgesloten tussen AG stadsontwikkeling Hasselt en hulpverleningszone geïndexeerd. De hogere index van toepassing zorgt ook voor een stijging van de intrestontvangsten voor een totaal van € 91.030,53.

Daarnaast werd de uitgave voor de planbatenheffing van de Oude Brandweerkazerne Willekensmolenstraat geschrapt wegens niet meer van toepassing.

De parking Blauwe Boulevard is sinds 2020 operationeel. Net als voorgaande jaren werden de budgetten in kader van dit project aangepast in functie van de werkelijke uitgaven. Een aantal kleine verlagingen van de budgetten werden doorgevoerd.

Voor de realisatie van het project Wildwaterbaan werd een projectvergadering georganiseerd waarbij alle stakeholders, advies verlenende organisaties en vergunning verlenende organen aanwezig waren ter voorbereiding van een omgevingsvergunning. Ter voorbereiding hiervan diende een ontwerper-architect aangesteld te worden. De Limburgse Reconversie Maatschappij (LRM) rekent deze kosten door aan het AG Stadsontwikkeling Hasselt. De budgetten hiervoor werd voorzien in deze aanpassing meerjarenplan. Evenwel bleek hieruit dat, gezien de huidige economische context, het niet opportuun is om het project verder te zetten. De betreffende investeringskosten die hieruit gingen volgen, werden dan ook geschrapt (zie hierboven).

Tot slot werden de uitgaven en ontvangsten van al de andere projecten kritisch bekeken en daar aangepast waar nodig.

Wijzigingen aanpassing meerjarenplan financieringsontvangsten en -uitgaven

Het financieringssaldo 2023 daalt in vergelijking met het initiële meerjarenplan van € -3.715.155 naar € -4.215.155.

Slechts één aanpassing aan het financieringsbudget in deze aanpassing meerjarenplan. Zoals hierboven reeds enkele malen aangehaald wordt de kapitaalverhoging vanuit Stad Hasselt voor de aanleg van de wildwaterbaan geschrapt. Dit heeft een negatief financieringsresultaat van € -500.000 als gevolg, dat gecompenseerd wordt door een verhoging van het investeringssaldo.

Tot slot kreeg het financieringsbudget een volledige update op basis van de laatste beschikbare aflossingstabellen, maar aangezien er geen rentevoetherziening is geweest op de leningen met een variabele intrestvoet is de impact hiervan nihil.

Verwerking budgettair resultaat rekening 2022

In deze aanpassing van het meerjarenplan is het budgettaire resultaat van de rekening 2022 verwerkt. Het gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar bedraagt € 1.850.597

Wijzigingen budgettair resultaat, autofinancieringsmarge en gecorrigeerde AFM

De bovenstaand beschreven wijzigingen resulteren finaal in een stijging van het budgettair resultaat in vergelijking met het initiële meerjarenplan van € 270.028 naar € 1.307.826.

3.8 Verwijzing naar plaats waar documentatie beschikbaar is

Het meerjarenplan en de documentatie bij het meerjarenplan zullen terug te vinden zijn op de onderstaande locatie:

<https://www.hasselt.be/nl/bekendmaking#widget-12-Financi%C3%ABn-Groep-Hasselt>

3.9 Andere relevante info

Vaststellen kredieten 2024

Met de aanpassing van het meerjarenplan worden tegelijk de kredieten van 2024 'vastgesteld'. Praktisch betekent dit dat de transactiekredieten van het boekjaar 2024 beschikbaar worden voor de uitvoering: onder meer voor het boeken van bestelbonnen, kosten en opbrengsten.

Regels voor kredietbewaking

De kredieten zijn voortaan limitatief op het niveau van:

- Het totaal van de exploitatie uitgaven
- Het totaal van de investeringsuitgaven
- Het totaal van de financieringsuitgaven voor toegestane leningen en betalingsuitstel
- Het totaal van de ontvangsten uit leningen en leasings

Doordat de regelgeving verder geen bepalingen voor de kredietbewaking bevat, kan en moet elk bestuur de opvolging, het beheer en de bewaking van de kredieten organiseren volgens de interne organisatie en op maat van het eigen bestuur. Het organisatie-beheersingssysteem moet regels bevatten die het bestuur toelaten om de opvolging en het beheer van de ramingen en kredieten, en de onderdelen daarvan, concreet vorm te geven.

Dat betekent dat de lokaal uitgewerkte regeling minstens de volgende zaken moet garanderen:

1. een permanent overzicht van de aangewende en beschikbare ramingen en kredieten;
2. het voorkomen van kredietoverschrijdingen;
3. een afsprakenkader waarbinnen ramingen kunnen worden verschoven (bv. van actie A naar actie B, van beleidsdoelstelling 1 naar beleidsdoelstelling 2, van een algemene rekening van de groep 62 (personeelsuitgaven) naar een algemene rekening van de groep 61 (diensten en leveringen)).

Met betrekking tot dit laatste is er binnen Groep Hasselt concreet voor gekozen om de kredietbewaking bij kredietverschuivingen in te stellen op de volgende 5 parameters:

- Actieplan
- Verantwoordelijke dienst
- Eindverantwoordelijke actie (van belang bij gecentraliseerde budgetten GEB, PEL, ICT, ...)
- Bevoegde mandataris
- Code prioritair (basisbudget vs. Beleidsbudget)

Voor de diensten betekent dit dat indien er budgetten worden verschoven tussen meerjarenplannummers behorend tot een verschillende verantwoordelijke dienst of met een verschillende eindverantwoordelijke actie, er een goedkeuring dient te worden bekomen van het managementteam.

Indien men budgetten wil verschuiven tussen meerjarenplannummers van een verschillende bevoegde mandataris of verschillend actieplan, moet het college van burgemeester en schepenen of het vast bureau haar goedkeuring geven.

Keuze van rapportering op prioritaire actieplannen of acties

Er werd beslist om in de beleidsrapporten te rapporteren op het niveau van de prioritaire actieplannen.

Schema M2: sterke afwijking gecorrigeerde autofinancieringsmarge

Bij de gecorrigeerde AFM worden de aflossingen berekend aan 8% van de uitstaande schuld. Dit komt overeen met een terugbetalingstermijn van 12,5 jaar. De meeste leningen van het AG Stadsontwikkeling Hasselt werden aangegaan voor een langere termijn en zitten nog bijna allemaal in het beginstadium. Er werden m.a.w. nog niet veel kapitaalaflossingen terugbetaald. De 8% van de openstaande schuld op 1 januari, die in de gecorrigeerde autofinancieringsmarge berekend wordt, is dan ook beduidend hoger dan periodieke en niet-periodieke aflossingen in de autofinancieringsmarge.

Prijssubsidies

Het AG stadsontwikkeling Hasselt dient operationeel winstgevend te zijn, gelet op het meerjarenplan en gelet op de keuze om de toegangsprijzen tot het zwembadcomplex Kapermolen, dat wordt geëxploiteerd door het AG stadsontwikkeling Hasselt, op het huidige niveau te houden voorziet de Stad Hasselt om in 2024 een prijssubsidie van € 1,06 per zwembeurt toe te kennen aan het AG stadsontwikkeling Hasselt. De berekening van de subsidies is gebaseerd op een raming van het aantal zwemmers.

Verlenging meerjarenplan 2020 – 2025 naar 2026

Het lopende meerjarenplan dient ten minste de budgettering van de komende 3 jaren te bevatten. Vandaar wordt het meerjarenplan 2020-2025 vanaf 2024 uitgebreid met 1 bijkomend jaar zijnde 2026.

DOCUMENTATIE BIJ DE AANPASSING MEERJARENPLAN 4 - 2023 & VASTSTELLING KREDIETEN 2024

4. DOCUMENTATIE

4.1. Omgevingsanalyse.....	39
4.2. Bestuursakkoord groep Hasselt.....	89
4.3. Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties.....	143
4.4. Toegestane werkings- en investeringsubsidies.....	162
4.5. Samenstelling beleidsdomeinen.....	162
4.6. Overzicht verbonden entiteiten.....	162
4.7. Personeelsinzet.....	162
4.8. Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort.....	162

4.1. Omgevingsanalyse groep Hasselt

HASSELT
HEEFT
HET.

OMGEVINGSANALYSE STAD HASSELT

Beheers- en beleidscyclus 2020-2025

UPDATE CIJFERS | oktober 2023

contact

Strategie & Projecten

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

cijfers@hasselt.be

STAD HASSELT – LIMBURGPLEIN 1, 3500 HASSELT – T 011 23 90 00

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
BELANGRIJKSTE TENDENSEN EN EVOLUTIES	5
Hasselt stad in verandering	5
Levenskwaliteit	5
Inclusie	6
Duurzaamheid	6
Beleidsparticipatie	7
Hasselt hoofdstad	7
LEESWIJZER	8
Over de gebruikte bronnen & de verwerking van gegevens	8
Vergelijkingen met andere regio's	8
Dataplatform Hasselt.incijfers.be	8
Dieper duiken in de cijfers	8
De 22 Hasseltse wijken	9
LUIK 1 EXTERNE OMGEVINGSANALYSE	10
HASSELT VANDAAG	10
Hasselt, een stad in volle groei	10
Een relatief oude stad	11
Leeftijdspiramide in beweging	11
HASSELT, STAD IN VERANDERING	12
Verdere toename van de bevolking	12
Meer – maar ook kleinere – huishoudens	13
Stad op leeftijd: verdere vergrijzing en verzilvering	14
Groei ten koste van bevolking op actieve leeftijd, niet ten koste van de jongeren	14
Toenemende diversiteit	16
LEEFKWALITEIT	18
Veiligheid & criminaliteit	18
Buurthinder	19
Kwalitatieve openbare ruimte	19
Kwalitatieve voorzieningen	20

INCLUSIE	25
Financiële armoede	25
Wonen, betaalbaarheid en dak- en thuisloosheid	27
Energiearmoede	29
Kinderarmoede	29
Kansen in het onderwijs	30
Sociale cohesie	32
DUURZAAMHEID	33
CO ₂ -uitstoot	33
Hernieuwbare energie	33
Restafval	33
Vervoersmiddelengebruik	34
Milieubewust handelen	35
BELEIDSPARTICIPATIE	37
Inspraak	37
Communicatie	37
Vertrouwen	38
HASSELT HOOFDSTAD	39
Jobmotor	39
Onderwijsstad	39
Toerisme	40
Winkelstad	40
Uitstraling Hasselt	42
SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG's)	43

VOORWOORD

Stadsbeleid voeren is geen nattevingerwerk. Het is belangrijk om een goed zicht te hebben op de lokale samenleving en de tendensen en fenomenen die er zich voordoen. Daarom zetten we dataverzameling optimaal in bij de voorbereiding en uitwerking van het beleid.

Net zoals alle Vlaamse steden maakte Hasselt in 2019 werk van een nieuw meerjarenplan. Dit strategische meerjarenplan vormt de kern van een nieuwe beleidscyclus en zet de komende beleidsperiode de richting voor onze stad uit. Een eerste stap in de opmaak van een nieuw meerjarenplan was de [OMGEVINGSANALYSE](#). De omgevingsanalyse schetst, op basis van heel wat beschikbaar cijfermateriaal, een objectief beeld van onze stad.

In deze omgevingsanalyse is ernaar gestreefd om zo veel mogelijk gebruik te maken van de meest actuele gegevens. Het moment waarop nieuwe gegevens beschikbaar zijn, verschilt echter per bron maar ook per thema. Voor de actualisering van deze omgevingsanalyse, putten we uit de gegevens die in [OKTOBER 2023](#) beschikbaar waren. We willen de data goed blijven monitoren en zien deze omgevingsanalyse dan ook als een dynamisch instrument. De meest relevante cijfers en statistieken volgen we verder op. Op het dataplatform [hasselt.incijfers.be](#) worden diverse indicatoren, statistieken en data over de stad actueel gehouden. Zo kan de omgevingsanalyse deel uitmaken van het cyclische en dynamische karakter van de beleids- en beheerscyclus.

Deze omgevingsanalyse schetst een positief beeld van Hasselt. De Hasselaar woont graag in zijn buurt en stad en is er fier op. Toch komen er ook uitdagingen en aandachtspunten uit naar de oppervlakte. De omgevingsanalyse is opgebouwd uit een aantal pijlers:

- Hasselt vandaag, een stad in verandering
- Leefkwaliteit
- Inclusie
- Duurzaamheid
- Beleidsparticipatie
- Hasselt hoofdstad

Samen met het bestuursakkoord vormt de omgevingsanalyse de start voor het opmaken van het meerjarenplan 2020-2025.

Beleid maken is ook altijd bijsturen. Zo heeft de coronapandemie een ongeziene impact op het leven in onze stad. En dit op tal van levensdomeinen. Statistieken lopen achter de feiten aan en kunnen de effecten van de crisis nog niet altijd goed in cijfers vatten.

Koen Deconinck
algemeen directeur

Steven Vandepuut
burgemeester

[UPDATE CIJFERS | oktober 2023](#)

BELANGRIJKSTE TENDENSEN EN EVOLUTIES

Hasselt stad in verandering

Met 79 524 inwoners is Hasselt de grootste stad van Limburg en bovendien een **STERK GROEIENDE CENTRUMSTAD**: de voorbije tien jaar kende de Hasseltse bevolking een groei van 6,6 %. Het positief migratiesaldo – zowel van vanuit andere Belgische gemeenten als vanuit het buitenland – doet het aantal Hasselaren toenemen.

Meer dan één op vier inwoners is ouder dan 60 jaar. Het aandeel 60-plussers in de stad nam de voorbije tien jaar toe, een duidelijke indicatie van de toenemende **VERGRIJZING**. Ook binnen de groep ouderen is er een veroudering merkbaar wat zich uit in meer en meer 80-plussers. Deze vergrijzing sluit een **HERGROENING** van de bevolking niet uit. Zo zagen we de voorbije tien jaar een toename van het aantal jongeren en dan vooral van de jongste leeftijdsgroepen.

De bevolkingsprojecties gaan uit van een **VERDERE GROEI** van de Hasseltse bevolking, maar ook de samenstelling van de bevolking verandert. Zo zal Hasselt meer – maar ook kleinere – huishoudens tellen, een gevolg van de **GEZINSVERDUNNING** en het toenemend aantal alleenwonenden. Ook de tendensen van **VERGRIJZING** (65+) en **VERZILVERING** (80+) zetten zich verder door.

De vergrijzing zet druk op het aantal inwoners op actieve leeftijd (20-64 jaar). Procentueel wordt die groep kleiner, terwijl de groep ouderen – maar ook de jongeren – verder zullen stijgen tot 2040.

Niet alleen qua leeftijd verandert de Hasseltse bevolking. Net zoals in de andere centrumsteden groeit in Hasselt het aantal inwoners met een migratieachtergrond. Eén op vijf Hasselaren is van vreemde herkomst, goed voor meer dan 152 verschillende herkomstnationaliteiten. Omwille van dit groot scala, spreken we ook van **SUPERDIVERSITEIT**. Vooral binnen de jongste leeftijdsgroepen is de diversiteit groot.

Levenskwaliteit

Meer dan negen op tien Hasselaren wonen graag in hun stad. Een combinatie van goede scores op heel wat levensdomeinen dragen bij aan de levenskwaliteit van de Hasselaren.

Het aantal geregistreerde **MISDRIJVEN** per 1 000 inwoners ligt in Hasselt lager dan gemiddeld voor de centrumsteden. Al hangt het aantal geregistreerde feiten niet altijd samen met hoe veiligheid ervaren wordt door de Hasselaar zelf. Uit de Stadsmonitor blijkt dat 6 % van de Hasselaren zich vaak onveilig voelt in de stad. Hiermee doet Hasselt het erg goed in vergelijking met de andere centrumsteden, enkel in Leuven en Brugge liggen deze cijfers nog lager.

Een ander aspect van leefbaarheid is wonen een aangename buurt zonder hinder. Wel geeft bijna één op vijf Hasselaren aan vaak **BUURTHINDER** te ondervinden. Dat is lager dan gemiddeld voor de centrumsteden waar een kwart van de inwoners aangeeft vaak buurthinder te ondervinden. De meest gesignaleerde overlast in Hasselt heeft te maken met verkeer.

Hasselt telt procentueel meer oppervlakte **BUURTGROEN** en **WIJKGROEN** dan het gemiddelde van de centrumsteden. Samen met Genk en Turnhout behoort Hasselt tot de centrumsteden met procentueel de grootste oppervlakte buurt- en wijkgroen.

Een belangrijk aspect van een leefbare stad is een aanbod aan **VOORZIENINGEN** dat afgestemd is op de noden en behoeften van de stadsbewoners. Vragen we de Hasselaren zelf hoe tevreden ze zijn over het

voorzieningenaanbod in de stad, doen we het als stad erg goed. Bijna zes op tien Hasselaren (57 %) is tevreden. Hiermee scoort Hasselt bij de best scorende centrumsteden. Hasselt kan hoge tevredenheidscijfers voorleggen op vlak van sport- en recreatievoorzieningen, cultuur en vrije tijd, onderwijs en kinderopvang, ouderenvoorzieningen en winkelaanbod.

Inclusie

ARMOEDE is een belangrijke variabele in het meten van het inclusieve karakter van een samenleving. Door het wegnemen van de risico's tot armoede verminderen we de kans op sociale uitsluiting. Armoede uit zich op diverse domeinen. Eén op zeven Hasselaren geeft aan moeilijk rond te komen met zijn inkomen. Wel verbergt het Hasseltse gemiddelde grote verschillen tussen de wijken en buurten.

De tevredenheid over de eigen woning ligt erg hoog in Hasselt in vergelijking met de andere centrumsteden. Als we kijken naar de **BETAALBAARHEID** van een **WONING** wordt de Hasselaar geconfronteerd met stijgende woningprijzen ten opzichte van 2010, dit voor zowel huizen als appartementen.

De kans op een succesvolle **SCHOOLLOOPBAAN** hangt nauw samen met het milieu waarin een leerling opgroeit. Leerlingen met een laag opgeleide moeder, een andere thuistaal, een schooltoelage of leerlingen die wonen in een buurt met hoge mate van schoolse vertraging lopen hoger risico op beperktere onderwijskansen. Extra risicofactoren zijn spijbelen en zelf veel schoolse vertraging oplopen. In Hasselt verlaat ongeveer één op zeven leerlingen het Hasselts onderwijs zonder de nodige kwalificaties.

De Hasselaar is **STERK BETROKKEN** en goed **GEÏNTEGREERD** in zijn **BUURT**, zo blijkt uit verschillende indicatoren uit de Stadsmonitor. De Hasselaar is sterk betrokken bij zijn buurt en actief in het verenigingsleven, zeker in vergelijking met de inwoners van andere centrumsteden.

Duurzaamheid

Hasselt ondertekende de burgemeestersconvenant voor klimaat en energie. Met deze overeenkomst engageren lokale overheden zich vrijwillig om tegen 2030 de EU-doelstelling te halen om 40% minder broeikasgassen uit te stoten en om onze veerkracht te verhogen door ons aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

In 2020 bedroeg de CO₂-uitstoot in Hasselt 392 779 ton. Een daling t.o.v. eerdere jaren en een daling in vergelijking met 2011. Naast de doelstelling om minder CO₂ uit te stoten is ook een doel om het aandeel **HERNIEUWBARE ENERGIE** sterk te vergroten. In Hasselt nam de voorbije jaren het aantal geïnstalleerde zonnepanelen toe.

Op andere aspecten, zoals het terugdringen van restafval, doet Hasselt het goed. Zo kende het aantal kilogram **RESTAFVAL** in Hasselt sinds 2013 een daling. Hiermee doet Hasselt het erg goed in vergelijking met de andere centrumsteden.

Hasselt telt als centrumstad een hoog auto - maar ook een hoog fietsbezit - , zeker in vergelijking met de andere centrumsteden. Hasselaren houden er een **MINDER DUURZAAM VERPLAATSGEDRAG** op na in vergelijking met een gemiddelde inwoner van een centrumstad. Voor verplaatsingen naar school of werk wordt er vaker gekozen voor minder duurzame alternatieven.

Beleidsparticipatie

BELEIDSPARTICIPATIE is het betrekken van burgers, middenveld en andere organisaties in het mee bedenken van toekomstig beleid. Bijna de helft van alle Hasselaren geeft aan bereid te zijn om mee te praten over wat er gebeurt in de stad. Ongeveer vier op de tien Hasselaren vindt dat het stadsbestuur voldoende inspanningen levert om de noden van de burger te kennen evenals de bewoner betreft bij veranderingen in de stad. Slechts een derde is van oordeel dat het stadsbestuur voldoende acties onderneemt om de inwoner te consulteren.

Hasselt hoofdstad

Hasselt speelt zijn rol als centrumstad voor de ruime regio. Zeker als tewerkstellingsplek, als onderwijsstad en als winkelstad.

In het domein **TEWERKSTELLING** speelt Hasselt een centrale rol in de creatie van nieuwe jobs, zowel voor Hasselaren als niet-Hasselaren. Maar liefst 75 % van de loontrekkenden komen van buiten Hasselt. De werkgelegenheidsgraad of jobratio in Hasselt is dan ook hoog. Per 100 inwoners zijn er 125 jobs beschikbaar. Hiermee kent Hasselt één van de hoogste jobratio's van alle Vlaamse centrumsteden.

De meeste Hasseltse jongeren gaan naar school in de eigen stad. Daarnaast vinden ook veel leerlingen uit de buurgemeenten - maar ook de ruimere regio - hun weg naar het Hasseltse onderwijs. Deze grote instroom zorgt ervoor dat het aantal leerlingen die in Hasselt naar school gaat, een stuk hoger ligt dan het aantal dat in Hasselt woont. En dit zowel in het kleuter-, lager als secundair onderwijs. Ook het hoger onderwijs van Hasselt of van buurgemeente Diepenbeek doet heel wat studenten dagelijks naar Hasselt als **ONDERWIJSSTAD** afzakken.

Als centrumstad wil Hasselt zijn bezoek- en belevingswaarde verhogen. Het aantal toeristen dat jaarlijks naar onze stad afzakt en het aantal overnachtingen dat hiermee gepaard gaat, geeft hiervoor een indicatie. In 2020 telde Hasselt 118 180 overnachtingen, een daling wegens de impact van Corona.

Als centrumstad kent Hasselt een hogere dichtheid aan handelspanden dan gemiddeld in de centrumsteden en ook binnen dit aanbod is de diversiteit groot. Uit cijfers blijkt dat Hasselt als **WINKELSTAD** een bestemming is voor de ruime regio.

Hasselaren zijn fier op hun stad. Meer dan drie op vier Hasselaren is fier op Hasselt. Hiermee zit Hasselt bij de beter scorende centrumsteden. Negen op tien Hasselaren wonen graag in hun stad. Van alle centrumsteden staat Hasselt opnieuw bij de best scorende.

LEESWIJZER

Over de gebruikte bronnen & de verwerking van gegevens

Deze omgevingsanalyse brengt de meest relevante cijfers en statistieken samen en put hiervoor uit **DIVERSE STATISTISCHE BRONNEN**. Het gaat zowel om federale overheidsinstellingen (Algemene Directie Statistiek – FOD Economie), Vlaamse overheden & instellingen (Ministerie van Onderwijs & Vorming, Statistiek Vlaanderen, Kind & Gezin, VDAB, ...) als provinciale overheden (Steunpunt Data & Analyse). Verder maakt de omgevingsanalyse gebruik van de informatie die binnen de eigen stedelijke diensten beschikbaar is.

Daarnaast vormt de **STADSMONITOR** een belangrijke bron van deze omgevingsanalyse. Driejaarlijks beschrijft dit instrument aan de hand van een 200-tal indicatoren actuele maatschappelijke ontwikkelingen in de dertien centrumsteden.

Elke tabel vermeldt onderaan uit welke bron de gegevens afkomstig zijn. Als Stad stonden we zelf in voor de verdere verwerking en analyse van de gegevens.

Vergelijkingen met andere regio's

In dit rapport komen heel wat relevante cijfers en statistieken voor de stad Hasselt aan bod. Om een beeld te krijgen van hoe Hasselt het doet, kunnen we vergelijken met Limburg en Vlaanderen. Toch neemt Hasselt als provinciehoofdstad en centrumstad een aparte positie in. Daarom zijn vergelijkingen met de andere Vlaamse centrumsteden vaak relevanter en meer zinvol. Als we vergelijken met de centrumsteden gaat het telkens om de volgende **DERTIEN VLAAMSE CENTRUMSTEDEN**: Aalst, Antwerpen, Brugge, Genk, Gent, Hasselt, Kortrijk, Leuven, Mechelen, Oostende, Roeselare, Sint-Niklaas en Turnhout.

Dataplatform Hasselt.incijfers.be

In deze omgevingsanalyse is ernaar gestreefd om zo veel mogelijk gebruik te maken van de meest actuele gegevens (beschikbaar in mei 2023). Het moment waarop nieuwe gegevens beschikbaar zijn, verschilt echter per bron maar ook per thema. Daardoor is een omgevingsanalyse nooit echt 'af' en kunnen gegevens snel achterhaald blijken.

Daarom zullen de meest relevante cijfers en statistieken verder opgevolgd en gemonitord worden. Hiervoor is er het **DATAPLATFORM HASSELT.INCIJFERS.BE**, waar diverse indicatoren, statistieken en data over de stad samengebracht worden. Dit platform brengt op een toegankelijke manier cijfers uit verschillende bronnen samen en maakt vergelijkingen met Limburg, Vlaanderen en de andere centrumsteden mogelijk. Voor de meest recente - en meer gedetailleerde - gegevens kan je steeds daar terecht.

<http://hasselt.incijfers.be>

Dieper duiken in de cijfers

Deze omgevingsanalyse geeft enkel algemene tendensen en evoluties weer. Wie een vaststelling meer in detail wil bekijken, verfijnen en dus dieper wil duiken in de cijfers, kan dit door te klikken op volgend symbool in de tekst. Die brengt de lezer onmiddellijk naar de relevante grafiek in het dataplatform Hasselt.incijfers.be. Daar kan onmiddellijk verder gewerkt worden met de meest recente gegevens en kunnen ze verder verfijnd worden, bijvoorbeeld tot op wijkniveau. In de databank is ook meer **METADATA** beschikbaar, zoals de bron van de gegevens, jaartallen, bevragsingswijze, ... Voor gegevens uit de

Stadsmonitor kan de exacte vraagstelling geraadpleegd worden alsook de betrouwbaarheidsintervallen rond bepaalde percentages. Net omwille van deze uitgebreide metadata online, kozen we ervoor om de teksten niet nodeloos te verzwaren met uitgebreide definities en voetnoten.

De 22 Hasseltse wijken

Deze omgevingsanalyse [FOCUST](#) op cijfers [OP STADSNIVEAU](#). Hasselt als stad is echter geen uniform gebied. Door cijfers op een lager niveau te verzamelen maken we de variatie tussen wijken zichtbaar en komen noden aan het licht die op stedelijk niveau onzichtbaar zouden blijven.

Onderstaande kaart geeft een gebiedsafbakening van de [VERSCHILLENDE WIJKEN](#) in Hasselt.

Op het dataplatform [Hasselt.incijfers.be](https://hasselt.incijfers.be) is een stratenkaart met de wijkgrenzen beschikbaar . Sommige gegevens zijn raadpleegbaar tot op wijkniveau. Andere gegevens enkel tot op niveau van de stad. We zetten in om meer en meer cijfers op wijkniveau ter beschikking te stellen.

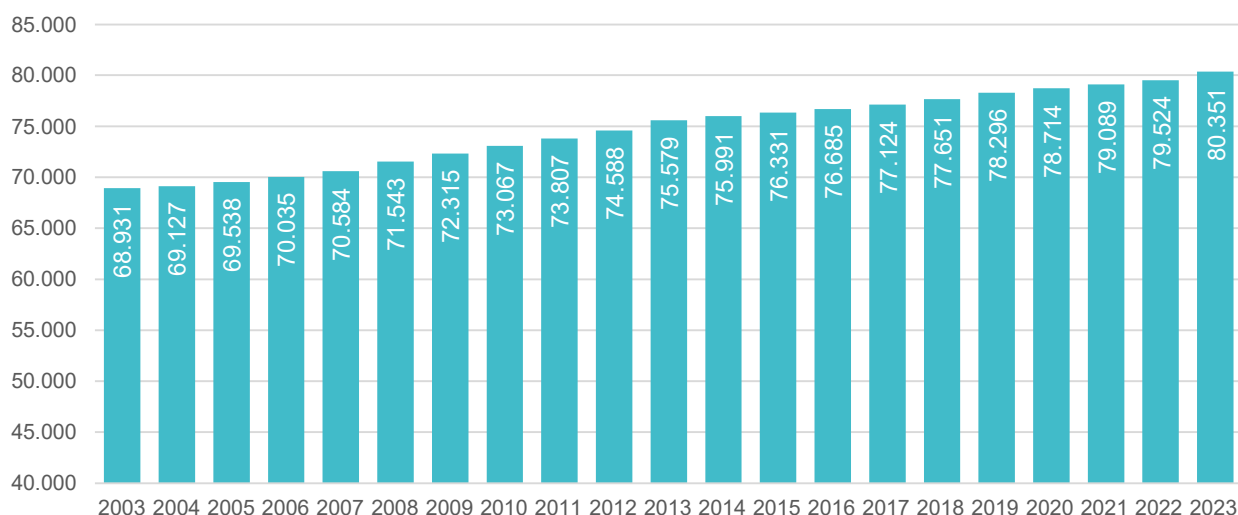
LUIK 1 | EXTERNE OMGEVINGSANALYSE

HASSELT VANDAAG

Hasselt, een stad in volle groei

Op 01 januari 2023 telt de stad Hasselt **80 351 INWONERS** en is hiermee de grootste stad van Limburg. De voorbije tien jaar kende de Hasseltse bevolking een **STERKE GROEI**. Zo nam het aantal inwoners tussen 2013 en 2023 toe met 6,3 %, goed voor 4 772 extra Hasselaren op tien jaar tijd. [↗](#)

Evolutie van het aantal inwoners | 2003-2023

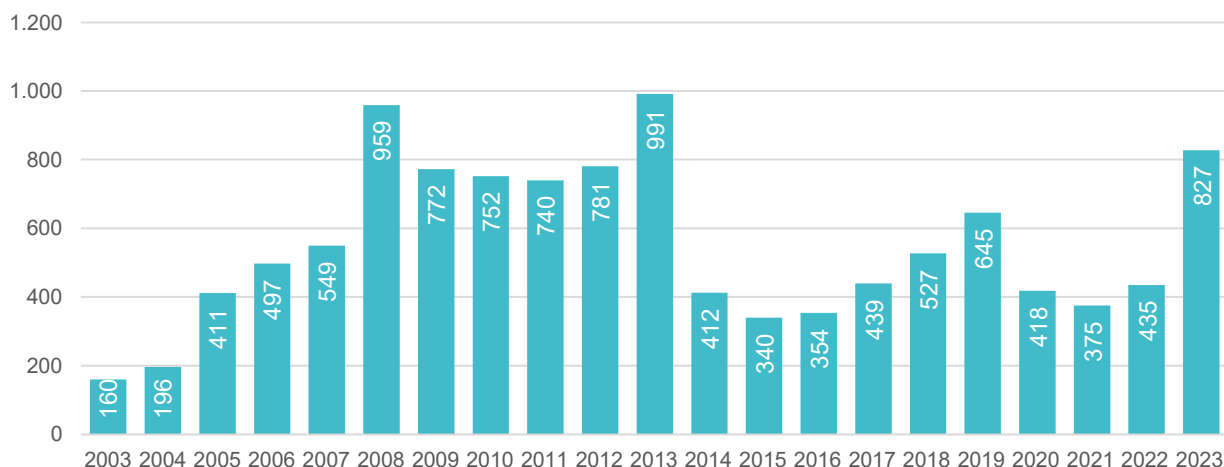
Bron: Statbel

In vergelijking met Limburg zit Hasselt in de top 10 van snelst groeiende gemeenten, met Pelt (+9,0 %) en Beringen (+8,9%) in de leiding. In vergelijking met andere centrumsteden (+8,3 %) zit Hasselt in de middengroep van het peloton. Sterkst groeiende centrumsteden zijn Turnhout (+11,7 %), Sint-Niklaas (+10,7 %) en Roeselare (+10,3 %). In de centrumsteden Brugge (+1,7 %), Genk (+3,6 %) en Oostende (+3,2 %) was de groei eerder beperkt. [↗](#)

Ook de **BEVOLKINGSDICHTHEID** nam het voorbije decennium toe [↗](#), al blijft Hasselt met een dichtheid van 782 inwoners per km² samen met Genk tot de minst dicht bevolkte centrumsteden horen. [↗](#)

Vooral in de periode 2008-2013 telt Hasselt een sterke groei, met uitschieters van telkens meer dan 950 extra inwoners in de loop van het jaar 2008 en 2013. In de loop van 2022 is er een sterke uitschieter met een jaarlijkse groei van 827 inwoners, een gevolg van de Oekraïne-crisis. [↗](#)

Jaarlijkse groei van de bevolking | absolute groei t.o.v. jaar eerder

Bron: Statbel

Vooral de positieve migratiesaldi vanuit het binnen- en buitenland deden de Hasselt bevolking groeien. De voorbije decennia was het **NATUURLIJK SALDO POSITIEF**. Dit betekent dat er meer geboortes dan sterftes in Hasselt geweest zijn. Al kantelt dit sinds 2016: voor het eerst sterven er in Hasselt meer inwoners dan dat er nieuwe inwoners geboren worden. In de loop van 2022 liep de kloof tussen het aantal geboortes en sterftes al op tot 186 (700 geboortes vs 866 sterftes). [📄](#)

Het is dan ook het **POSITIEF MIGRATIESALDO** – zowel vanuit andere Belgische gemeenten [📄](#) als vanuit het buitenland [📄](#) – dat verantwoordelijk is voor de sterke groei van Hasselt. Het is een wisselwerking: enerzijds kiezen er inwoners om Hasselt te verlaten en zich buiten de stad te vestigen, anderzijds komen er nieuwe inwoners bij. Globaal gezien zorgt dit voor een positief saldo: meer nieuwkomers dan vertrekkers. [📄](#)

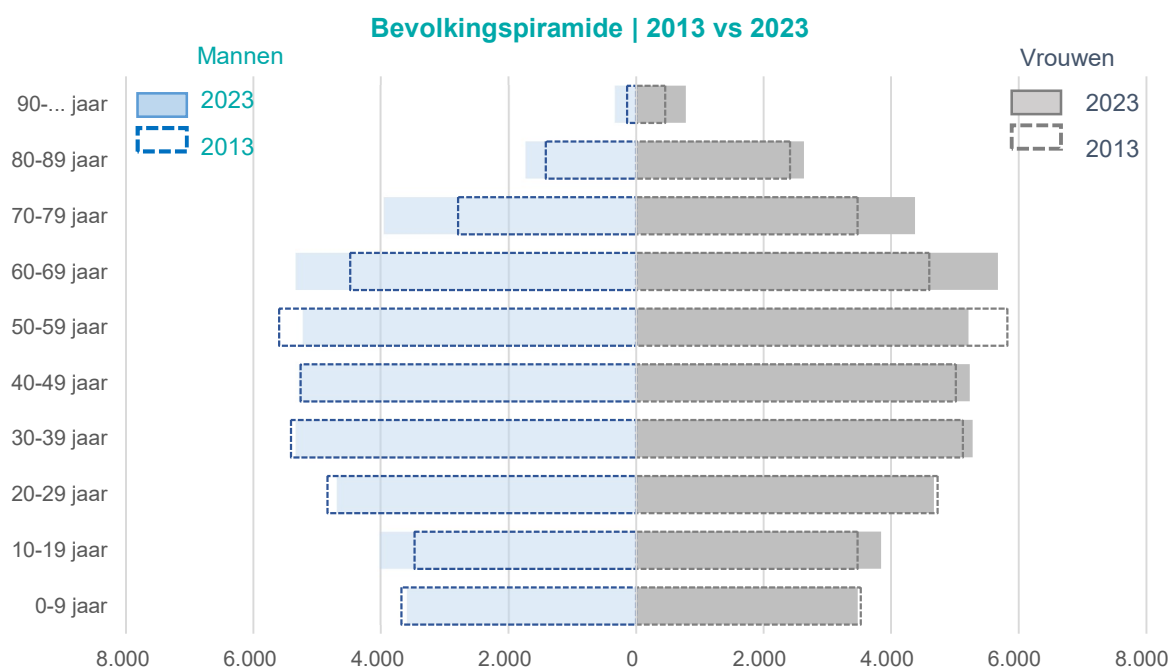
Een relatief oude stad

Hasselt is een **RELATIEF OUDE CENTRUMSTAD**. Meer dan één op vier inwoners (24 800) is ouder dan 60 jaar. Het aandeel 60-plussers in de stad nam de voorbije tien jaar toe (van 26,1 % naar 30,9 % [📄](#)), een duidelijke indicatie van de **TOENEMENDE VERGRIJZING** van de Hasseltse bevolking. Het maakt van Hasselt een relatief oude centrumstad. Enkel in Oostende (36,5 %) en Brugge (31,9 %) ligt dat percentage nog hoger, terwijl Antwerpen (21,2 %), Gent (21,7 %), Mechelen (23,4 %), Leuven (21,9 %) relatief jonger zijn. [📄](#)

Leeftijdspiramide in beweging

Bekijken we de bevolkingspiramide van de stad Hasselt, zien we een dubbele tendens:

- **VERGRIJZING** en **VERZILVERING** aan de top van de leeftijds piramide: Hasselt telt meer 60-plussers en 80-plussers dan tien jaar geleden
- **HERGROENING** aan de onderkant van de leeftijds piramide: toename van het aantal jongeren en dan **VOORAL DE JONGSTE LEEFTIJDGROEPEN**.

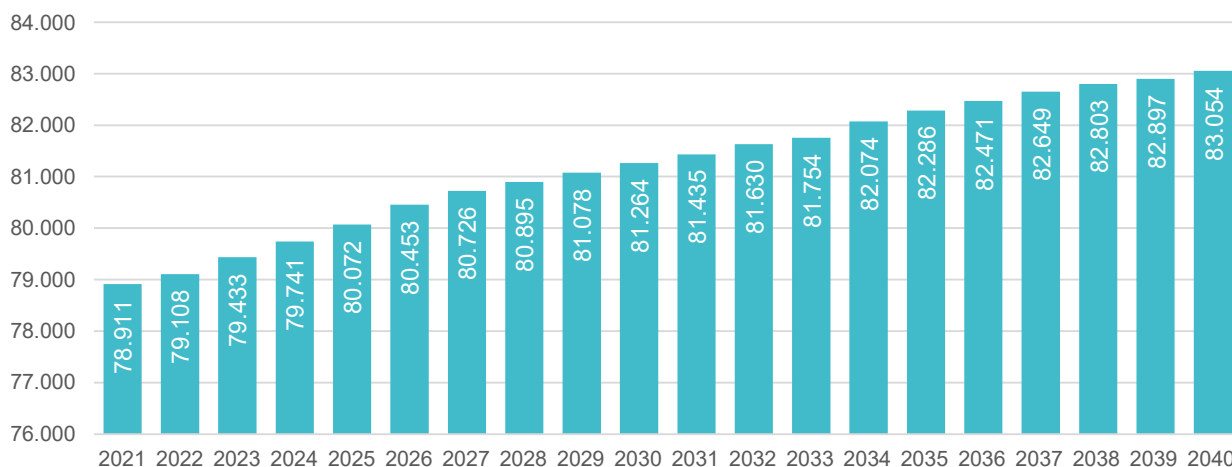
HASSELT, STAD IN VERANDERING

Verdere toename van de bevolking

Driejaarlijks maakt Statistiek Vlaanderen demografische vooruitzichten op voor alle Vlaamse gemeenten. Met de gegevens van 2021 als startpunt maken ze een beredeneerde inschatting van de waarschijnlijke demografische ontwikkelingen tot 2040. Elke projectie vertrekt vanuit een aantal hypotheses en is dus geen exacte wetenschap!

De bevolkingsprojecties gaan uit van een **VERDERE GROEI VAN DE HASSELTSE BEVOLKING**. Zo zal Hasselt tegen 2025 meer inwoners tellen dan de dag van vandaag (+1.161), een kleine 2.300 inwoners extra tegen 2030 of meer dan vierduizend inwoners extra tegen 2030.

Projectie van de bevolking | 2021-2040

Bron: Statistiek Vlaanderen - demografische vooruitzichten 2021-2040

Elke projectie vertrekt vanuit een aantal hypothesen en is dus geen exacte wetenschap! Daarom zijn bevolkingsprojecties het best betrouwbaar op een horizon van maximum tien jaar. Al kunnen lokale beleidsbeslissingen projecties altijd doorkruisen of bestaande ontwikkelingen versnellen, intensiveren of net afremmen.

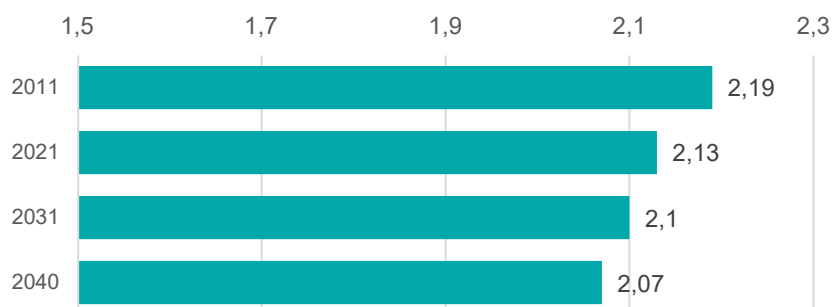
Meer – maar ook kleinere – huishoudens

Net zoals het aantal inwoners zal ook het aantal private huishoudens de komende jaren toenemen in Hasselt. Bovendien gaan de voorspellingen ervan uit dat de stijging van het aantal huishoudens sterker zal zijn (+7,9 %) dan het aantal inwoners (+5,3 %) , een uiting van de steeds kleiner wordende gezinnen en een **TOENAME** van het aantal **ALLEENWONENDEN**.

De tendens van

GEZINSVERDUNNING zet zich duidelijk door. Was de gemiddelde gezinsgrootte in 2011 nog 2,19 personen, bestond een gemiddeld Hasselts huishouden in 2021 nog uit slechts uit 2,13 personen. Projecties gaan uit van een verdere afname van de gemiddelde gezinsgrootte tot 2,10 in 2031, het resultaat van een toename van het aantal alleenwonenden als gevolg van de vergrijzing.

Gemiddelde gezinsgrootte | 2011-2040

Bron: Statistiek Vlaanderen - demografische vooruitzichten 2021-2040

Meer dan één op drie huishoudens (38 %) in Hasselt bestaat slechts uit één persoon. Dit aandeel zal bovendien nog verder toenemen (tot 40 % in 2031). De vergrijzing slaat vooral hard toe binnen de groep van alleenstaanden. Zo zullen binnen de groep van alleenstaanden vooral de 65-plussers sterk toenemen.

Stad op leeftijd: verdere vergrijzing en verzilvering

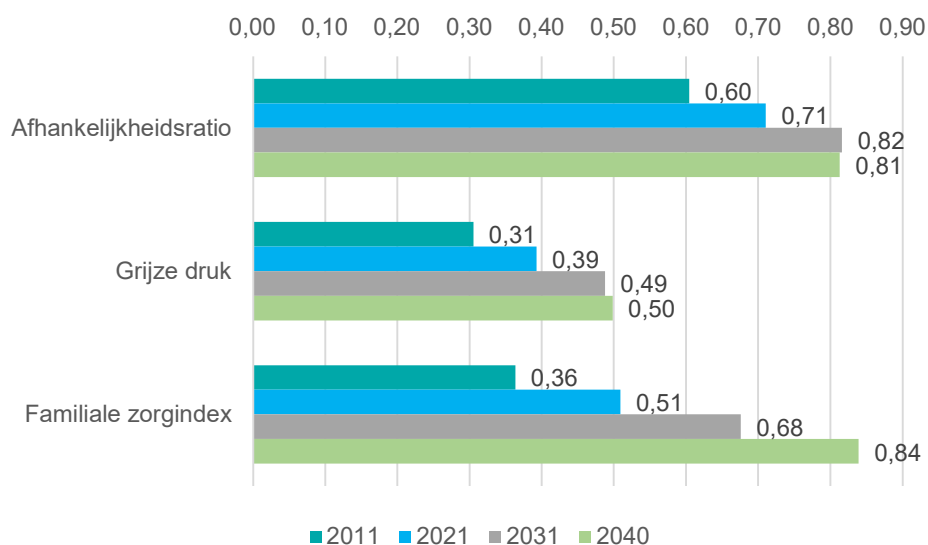
De projecties gaan uit van een **VERDERE VERGRIJZING** van de Hasseltse bevolking. Is in 2021 nog 23 % van de bevolking ouder dan 65 jaar, dan is dit tien jaar later al meer dan één op vier (27 %) . Dit komt neer op een toename van 3 760 extra 65-plussers op tien jaar tijd.

Ook binnen de groep van ouderen is er sprake van vergrijzing. Dit resulteert in een toename van het aantal 80-plussers, een tendens die **VERZILVERING** gedoopt is. Zo stijgt het aantal 80-plussers onder de Hasseltse bevolking van 6,9 % naar 8,4 % , een stijging van 1 334 80-plussers.

Van alle centrumsteden is de **GROEI** van 65-plussers in absolute cijfers de komende 10 jaar **STERK IN HASSELT** (+20%). In Genk, Aalst en Roeselare is de groei in absolute cijfers nog sterker.

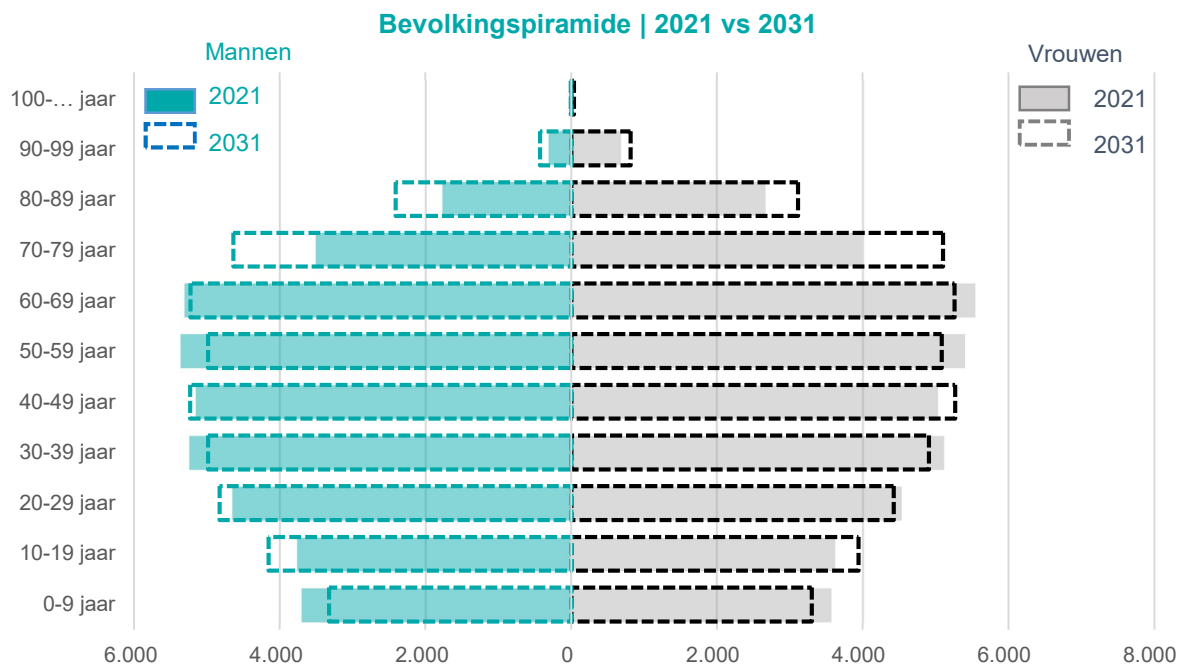
Groei ten koste van bevolking op actieve leeftijd, niet ten koste van de jongeren

De vergrijzing gaat vooral ten koste van het aantal inwoners op actieve leeftijd (20-64 jaar). Maakten ze in 2021 nog 58,5 % uit van de bevolking, daalt dit tot 55 % in 2031 en 55,0 % in 2040. Dit zet steeds meer **DRUK OP** de **ACTIEVE BEVOLKING** en de draagkracht van het sociaal systeem. Zo stijgt het aantal 65-plusser per inwoner op actieve leeftijd (0,39 → 0,50) en het aantal 80-plussers per 50-59-jarigen (0,51 → 0,84). Deze laatste indicator 'de familiale zorgindex' toont de toenemende druk aan van het aantal 80-plussers t.o.v. de bevolkingsgroep die er meestal zorg voor draagt.

De vergrijzing doet het aandeel jongeren in Hasselt dalen, maar sluit **HERGROENING** niet uit. Zo zal Hasselt in 2031 **MEER JONGEREN** tellen **DAN VANDAAG**. Onderstaande bevolkingspiramide vat de verschillende tendensen goed samen: een breder wordende top en basis en dit ten koste van het midden van de piramide.

Toenemende diversiteit

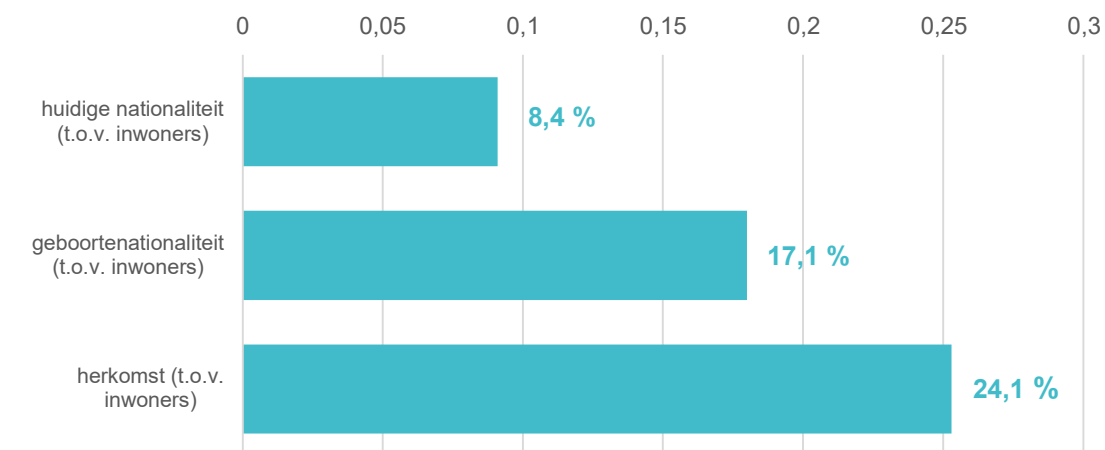
Net zoals in de andere centrumsteden groeit in Hasselt het aantal inwoners met een migratieachtergrond. Vooral binnen de jongste leeftijdsgroepen is de diversiteit groot. Deze inwoners met roots uit heel de wereld zorgen voor een waaier aan verschillende culturen, religies, talen, ...

Op 01 januari 2023 telt Hasselt **7 266 NIET-BELGISCHE INWONERS** . Hiermee had 9,1 % van de Hasselaren op dat moment een andere dan de Belgische nationaliteit.

Toch schiet **NATIONALITEIT TEKORT** als **GRAADMETER** voor de **DIVERSITEIT** in een stad. De afgelopen decennia verwerf immers een grote groep niet-Belgen de Belgische nationaliteit. Hierdoor verdwijnen deze personen met een migratieachtergrond uit de nationaliteitsstatistieken. De impact hiervan wordt onmiddellijk duidelijk als we het aantal niet-Belgische inwoners vergelijken met het aantal inwoners die niet de Belgische nationaliteit bij geboorte hadden. Telt Hasselt op basis van huidige nationaliteit 7 266 niet-Belgen, dan verdubbelt dit tot 14 536 personen als we kijken naar de **NATIONALITEIT BIJ GEBORTE**. Meer dan één op zeven (18,0 %) van alle Hasselaren had dus niet de Belgische nationaliteit bij geboorte.

Een nog ruimere wijze om naar diversiteit te kijken, is de **HERKOMST** van de inwoners in kaart te brengen. Niet enkel de huidige nationaliteit, de nationaliteit bij geboorte, maar ook de nationaliteit van de ouders bij hun geboorte wordt meegenomen in deze definitie. Vooral bij jongere kinderen vat deze indicator het best de diversiteit van de Hasseltse bevolking. Het gaat om 20 377 inwoners met niet de Belgische herkomst, goed voor 25,3 % van alle inwoners.

Personen met migratieachtergrond op basis van ... | 01 jan 2023

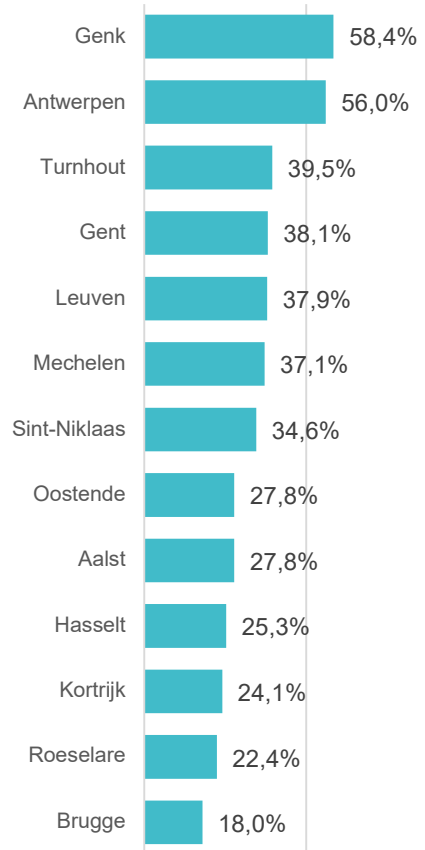
Bron: Rijksregister | Provincies in cijfers

Met één op vijf inwoners met een niet-Belgische herkomst scoort Hasselt qua diversiteit vrij laag in de rangorde van de centrumsteden. Koplopers zijn Genk (58,4 %) en Antwerpen (56,0 %).

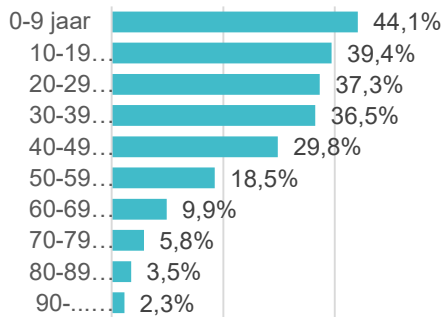
Wel **NEEMT** de **DIVERSITEIT** in Hasselt sterk **TOE**. In 2013 telde Hasselt 13 284 inwoners niet-Belgische herkomst, tien jaar later zijn er dit 20 377. Het aandeel onder de bevolking steeg van 17,5 tot 25,3 %.

Vooraf **ONDER DE JONGSTE LEEFTIJDGROEPEN** is de **DIVERSITEIT** het **HOOGST**. Zo heeft 40 % van de 0-9-jarigen vreemde roots. Bij de oudere leeftijdsgroepen bedraagt dit daar slechts een fractie van. De hoge diversiteit onder de Hasseltse jongeren is een indicatie dat Hasselt in toekomst verder zal verkleuren.

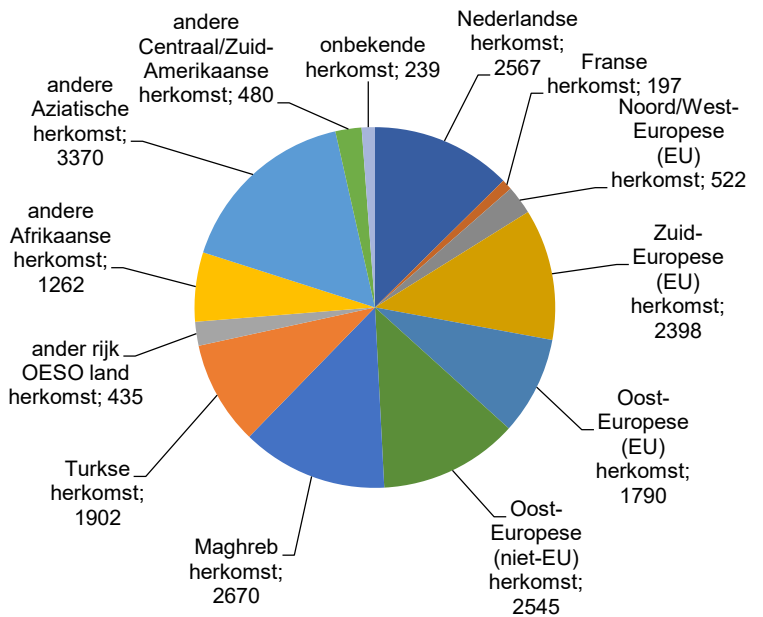
Aandeel inwoners niet-Belgische herkomst | 2023

Aandeel inwoners vreemde herkomst naar leeftijdsklasse

Hasselt telt meer dan 154 verschillende herkomstnationaliteiten. Omwille van dit grote scala, spreekt met ook van **SUPERDIVERSITEIT**. De grafiek rechts geeft een overzicht van de in Hasselt meest voorkomende herkomstgroepen. Ongeveer één op drie personen van buitenlandse herkomst, heeft een herkomst van binnen de Europese Unie.

LEEFKWALITEIT

Veiligheid & criminaliteit

De **CRIMINALITEITSGRAAD** geeft een indicatie rond hoe het gesteld is met de veiligheid in de stad. Evoluties geven trends van het voorkomen van bepaalde fenomenen weer, maar kunnen net zo goed wijzen op een veranderende aangiftebereidheid van de bevolking of een verschuiving in de focus van de politie.

In de loop van 2021 telt Hasselt **7 564 GEREGISTREERDE MISDRIJVEN**. Een misdrijf is een overkoepelende term voor alle gedragingen die in strijd zijn met de strafwet en waarop een straf is gesteld. De criminaliteitsstatistieken zijn gebaseerd op de proces-verbalen van de politiediensten van de geïntegreerde politie. Het gaat zowel om pogingen als voltooide misdrijven.

Met 7 564 misdrijven komt een einde aan de dalende tendens, die Hasselt kende sinds 2012. Deze **BREUK** zien we ook terug in verschillende andere centrumsteden. [↗](#)

Met **95,4 GEREGISTREERDE FEITEN PER 1.000 INWONERS** scoort Hasselt in vergelijking met de andere centrumsteden vrij gemiddeld. Leuven komt als stad op de eerste plaats, maar ook andere steden zoals Gent en Oostende scoren hoog. [↗](#)

Kijken we naar type misdrijven dan worden diefstal en afpersing het meest gerapporteerd, al kennen ook net die de sterkste daling. [↗](#)

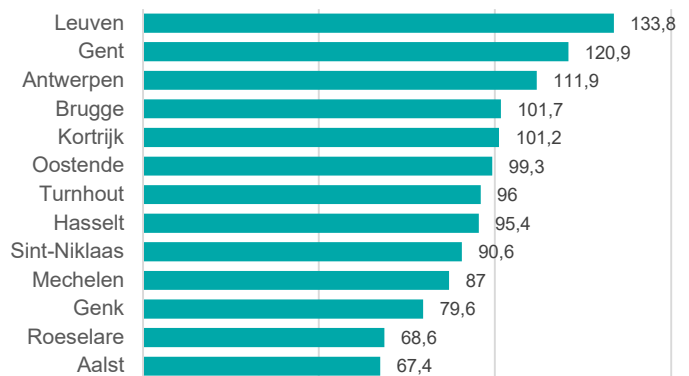
Het aantal geregistreerde feiten hangt niet altijd samen met hoe veiligheid ervaren wordt door de burgers zelf. Het **ONVEILIGHEIDSGEVOEL** in Hasselt ligt erg laag. Uit de Stadsmonitor blijkt dat 6 % van de Hasselaren zich vaak onveilig voelt in de stad. Hiermee doet Hasselt het erg goed, enkel in Leuven en Brugge liggen deze cijfers nog lager. [↗](#)

Het onveiligheidsgevoel beperkt zich tot sommige plekken in de stad. In de eigen buurt bedraagt het onveiligheidsgevoel slechts de helft. Ook het aandeel inwoners dat aangeeft bepaalde plekken te vermijden omwille van risico's op onveiligheid, ligt hoger op stadsniveau (10 %) dan op buurtniveau (7 %). [↗](#)

Een ander aspect van veiligheid is **VERKEERSVEILIGHEID**. Ook de verkeersongevallen met letsel volgen in dalende tendens sinds 2009 [↗](#). Na een stijging in 2018, daalt het aantal verkeersongevallen met letsel opnieuw. In 2021 vinden er 259 verkeersongevallen met letsel plaats. Ook het aantal verkeersslachtoffers daalt. [↗](#)

Een indicatie van hoe de Hasselaar verkeersveiligheid aanvoelt, krijgen we op basis van de Stadsmonitor. 53 % van de Hasselaren vindt het **VEILIG OM TE FIETSEN IN DE BUURT**. Verplaatsen we de focus naar de Hasseltse kinderen (jonger dan 12) is nog minder dan de helft (40 %) het eens met de stelling dat kinderen zich veilig zelfstandig kunnen verplaatsen in de buurt. [↗](#)

Geregistreerde misdrijven | per 1 000 inwoners | 2021

Bron: Criminaliteitsstatistieken Federale Politie | Provincies.incijfers.be

Buurthinder

Bijna één op vijf Hasselaren geeft aan vaak **BUURTHINDER** te ondervinden. Dat is lager dan in de meeste andere centrumsteden waar een kwart van de inwoners aangeeft vaak buurthinder te ondervinden. In de grootsteden Antwerpen en Gent ervaren de inwoners het meeste hinder, ongeveer dubbel zo veel als in onze stad.

Top 10 overlast | 2020

Kijken we naar enkele afzonderlijke aspecten van hinder, dan valt op dat de meeste gesignaleerde **OVERLAST VERKEERSGERELATEERD** is. Hasselt scoort op elk van de buurthinderaspecten beter dan een gemiddelde centrumstad. Enkel op sluipverkeer in de eigen buurt hinkt Hasselt achterop. [📄](#)

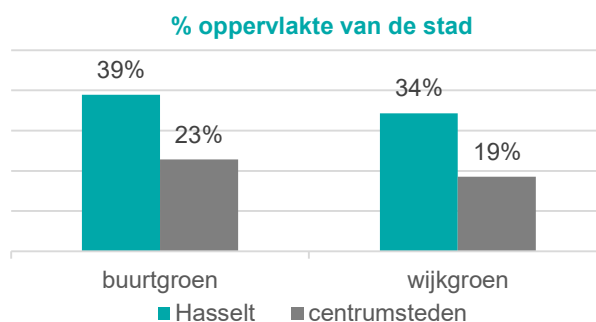
Enkele aspecten van overlast gerelateerd aan lawaaihinder nemen toe sinds 2017, ongetwijfeld een gevolg van COVID-19.

Kwalitatieve openbare ruimte

Leven, wonen en werken in een gezonde leefomgeving komt het welbevinden en de veiligheid van alle inwoners ten goede. De aanwezigheid van voldoende en **KWALITATIEF GROEN** is daarbij van groot belang.

We maken een onderscheid tussen verschillende types groen. **BUURTGROEN** is minimum 0,2 ha groot, van **WIJKGROEN** spreken we als de oppervlakte groter is dan 10 ha.

Hasselt telt procentueel meer **OPPERVLAKTE** buurtgroen en wijkgroen dan het gemiddelde van de centrumsteden. Samen met Genk en Turnhout behoort Hasselt tot de centrumsteden met procentueel de grootste oppervlakte buurt- en wijkgroen. [📄](#)

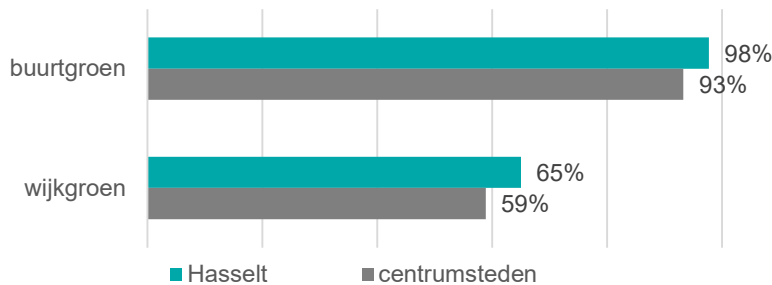

Bron: Stadsmonitor

Minstens even belangrijk is **GROEN IN DE BUURT** van inwoners. Voor buurtgroen kijken we naar het aandeel inwoners dat binnen 400 meter van buurtgroen wonen. Voor wijkgroen hanteren we een straal van 800

meter. Ook op dit vlak scoort Hasselt beter dan het gemiddelde van de centrumsteden. Een stuk beter als we kijken op vlak van oppervlakte, wel zakt de stad weg in tot de middenmoot als we kijken naar het percentage inwoners in de buurt van wijkgroen.

% inwoners dat binnen straal van buurt- en wijkgroen woont

Bron: Stadsmonitor

Meer dan acht op tien Hasselaren vinden dat er **VOLDOENDE GROEN IN DE BUURT** is. Daarmee scoort Hasselt goed in vergelijking met andere centrumsteden. Het aandeel inwoners dat tevreden is over groen in de stad, ligt met drie op vier iets lager.

Een ander aspect van de openbare ruimte is het **RUIMTEGEBRUIK**. In Hasselt namen in 2021 de percelen met een gebouw op 2 625 ha in. Tien jaar eerder was dat 2 466 ha , een toename met bijna 5,5 % . De bebouwingsgraad bedraagt voor Hasselt 6,9 %, laag in vergelijking met de andere centrumsteden .

Kwalitatieve voorzieningen

Een belangrijk aspect van een leefbare stad is een aanbod aan **VOORZIENINGEN** dat **AFGESTEMD** is op de **NODEN** en behoeften van de **STADSBEWONERS**.

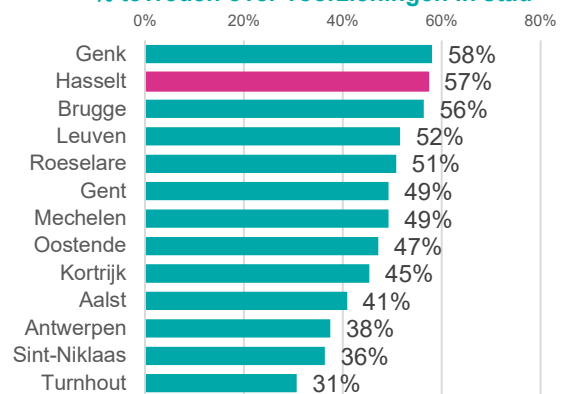
Vragen we de Hasselaren zelf hoe tevreden ze zijn over het voorzieningenaanbod in de stad, doen we het als stad erg goed. Bijna **ZES OP TIEN HASSELAREN** (57 %) is **TEVREDEN**. Hiermee scoort Hasselt bij de best scorende centrumsteden op deze samenvattende indicator. In de survey van de Stadsmonitor werden 16 voorzieningen aan een representatief staal van inwoners uit elke Vlaamse centrumstad voorgelegd.

We bekijken deze afzonderlijk per thema.

Sport en recreatievoorzieningen

Een leefbare stad voorziet in een kwaliteitsvol en gediversifieerd aanbod **AAN SPORT- EN RECREATIEVOORZIENINGEN** dat afgestemd is op de behoeften en de wensen van haar stadsbewoners. Dit aanbod geeft aan alle bevolkingsgroepen de kans om hun sportieve activiteiten te ontplooiën. De **TEVREDENHEID** van de sportvoorzieningen (sportcentra, zalen en pleinen voor binnen- en buitensport) ligt erg **HOOG** in Hasselt: ongeveer acht op tien inwoners is tevreden over het

% tevreden over voorzieningen in stad

Bron: Stadsmonitor

aanbod op sportvlak. Ook de tevredenheid over de recreatievoorzieningen (recreatiedomeinen, wandel- en fietspaden ...) in de stad, ligt met 78 % hoog.

Verder geeft de Stadsmonitor een beeld van de **SPORTPARTICIPATIE** van de Hasselaar: wat is het aandeel van de Hasselaren die aangeven regelmatig aan sport te doen? Meer dan zes op tien van alle Hasselaren sport minimum wekelijks , een stijging in vergelijking met de vorige edities.

Dat Hasselt een goed **UITGEBREIDE SPORTACCOMMODATIE** heeft, blijkt uit de cijfers. In 2021 zijn er iets meer dan 290 sportinfrastructuren. Op vlak van **SPORTCLUBS** scoort Hasselt dan weer iets lager (201,8 sporters per 1.000 inwoners t.o.v. 208 voor Vlaanderen).

Voorzieningen Cultuur en vrije tijd

Een leefbare stad zorgt ook voor een kwaliteitsvol en gediversifieerd **AANBOD** aan **CULTURELE VOORZIENINGEN**. Hasselt behoort samen met Genk, Gent, Brugge en Leuven tot de centrumsteden waar de tevredenheid over de culturele voorzieningen in de stad piekt boven de 80%. Hasselt kan dus hoge tevredenheidsscores optekenen, wel kent de tevredenheid een dalende tendens.

Een ander aspect van cultuur en vrije tijd is het aandeel inwoners dat het afgelopen jaar een bibliotheek heeft bezocht, in de eigen stad of elders. Meer dan de helft (50 %) van alle inwoners bezocht een openbare bibliotheek in de eigen stad. Hiermee scoort Hasselt in de lijn van de andere centrumsteden.

De participatie aan tal van vrijetijds- en culturele activiteiten ligt hoog: Bijna de helft participeert regelmatig aan cultuur in de eigen stad.

Voorzieningen kinderopvang & onderwijs

Hasselt is een echte onderwijsstad. Ook de inwoners zijn erg tevreden over de **ONDERWIJSVOORZIENINGEN** in de stad. Met **92 % TEVREDENHEID** scoort het Hasselts onderwijs erg goed. Ook op vlak van voldoende aanbod aan kleuter- en lager onderwijs in de buurt scoort Hasselt met 85 % goed.

Het Hasseltse onderwijs aanbod zorgt ervoor dat ook veel leerlingen uit de buurgemeenten - maar ook de ruimere regio - hun weg vinden naar het Hasseltse onderwijs. Deze **GROTE INSTROOM** zorgt ervoor dat hun aantal leerlingen die in Hasselt naar school gaat, een stuk hoger ligt dan het aantal dat in Hasselt woont. En dit zowel in het kleuter-, lager als secundair onderwijs. Samen met deze grote instroom zorgen de demografische ontwikkelingen voor **CAPACITEITSDRUK** op de onderwijsvoorzieningen. Vooral op het secundair onderwijs zal deze de komende jaren toenemen.

Daarnaast is er ook het **HOGER ONDERWIJS** die studenten vanuit heel de provincie en van daarbuiten naar Hasselt doet afzakken.

Wanneer de inwoners tevreden zijn over de kinderopvang in hun stad, wordt dat als een belangrijke kwaliteit van de woonomgeving gezien. Hasselt telt in 2022 **1 101** plaatsen voor **OPVANG VAN BABY'S EN PEUTERS**. Dat zijn er 55,6 kindplaatsen per 100 kinderen van 0 tot 3 jaar. Het aanbod kinderopvang is hiermee in Hasselt **BETER UITGEBOUWD** dan gemiddeld voor de centrumsteden.

Gezondheidsvoorzieningen en voorzieningen voor ouderen en senioren

Zorgbehoevende ouderen moeten een beroep kunnen doen op voorzieningen op maat, die zoveel mogelijk aansluiten bij de vertrouwde leefomgeving. De ouderenvoorzieningen moeten betaalbaar en bereikbaar zijn en ook voldoende aangepast om met de diversiteit aan doelgroepen in de stad om te gaan. Wanneer de inwoners tevreden zijn over de ouderenvoorzieningen in de stad, wordt dat als een belangrijke kwaliteit van de woonomgeving gezien.

De **TEVREDENHEID OVER DE OUDERENVOORZIENINGEN** in Hasselt ligt erg hoog: ruim drie op vier Hasselaren zijn tevreden. Samen met Genk, Kortrijk en Roeselare behoren we tot de best scorende centrumsteden. De tevredenheid over ouderenvoorzieningen in de buurt ligt met 60% iets lager.

Kijken we naar het **AANTAL PLAATSEN IN WOONZORGCENTRA** ('rusthuizen') en in **ASSISTENTIEWONINGEN** ('serviceflats') dan telt Hasselt 8,7 plaatsen per 1 000 65-plussers. Dit aanbod nam de voorbije jaren toe : in 2022 telde Hasselt 1 133 erkende plaatsen in woonzorgcentra en een capaciteit van 448 in assistentiewoningen. Naast woonzorgcentra en assistentiewoningen zijn er nog een aantal andere woongelegenheidsvormen voor ouderen in de stad.

Voorzieningen voor jongeren

Een kwaliteitsvol en gediversifieerd aanbod aan voorzieningen voor jongeren maakt deel uit van een leefbare wijk. Door een goede inplanting zouden deze toegankelijk en bereikbaar zijn voor iedereen. Ongeveer zeven op tien Hasselaren zijn tevreden over de jongerenvoorzieningen in Hasselt. Hiermee scoort Hasselt goed in vergelijking met de andere centrumsteden. Telkens meer dan de helft van alle Hasselaren is tevreden over de speelvoorzieningen en activiteiten voor kinderen in de buurt.

Winkelvoorzieningen

De tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en eetcafés zegt iets over hoe kwaliteitsvol en divers het horeca-aanbod is in de stad en in welke mate het aanbod beantwoordt aan de verwachtingen van de inwoners.

De **TEVREDENHEID** over de **SHOPPING- EN WINKELVOORZIENINGEN** in Hasselt ligt erg **HOOG**. Ook op dit vlak scoort Hasselt tot de best scorende centrumsteden. Zo is meer dan acht op tien inwoners tevreden over de shopping- en winkelvoorzieningen (83 %). Ook de horeca (restaurants en eetcafés) haalt goede punten (89 %). Ongeveer acht op tien Hasselaren vinden dat er voldoende winkels zijn in de eigen buurt.

Een **UITGEBREID EN DIVERS AANBOD** aan winkelvoorzieningen is noodzakelijk voor een leefbare en duurzame stad . Hasselt kent een hogere dichtheid aan handelspanden dan gemiddeld in de centrumsteden. Ook binnen dit aanbod is de diversiteit groot.

Een aandachtspunt is de **LEEGSTAND** van de Hasseltse detailhandel. In 2022 stond 15,1 % van de 2 096 handelspanden leeg. Dat is een daling na de piek in 2021.

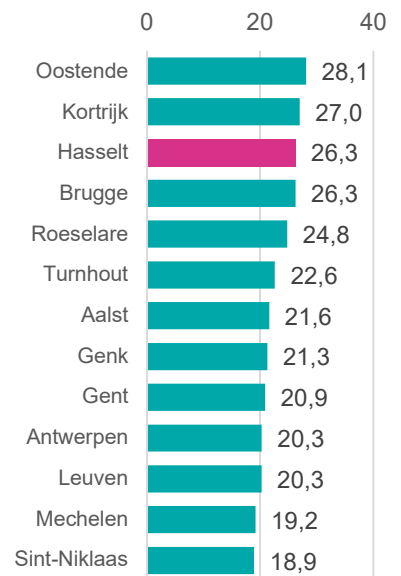

Het is belangrijk om leegstand te analyseren volgens de tijd dat een pand leegstaat.

Panden die langdurig (één tot drie jaar) of structureel (meer dan drie jaar) leegstaan vragen om maatregelen. Naargelang de ligging zijn aangepaste ingrepen mogelijk.

KOOPSTROMEN geven een beeld waar consumenten van een bepaalde woonplaats voornamelijk naar toe gaan om hun aankopen te doen. Dit kan erg verschillen van product tot product. Voor dagelijkse producten spelen de nabijheid en de bereikbaarheid de belangrijkste rol. Voor andere producten is een consument vaak meer bereid om een grotere afstand af te leggen om een product aan te schaffen. Koopstromen worden berekend op basis van het koopstromenmodel van RetailSonar. De koopstromen kunnen worden uitgedrukt in EUR (geschatte bestedingen) of in FEQ. Eén FEQ is een fictieve consument die 100% van het standaardbudget voor de productcategorie besteedt in de respectievelijke gemeente. Het reële aantal klanten ligt dus vele malen hoger.

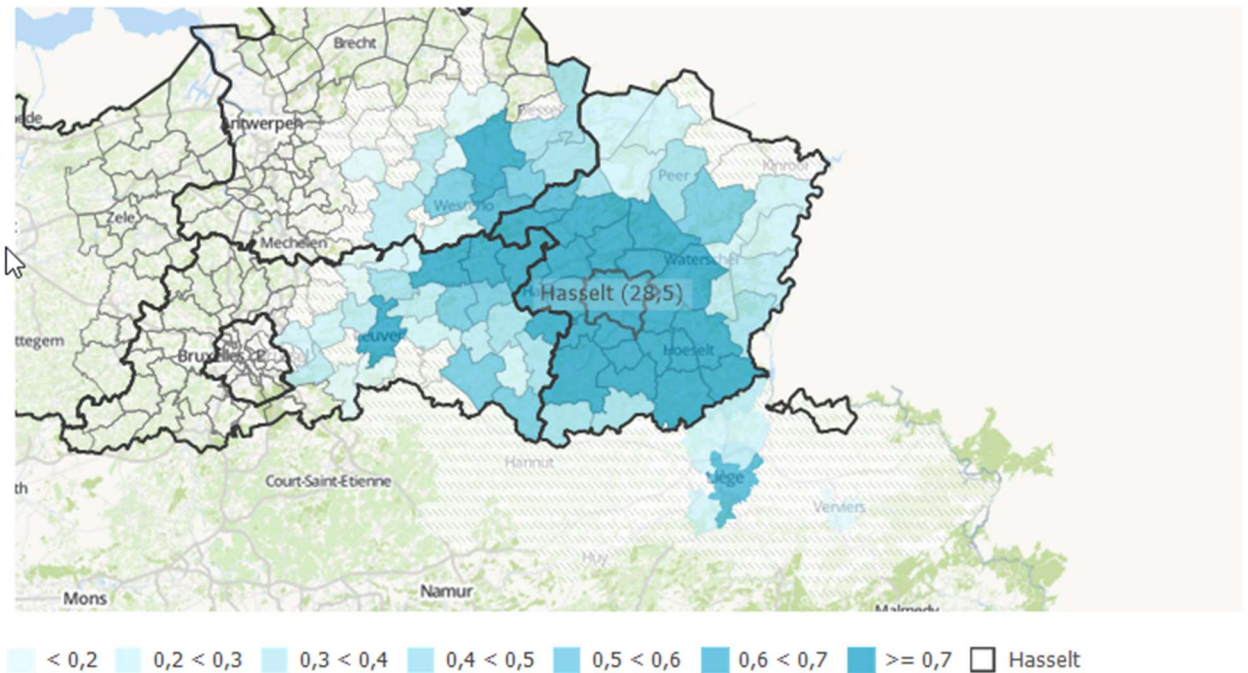
Aantal handelspanden per 1000 inwoners | 2022

Bron: Locatus

De klanten van de winkels voor **DAGELIJKSE GOEDEREN** (bijvoorbeeld groenten, fruit, vlees, brood en geneesmiddelen) komen voor 44,4 % uit de gemeente zelf. Voor andere type goederen ligt de instroom vanuit andere gemeenten nog hoger: 71,5 % voor **PERIODIEKE GOEDEREN** (bijvoorbeeld kledij, schoenen, boeken, kleinere huishoudartikelen), 58,1 % voor bruin- en witgoed, 47,4 % voor doe-het-zelf en 67,2 % voor andere producten in en om de woning.

Koopattractie periodieke goederen | % van totale verzorgingsgebied Hasselt in FEQ | 2019

Bron: RetailSonar | provincies.incijfers.be

Bron: Retailsonar | Provincies.incijfers.be

Hasselt heeft dus een aantrekkingskracht, zeker in de omliggende gemeenten maar ook in de ruimere provinciale regio.

Een andere invalshoek is kijken naar het percentage van het budget dat Hasselaren besteden in de eigen stad per type goederen. Dit ligt het hoogst voor periodieke goederen (77,9 %), dagelijkse goederen (77,2 %), doe-het-zelf (78,2 %), gevolgd door bruin- en witgoed (57,3 %), en categorie in om de woning (48 %).

Mobiliteit

In de Stadsmonitor werd de Hasselaar ook bevraagd over een aantal mobiliteitsaspecten. Op vlak van infrastructuur is acht op tien van de Hasselaren akkoord dat er **VOLDOENDE OPENBAAR VERVOER** is in de buurt. Over de **STAAT VAN DE VOETPADEN** is 54 % van de Hasselaren tevreden. Over de staat van de fietspaden is nog net meer dan de helft van de Hasselaren tevreden.

INCLUSIE

Financiële armoede

Armoede is een belangrijke indicator om het inclusieve karakter van een samenleving te meten. Door het wegnemen van de risico's tot armoede verminderen we de kans op sociale uitsluiting. Armoede uit zich op diverse domeinen, echter is het gebrek aan voldoende (financiële) middelen hierbij een kernelement.

Gegevens over de **FISCALE INKOMENS** geven een globaal zicht op de financiële draagkracht van de Hasseltse inwoners. In het inkomstenjaar 2019 (aanslagjaar 2020) bedraagt het **GEMIDDELD NETTO BELASTBAAR INKOMEN** per inwoner in Hasselt € 22 066. Hiermee scoort Hasselt het hoogst van alle Limburgse gemeenten en dus veel hoger dan gemiddeld voor heel Limburg (€ 19 807). In het Vlaams Gewest bedraagt het netto belastbaar inkomen gemiddeld € 21 035. En samen met Leuven bij de hoogst scorende centrumsteden.

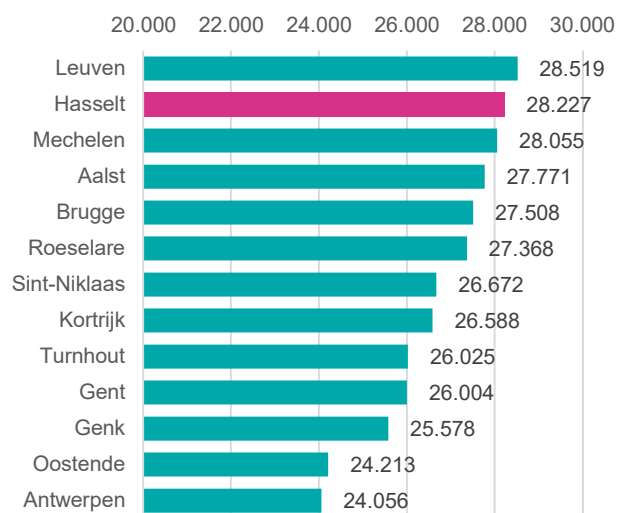
Het **MEDIAAN-** of doorsnee **INKOMEN** geeft een genuanceerder beeld van het inkomensniveau. Het mediaaninkomen is de waarde van het middelste inkomen van alle inkomensaangiften: de helft van de gezinnen verdient meer, de andere helft verdient minder dan dit inkomen.

In Hasselt bedraagt het mediaaninkomen € 28 286. Dit ligt op dezelfde hoogte als het Vlaams Gewest (€ 28 285). Het mediaaninkomen van de provincie bedraagt € 27 998. [📄](#)

Het **AANDEEL INKOMENS LAGER DAN € 20 000** schetst een beeld van de aanwezigheid van gezinnen die over een beperkt of relatief laag inkomen beschikken.

In Hasselt is 31,0 % van alle inkomensaangiften lager dan € 20 000. Dat is gemiddeld in vergelijking met het aandeel van Limburg (30,5 %). Het aandeel inkomensaangiften lager dan € 20 000 in het Vlaams Gewest bedraagt 30,8 %.

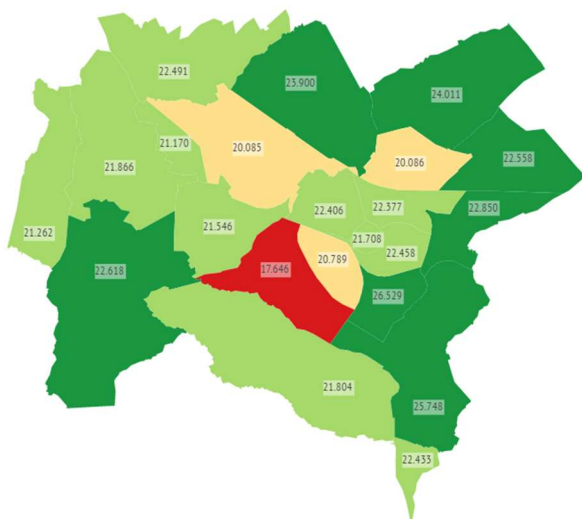
Mediaan inkomen fiscale aangiften
(inkomensjaar 2019)

Bron: Algemene Directie Statistiek - Statistics Belgium

Enkele van deze fiscale gegevens zijn ook beschikbaar op wijkniveau en laten dus toe de Hasseltse buurten met elkaar te vergelijken. Onderstaand kaartje geeft een overzicht van het gemiddeld inkomen per wijk en toont de grote variatie tussen buurten aan. **IN RUNKST, BANNEUX EN KURINGEN-CENTRUM** ligt het gemiddeld inkomen globaal gezien lager. In de vroegere deelgemeenten ligt het inkomen dan weer gemiddeld iets hoger. [📄](#)

Figuur 1 - Gemiddeld inkomen per wijk (inkomstenjaar 2013)

Het aantal personen die **AANVULLENDE HULP EN ONDERSTEUNING ONTVANGEN** in functie van de wettelijke of Europese armoedegrens, en dit via diverse bronnen is een bijkomende indicator die de armoede in kaart kan brengen. Voorbeelden zijn:

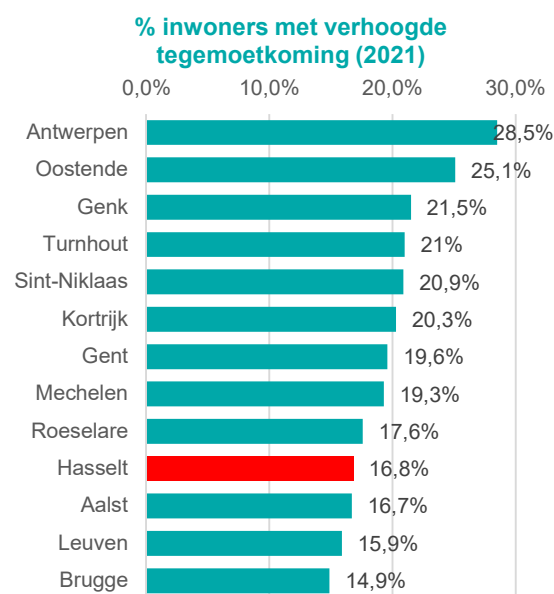
- personen met een **LEEFLOON** en **EQUIVALENT LEEFLOON**
- de **INKOMENSGARANTIE VOOR OUDEREN (IGO)**
- de **VERHOOGDE TEGEMOETKOMING IN DE ZIEKTEVERZEKERING**
- de **ZORGBUDGET OUDEREN (VROEGERE THAB)**

Deze maatregelen hebben tot doel het inkomen op te trekken tot aan de wettelijke armoedegrens.

Het **AANDEEL LEEFLONERS IN HASSELT STEEG** tussen 2011 en 2021 van 6,35 naar 8,74 promille (van 469 naar 693 in absolute cijfers). Hiermee scoort Hasselt – na Tongeren - het hoogst in Limburg (gemiddelde in Limburg is 4,27 leefloners per 1 000 inwoners). In vergelijking met andere centrumsteden scoort Hasselt achteraan het rijtje.

16,8 % van alle **HASSELAREN** heeft in 2021 **EEN VERHOOGDE TEGEMOETKOMING IN DE ZIEKTEVERZEKERING**. Ten opzichte van de dertien Vlaamse centrumsteden scoort Hasselt vrij gemiddeld.

Binnen de stad zijn er grote verschillen tussen de verschillende wijken. Het hoogst scoort de wijk **RUNKST BUITEN SINGEL**, waar 29,1 % van alle inwoners verhoogde tegemoetkoming in ziekteverzekering heeft. Verder kennen ook de wijken rond **HASSELT-CENTRUM** (25,7 %), **KEMPISCHE**

Bron: InterMutualistisch Agentschap

WIJK (25,0 %), **BANNEUX** (23 %), **KATARINA** (21,1 %) en **RUNKST-CENTRUM** (20,1 %) een hoger aandeel inwoners met verhoogde tegemoetkoming.

Het **ZORGBUDGET VOOR OUDEREN** is een financiële tegemoetkoming voor ouderen (vanaf 65 jaar) die moeilijkheden ondervinden bij het uitvoeren van dagelijkse taken. De tegemoetkoming is bedoeld om de kosten ten gevolge van de zorg te vergoeden. Ze wordt enkel toegekend aan personen met een beperkt inkomen. In 2022 hadden **1.219 OUDEREN** van 65+ jaar in Hasselt een tegemoetkoming voor hulp aan bejaarden. Dit **AANTAL STEEG** tussen 2010 en 2022 van 1 149 naar 1 219. Dit brengt het aandeel 65-plussers met THAB in 2020 op 6,5 %. Hiermee scoort Hasselt lager dan Limburg (7,6 %). In het Vlaams Gewest bedraagt dit aandeel 6,4 %.

Een laatste indicator voor financiële armoede zijn inwoners met **PROBLEMATISCHE SCHULDEN**.

Eind 2022 waren er in Hasselt **1 168 KREDIETNEMERS** met minstens één achterstallig, **NIET-GEREGULARISEERD KREDIET**. Dat betekent dat de kredietnemer nog geen regeling getroffen heeft met de bank of de kredietinstelling voor de verdere afbetaling. Ten opzichte van alle uitstaande kredieten in Hasselt is dat **2,7 %**. Het gaat om consumptiekredieten en hypothecaire kredieten samen. Hasselt scoort hiermee gemiddeld in vergelijking met Limburg (2,7 %). In vergelijking met de andere centrumsteden scoort Hasselt bij de laagste van alle centrumsteden.

Het aantal kredietnemers met minstens één achterstallig krediet nam tussen 2007 en 2014 toe om daarna terug te dalen tot ongeveer hetzelfde niveau als in 2007 (1 252). Het aandeel kredietnemers met minstens één achterstallig krediet evolueerde van 4,1 % naar 2,7 %.

Ongeveer **10 %** van de Hasseltse huishoudens heeft **MOEILIKHEDEN OM REKENINGEN TE BETALEN**, zo blijkt uit de Stadsmonitor Survey 2020.

Als we kijken naar het type uitgaven dat de Hasselaars moeilijk konden betalen, zien we in de bijgevoegde grafiek **NUTSVOORZIENINGEN** (elektriciteit/water/gas/stookolie), **ANDERE KOSTEN** en **GEZONDHEIDSKOSTEN** als de top 3 uitgaven.

Het risico om in armoede verzeild te raken is ongelijk verdeeld. Zo hebben personen met een niet-Belgische herkomst en eenoudergezinnen een verhoogd risico om terecht te komen in armoede.

% Hasselaren die afgelopen jaar uitgaven niet konden betalen

Bron: [2020 | Stadsmonitor]

Wonen, betaalbaarheid en dak- en thuisloosheid

Een **MEERDERHEID** van de **EENGEZINSWONINGEN** in Hasselt zijn van het type **OPEN** (39,6 %) of **HALF OPEN** (32,3 %) **BEBOUWING**. Het aantal eengezinswoningen in open bebouwing ligt van alle centrumsteden het hoogst in Hasselt en Genk (40,0 %). Kijken we naar het bouwjaar van de gebouwen in Hasselt zien we dat de stad procentueel meer gebouwen van na de eeuwwisseling telt en verhoudingsgewijs minder gebouwen van voor de Tweede Wereldoorlog.

Kijken we naar het woningtype, dan zien we een sterke stijging van het aantal appartementen in Hasselt [↗](#). Het aandeel appartementen t.o.v. van alle woongelenheden nam de voorbije tien jaar dan ook sterk toe. In 2022 is 40,2 % van alle woongelegenheden een appartement [↗](#).

Bijna **NEGEN OP TIEN HASSELAREN** (87,9 %) is **TEVREDEN** over zijn **WONING** [↗](#). De tevredenheid over de eigen woning ligt erg hoog in Hasselt in vergelijking met de andere centrumsteden.

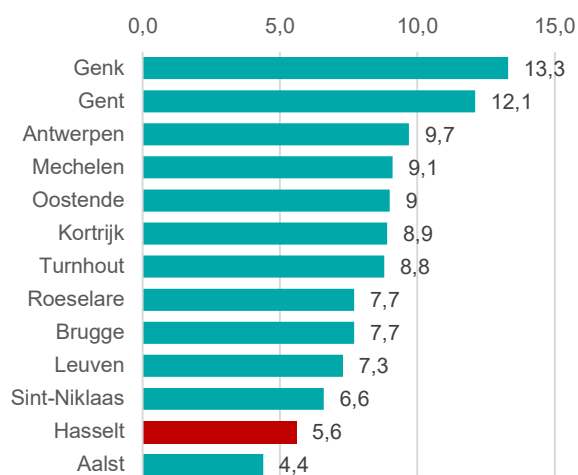
Als we kijken naar de betaalbaarheid van een woning wordt de Hasselaar geconfronteerd met **STIJGENDE MEDIAAN WONINGPRIJZEN** ten opzichte van 2010, dit voor zowel huizen (+33,0 %) als appartementen (+37,9 %). Wel worden nieuwbouwwoningen en -appartementen niet meegerekend bij de berekening van deze mediaanprijzen. [↗](#)

SOCIALE HUURWONINGEN zijn een belangrijke facilitator in het realiseren van het recht op kwaliteitsvol wonen. In 2022 telt Hasselt **2 026 SOCIALE HUURWONINGEN**. Vijf jaar eerder stond de teller op 1 897 [↗](#). Ten opzichte van alle particuliere huishoudens in Hasselt is dat 5,5 %. Die verhouding ligt in Hasselt lager dan in Limburg (6,1 %) en het Vlaams Gewest. In vergelijking met de andere centrumsteden is het aanbod aan sociale huurwoningen in Hasselt eerder beperkt. [↗](#)

In 2021 stonden er **2 667 UNIEKE GEZINNEN** op de **WACHTLIJST** als kandidaat-huurder voor een sociale huurwoning. Dit is **MEER DAN EEN VERDUBBELING** (1 118 gezinnen) in vergelijking met 2012. [↗](#)

Huurders hebben dubbel zo veel betalingsmoeilijkheden, 56% van de huurders, in vergelijking slechts 12% woning-eigenaars ervaren problemen. Daarnaast besteedt **20% VAN DE HASSELAREN** meer dan 30% van het **GEZINSINKOMEN** aan **HUUR** of de **AFBETALING** van een lening, wat een verdere preciaire situatie teweeg kan brengen.

% Sociale huurwoningen t.o.v. alle huishoudens (2021)

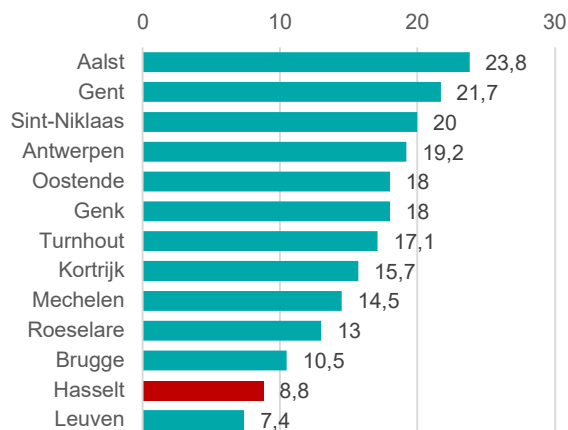
Bron: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen

Energiearmoede

Om een idee te krijgen van het aantal inwoners die moeite hebben om energie te kunnen betalen, kijken we naar het aantal geplaatste budgetmeters. Een sociale energieleverancier kan een budgetmeter of stroombegrenzer plaatsen bij een klant als energiekosten niet betaald worden. Bij een budgetmeter moet het energieverbruik op voorhand betaald worden.

In 2021 telt Hasselt 324 klanten ELEKTRICITEIT met een BUDGETMETER. Per 1 000 elektriciteitsklanten in Hasselt hebben er 8,8 een budgetmeter. Dit aantal ligt lager in Hasselt dan in de rest van Limburg (10,9) en het Vlaams Gewest (12,4). Ook in vergelijking met andere centrumsteden ligt het aantal budgetmeters per 1000 klanten eerder laag.

Aantal budgetmeters per 1.000 klanten elektriciteit (dec 2021)

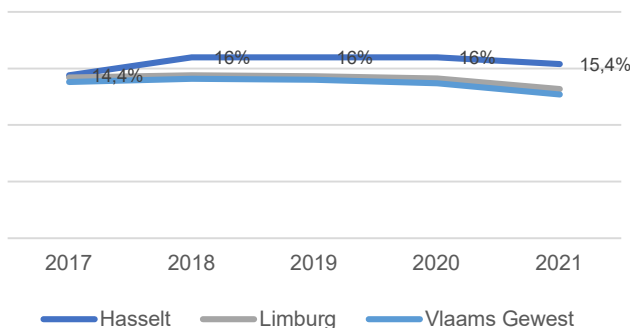

Bron: provincies.incijfers.be

Kinderarmoede

Een bijkomend gegeven dat inzicht geeft in inclusie is kinderarmoede. Het aantal geboortes in een kansarm gezin en het aantal eenoudergezinnen geven een indicatie naar het risico op kinderarmoede.

% geboorten in een kansarm gezin

Niet elk kind start van bij de geboorte vanuit een gelijke startpositie. Dat geldt zeker voor kinderen die geboren worden of opgroeien in armoede. In 2021 vond 15,4 % van de GEBORTEN in Hasseltse gezinnen plaats binnen een KANSARM GEZIN, meer dan een verdubbeling in vergelijking met 2001 (cijfers Kind en Gezin). [↗](#)

Voor sommige types gezinnen ligt het risico om in armoede verzeild te raken hoger als andere. Dit is zo voor eenoudergezinnen, waar de combinatie van een enkel inkomen en de zorg voor de kinderen kan zorgen voor zware druk.

Het AANTAL EENOUDERGEZINNEN in Hasselt STIJGT. Omdat één huishouden meerdere minderjarige kinderen kan tellen, kijken we naar het aantal minderjarigen met een alleenstaande ouder. Van alle minderjarigen in Hasselt woont 80,3 % in bij een paar (59,5 % bij een gehuwd paar en 20,8 % bij een niet gehuwd samenwonend paar), wat betekent dat ongeveer ÉÉN OP ZES JONGEREN (16,4 % of 2 141 jongeren) leeft bij een ALLEENSTAANDE OUDER.

De kinderarmoede is ook gekleurd: zo ligt het armoederisico hoger bij moeders van niet-Belgische origine dan bij moeders van Belgische origine.

Kansen in het onderwijs

De kans op een succesvolle schoolloopbaan hangt nauw samen met het milieu waarin de leerling opgroeit. Een aantal leerlingenkenmerken laten ons toe een beeld te schetsen van de sociale achtergrond van de Hasseltse leerlingen. Het gaat om volgende kenmerken:

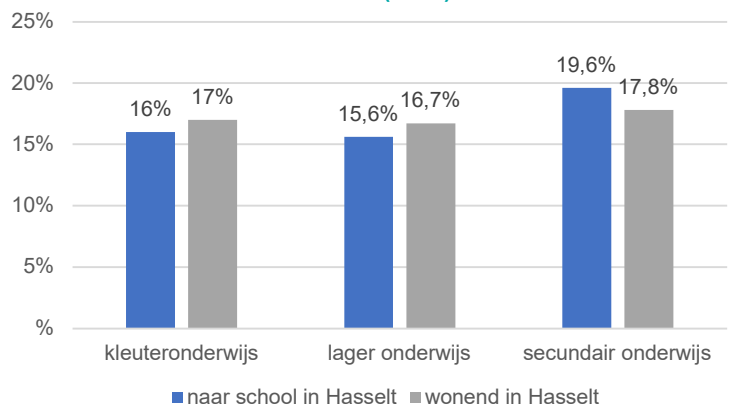
- laag **OPLEIDINGSNIVEAU** van de **MOEDER**
- **GEZINSTAAL** niet Nederlands
- ontvangen van een **SCHOOLTOELAGE**
- wonen in **BUURT** met hoge mate van schoolse vertraging

Leerlingen die scoren op één of meerdere van deze kenmerken lopen hoger risico op **BEPERKTERE ONDERWIJSKANSEN**, zo blijkt uit wetenschappelijk onderzoek. Net daarom krijgen scholen via het financieringsdecreet extra werkmiddelen en lestijden om gelijke onderwijskansen voor deze kinderen te garanderen.

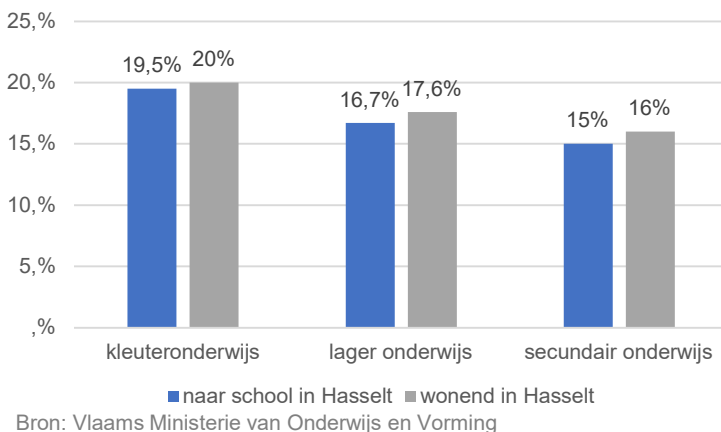
Het **OPLEIDINGSNIVEAU** van **ouders** hangt nauw samen met de economische situatie van het gezin, een hoger opleidingsniveau hangt samen met een hoger sociaal en cultureel kapitaal, zoals een ruimer netwerk, betere toegang tot informatie, ... wat de schoolloopbaan van hun kinderen positief beïnvloedt. Als we kijken naar het opleidingsniveau van de moeder zien we de volgende trends voor de leerlingen wonende in Hasselt.

Binnen het **KLEUTERONDERWIJS EN LAGER ONDERWIJS** heeft **16,0 %** van de in Hasselt wonende leerlingen een **LAAG OPGELEIDE MOEDER**. Tenslotte, ongeveer **ÉÉN OP VIJF LEERLINGEN** secundair heeft een **LAAG OPGELEIDE MOEDER**.

Aandeel leerlingen met laag opgeleide moeder (2022)

Aandeel leerlingen met andere thuistaal (2022)

Als de gezinstaal van de leerling niet overeenstemt met de onderwijstaal, moet de leerling een extra **TAALKLOOF** overbruggen, wat een hoger risico geeft op verminderde onderwijskansen. We spreken over een leerling met een andere thuistaal als de leerling met niemand in het gezin Nederlands spreekt.

Het aandeel leerlingen met een andere thuistaal ligt in Hasselt het **HOOGST** bij de **KLEUTERS** die in Hasselt wonen. Daar bedraagt het aandeel leerlingen waar de onderwijstaal van de thuistaal verschilt **20,0 %**.

In het lager onderwijs ligt dit aandeel met

17,6 % iets lager en in het secundair schommelt dit aandeel rond de 16,0 %.

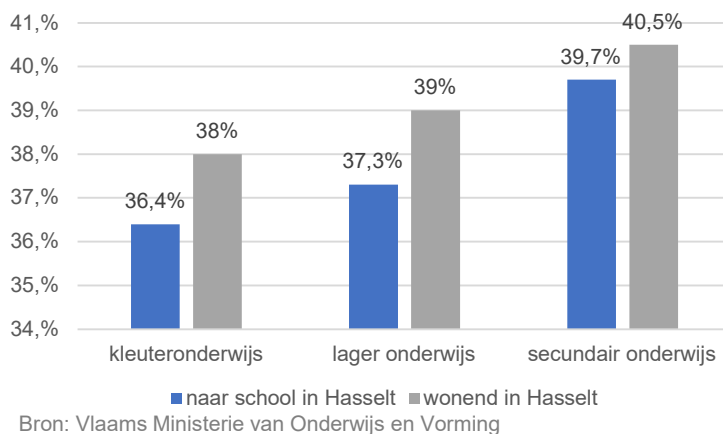
We merken ook dat het aandeel leerlingen met een andere thuistaal in het Hasseltse onderwijs sinds het schooljaar 2009-2010 toeneemt. De **STIJGING** van het aandeel leerlingen is het meest uitgesproken in het

gewoon **LAGER ONDERWIJS**. Daar nam dit aandeel tussen 2010 en 2021 toe van 6,9 % tot 16,7 %. Dat is een **VERDUBBELING** op tien schooljaren tijd.

Een derde leerlingenkenmerk die een negatieve samenhang heeft met de onderwijsprestaties is het hebben van een **SCHOOLTOELAGE**. Het gaat om het aantal leerlingen die in aanmerking komt voor een schooltoelage en voor wie deze ook effectief is aangevraagd. In het **KLEUTERONDERWIJS** heeft ongeveer **38 %** van alle kinderen een schooltoelage. Dit aandeel ligt ongeveer op dezelfde hoogte in het **LAGER ONDERWIJS**. In het **SECUNDAIR** onderwijs ligt dit aandeel dicht bij de **40 %**.

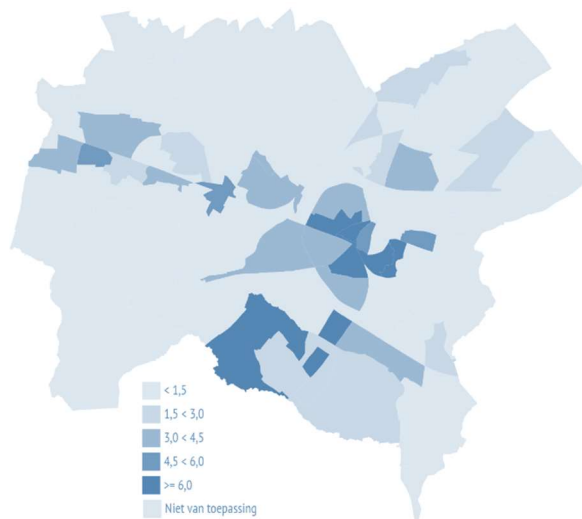
Aandeel leerlingen met schooltoelage (2022)

Voor het bepalen van het laatste leerlingenkenmerk, gaat men na of de leerling woont in een **BUURT** met hoge mate van **SCHOOLSE VERTRAGING**. Aan de hand van deze indicator kan een beeld geschetst worden van het ruimere socio-economische profiel en sociaal kapitaal van de buurt waarin de leerling opgroeit.

Om te kijken of het gaat om een buurt met hoge mate van schoolse vertraging, kijkt men naar het aandeel 15-jarigen met minstens twee jaar schoolse vertraging. Onderstaande kaart geeft een idee van welke buurten naar voren komen als een buurt met veel schoolse vertraging.

Statistische sectoren die eruit springen zijn **TER HILST**, waar **14,5 %** van de 15-jarigen minstens twee jaar schoolse vertraging heeft opgelopen. Ook de buurt rond het Vrijwilligersplein (13,1 %), Stadsomvaart (12,2 %), Runkst Sint-Hubertus (9,9 %), Kasterstraat (9,9 %) en Doornebos (9,1 %) scoren hoog.

Aandeel 15-jarigen met minstens 2 jaar schoolse vertraging (totaal 2006-2016)

Enkele **EXTRA RISICOKENMERKEN** zijn leerlingen die spijbelen. Leerlingen die spijbelen hebben een grotere kans om hun schoolcarrière zonder succes af te ronden. **SPIJBELAARS** doen het minder goed op school en doen bovendien vaker een jaar over. Bovendien kan occasioneel spijbelen resulteren in structureel spijbelen, wat de kansen op een succesvolle schoolloopbaan ernstig kan hypothekeren. Als een leerling afwezig is zonder wettige reden, zal de school dit registreren als **PROBLEMATISCH AFWEZIG** (B-code). De school registreert de problematische afwezigheden per halve dag.

Het aandeel leerlingen dat gedurende een schooljaar minstens 30 halve dagen problematisch afwezig is, **VARIEERT** sterk tussen de **VERSCHILLENDE ONDERWIJSNIVEAUS**. Het laagst liggen de afwezigheidscijfers in het gewoon basisonderwijs (0,5 % van alle leerlingen) en het buitengewoon basisonderwijs (0,5 %). Hasselt scoort licht hoger dan het Vlaamse gemiddelde voor het gewoon basisonderwijs (0,4 %), maar lager voor het buitengewoon basisonderwijs (1,4 %). In het secundair onderwijs bedraagt het aandeel leerlingen met minstens 30 halve dagen problematische afwezigheid 4,4 %. In het buitengewoon secundair onderwijs ligt

dat aandeel nog hoger (3,8 %). Het meest problematisch zijn de cijfers in het deeltijds secundair onderwijs, waar meer dan één op drie leerlingen minstens 30 dagen ongewettigd afwezig zijn. Hasselt scoort qua aandeel erg problematisch afwezigheid hoger dan Vlaanderen in het secundair onderwijs en het dBSO.

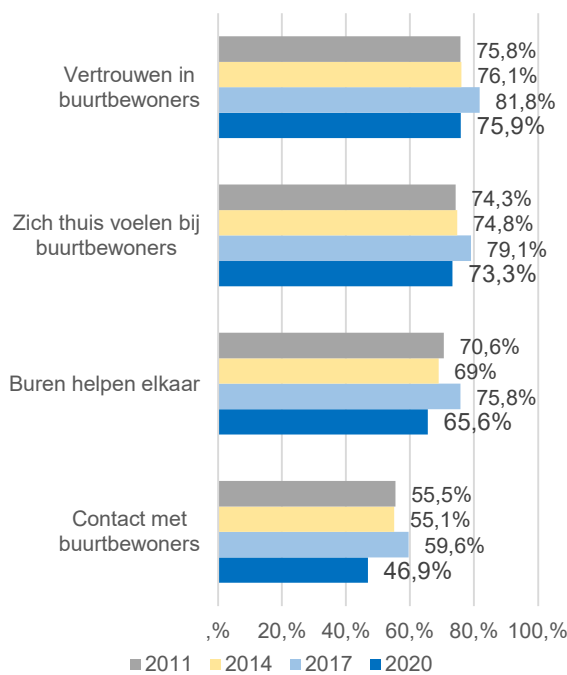
VROEGTIJDIGE SCHOOLVERLATERS zijn jongeren die niet meer leerplichtig zijn en de school achter zich laten voordat ze ‘voldoende kwalificaties’ behaald hebben. Allerlei redenen kunnen een rol spelen waardoor jongeren ongekwalificeerd de school verlaten: schoolmoeheid, persoonlijke of familiale problemen, foute studiekeuzes, slechte schoolprestaties, spijbelen, de aantrekkingskracht van de arbeidsmarkt, ... Doel van het onderwijs is om elke jongere de nodige kwalificaties op te laten doen en gekwalificeerd uit te stromen. Voor jongeren die zonder voldoende kwalificaties het onderwijs verlaten, verloopt de overstap naar de arbeidsmarkt vaak moeilijker en kan werkloosheid om de hoek loeren.

Ongeveer **EEN OP ACHT ZEVEN** (14,9 %) **VERLAAT** het Hasseltse secundair onderwijs **ZONDER** de nodige **KWALIFICATIES**. Dit aandeel is hoger voor de leerlingen die in Hasselt naar school gaan (14,9 %) als voor degenen die in Hasselt wonen (12,6 %). Het aandeel in Hasselt ligt met 14,9 % hoger in Hasselt dan in heel Vlaanderen (11,8 %). In vergelijking met de andere centrumsteden zit Hasselt bovenaan het midden van het peloton. Aan de kop zit de stad Antwerpen, waar het aandeel vroegtijdige schoolverlaters oploopt tot één op vijf.

Sociale cohesie

Een verbindend sociaal weefsel heeft een positieve invloed op het vertrouwen van mensen in de

Sociale integratie in de buurt

samenleving, op betrokkenheid en op participatie in de stad. Verschillende indicatoren geven een beeld van de aanwezige sociale cohesie, zoals het hebben van diverse contacten, deelname aan activiteiten en gebruik maken van het aanwezige vrijetijdsaanbod. Uit de Stadsmonitor 2020 blijkt dat het in **HASSELT GOED SAMEN-LEVEN IS**. Op diverse indicatoren **SCOORT** Hasselt het **BESTE**, in vergelijking met andere centrumsteden.

Anno 2020 heeft **1 OP DE 2 HASSELAARS** (49 %) minstens **WEKELIJKS CONTACT** met familie, burens of vrienden.

Bijna de helft van alle Hasselaren (48 %) is **STERK GEÏNTEGREERD IN DE BUURT** waar men woont, hiermee scoort Hasselt het hoogst in vergelijking met de andere centrumsteden (gemiddeld 35 %). Zoals te zien is in bijgevoegde grafiek komt de sociale integratie in de buurt voornamelijk tot uiting in het vertrouwen in de buurtbewoners, zich thuis voelen bij burens en burens die elkander helpen.

Hasselt heeft eveneens de **HOOGSTE**

PARTICIPATIEGRAAD op vlak van deelname aan **BUURTACTIVITEITEN** (bv. wandeltocht, burensbarbecue, buurtfeest, ..). Ongeveer 30 % van de Hasselaren heeft het voorbije jaar deelgenomen aan minstens één activiteit.

DUURZAAMHEID

CO₂-uitstoot

Hasselt ondertekende als een van de eerste Vlaamse steden het Burgemeesterconvenant in 2008. In 2017 ondertekende stad Hasselt het nieuwe burgemeestersconvenant voor klimaat en energie. Dit is een overeenkomst met Europa waarin lokale overheden vrijwillig afspreken om tegen 2030 de EU-doelstelling te halen om **40% MINDER BROEIKASGASSEN** uit te stoten en om onze veerkracht te verhogen door ons aan te passen aan de gevolgen van klimaatverandering.

VITO stelt elk jaar in opdracht van de Vlaamse overheid een CO₂-meting op voor de Vlaamse gemeenten. In 2020 bedroeg de CO₂-uitstoot in Hasselt 392 779 ton. Een daling t.o.v. een jaar eerder en daling in vergelijking met 2011. De sectoren verantwoordelijk voor de grootste uitstoot zijn particulier en commercieel vervoer en de huishoudens. In vergelijking met 2011 daalde de CO₂-uitstoot van de huishoudens met ongeveer 20 %, de uitstoot van particulier en commercieel vervoer (+5,8 %) nam daarentegen toe.

Allerlei factoren spelen een rol in de CO₂-uitstoot. Hierdoor is het effect van een lokaal klimaatbeleid vaak pas op iets langere termijn zichtbaar .

Hernieuwbare energie

Naast de doelstelling om minder CO₂ uit te stoten is ook een doel om het aandeel **HERNIEUWBARE ENERGIEBRONNEN** sterk te vergroten. Hernieuwbare energie is van belang om de CO₂-uitstoot te verminderen. Er bestaan verschillende manieren om groene stroom (hernieuwbare energie) te produceren. Voorbeelden zijn zonne-energie (via zonnepanelen), windenergie (via windturbines) of energie uit biogas of biomassa.

In Hasselt nam de voorbije jaren de lokale productie van hernieuwbare elektriciteit toe tot 56 812 MWh . De hierdoor gereduceerde CO₂-emissie was goed voor 12 555 ton.

Restafval

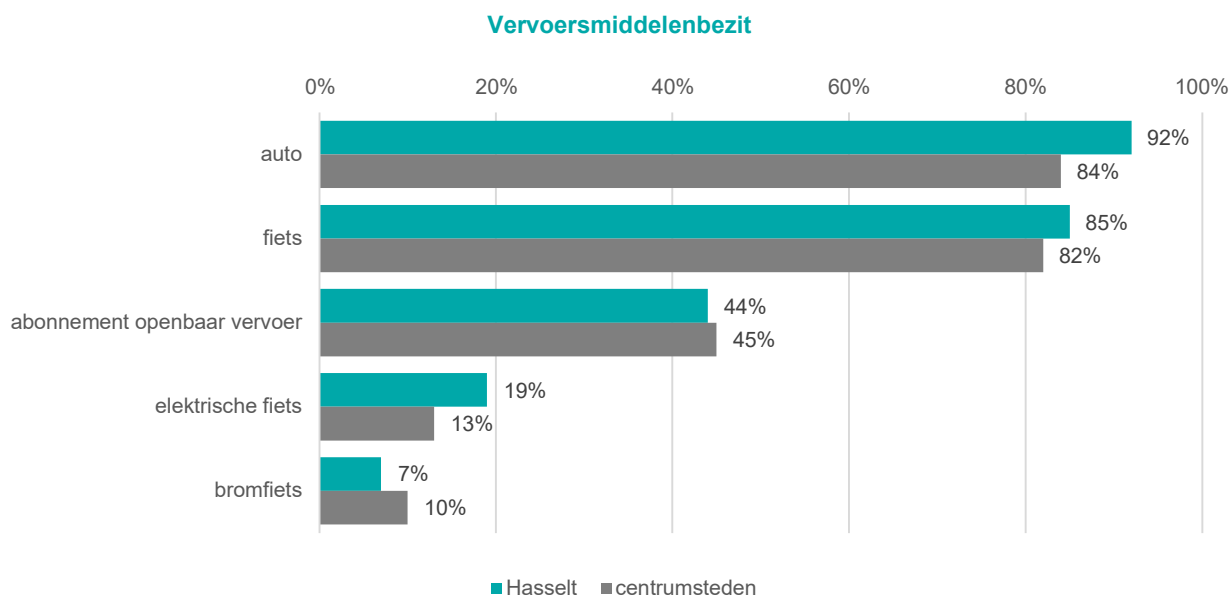
De totale **HOEVEELHEID HUISHOUDELIJK AFVAL** is al het afval dat ingezameld wordt. Het gaat om zowel het afval dat afkomstig is van huishoudens, alsook het vergelijkbaar afval afkomstig van bedrijven.

Heel wat stromen worden selectief ingezameld met het oog op nuttige toepassing (hergebruik, recyclage, composteren, vergisten). Het niet-selectief ingezamelde deel van het huishoudelijk afval vormt het **RESTAFVAL** en omvat het huis-aan-huis ingezamelde huisvuil, het grofvuil dat huis-aan-huis en op het containerpark wordt ingezameld en het gemeentevuil.

Het aantal kilogram restafval kende in Hasselt de voorbije jaren een **DALING**. In 2013 ging het nog om 10 746 ton. In 2021 viel het terug tot 9 361 ton. Ook het aantal kilo restafval per inwoner daalde in diezelfde periode van 141 kg naar 118 kg. Hiermee doet Hasselt het erg goed in vergelijking met de andere centrumsteden. Slechtste leerling van de klas is Antwerpen (233 kg per inwoner).

Vervoersmiddelengebruik

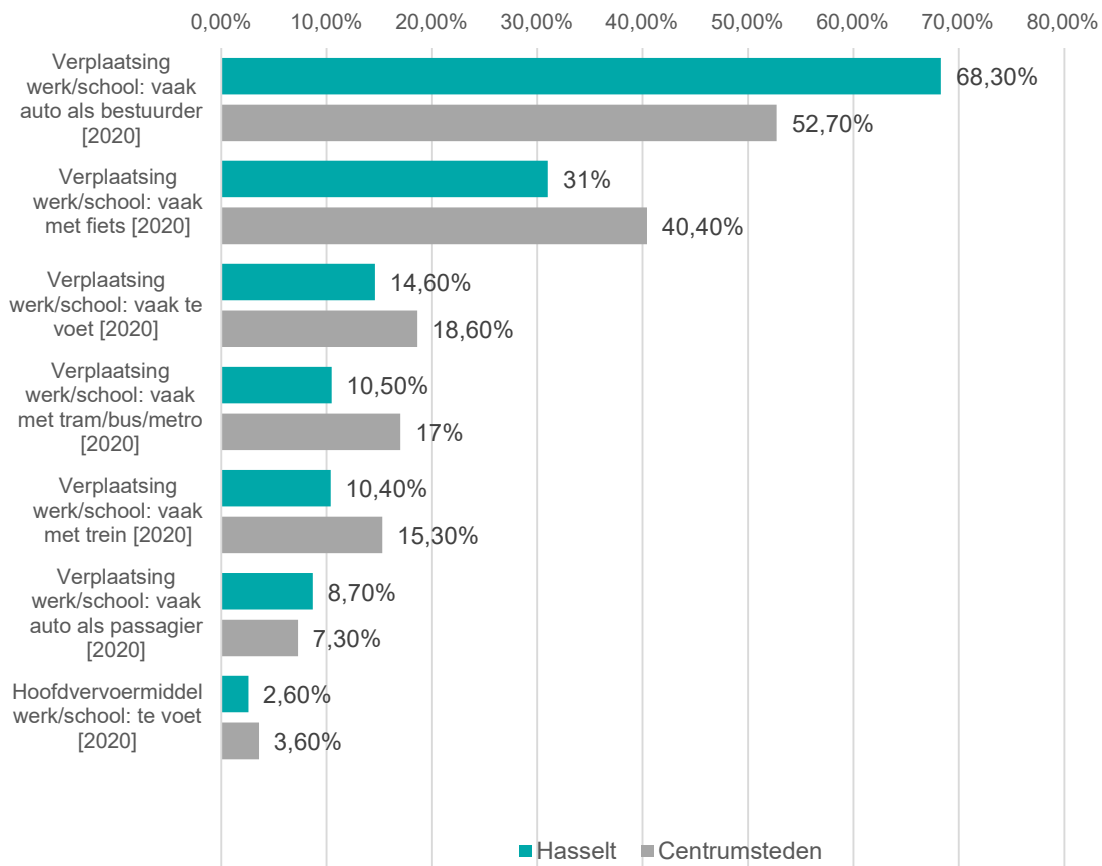
Hasselt telt als centrumstad een **HOOG AUTO-** maar ook een hoog **FIETSBEZIT**. Meer dan negen op tien Hasselaren hebben een auto in het gezin (92 %) en 85 % een fiets. Hasselt scoort zowel qua auto- als fietsbezit hoger dan het gemiddelde van de centrumsteden. [↗](#)

Het aantal in Hasselt door huishoudens **INGESCHREVEN PERSONENWAGENS** nam de voorbije jaren **STERK TOE** tot 40 048 personenwagens in 2021. [↗](#) Kijken we naar het aantal wagens per 100 huishoudens komt Hasselt met 108,9 wagens per 100 huishoudens op de derde plaats van alle centrumsteden. Per huishoudens ligt het aantal personenwagens het hoogst in Genk (120) en Roeselare (111), het laagst in Antwerpen (73) en Leuven (73). [↗](#)

Hasselaren houden er een **MINDER DUURZAAM VERPLAATSINGSGEDRAG** op na in vergelijking met een gemiddelde inwoner van een centrumstad. Voor verplaatsingen naar school of werk wordt er vaker gekozen voor minder duurzame alternatieven. [↗](#)

voor verplaatsing naar werk of school

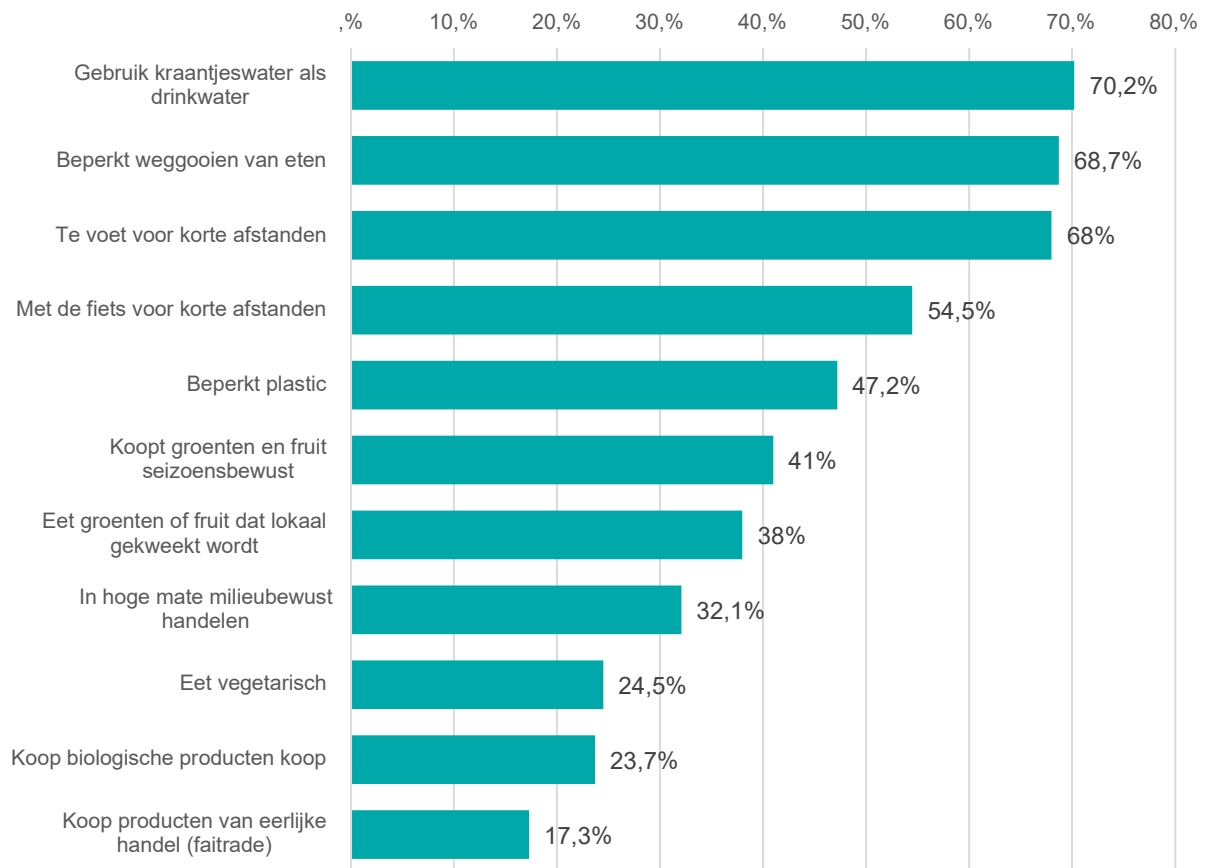

Kijken we enkel naar verplaatsingsgedrag voor korte afstanden, dan kiest de Hasselaar wel vaker voor de fiets of te voet. Zo is het aandeel dat minstens wekelijks te voet gaat voor korte afstanden 68 % en met de fiets 54 %. Beide percentages stijgen ten opzichte van 2017. [↗](#)

Milieubewust handelen

In een duurzame stad handelen de inwoners ecologisch. De Stadsmonitor geeft een aantal aanknopingspunten over welk **ECOLOGISCH GEDRAG** de Hasselaren nu al stellen. [↗](#)

Milieubewust handelen - minstens wekelijks ....

BELEIDSPARTICIPATIE

BELEIDSPARTICIPATIE is het betrekken van burgers, middenveld en andere organisaties in het mee bedenken van toekomstig beleid. Inspraak van de burger biedt de opportuniteit om als overheid continu te verbeteren, op maat van de vraag. In deze context zijn de mate waarin de Hasselaar zich geïnformeerd en geconsulteerd voelt, alsook de bereidheid toont om mee de stad vorm te geven belangrijke indicatoren naar betrokkenheid, maatschappelijk engagement en burgerschap.

Inspraak

Ongeveer vier op tien van alle **HASSELAREN** (40,1 %) geeft aan bereid te zijn **OM MEE TE PRATEN** over wat er gebeurt in de stad . We merken echter een dalende trend inzake de consultatie van de Hasselaar, weergegeven in onderstaande grafiek. Uit de Stadsmonitor Survey blijkt dat ongeveer **3 OP DE 10 HASSELAREN** vindt dat het stadsbestuur **VOLDOENDE INSPANNINGEN** levert om de **INWONERS TE CONSULTEREN**. Vier op tien bewoner voelt zich genoeg betrokken bij **VERANDERINGEN** in de stad.

Voldoende inspanningen om

Communicatie

Geïnformeerd zijn vormt de basis voor een impactvol participatiebeleid. Door in te zetten op heldere en brede communicatie kan de burger een goed beeld vormen over wat er in de stad gebeurt, welke veranderingen er op komst zijn, en hoe hijzelf mogelijks kan deelnemen aan deze verandering.

Bijna **ZES OP TIEN** (56 %) voelt zich **VOLDOENDE GEÏNFORMEERD** door het **STADSBESTUUR**, zo blijkt uit de Stadsmonitor Survey 2020. Er is wel een kloof merkbaar naar de inhoud van informatie dat verspreid wordt.

De Hasselaar is van oordeel dat er **VOLDOENDE** wordt **GECOMMUNICEERD** over het **ACTIVITEITEN** in de stad (82 %). Zo is bijna drie vierde van mening voldoende **INFORMATIE** te krijgen over de **VOORZIENINGEN** (bv. zorg, opvang, onderwijs, ...) in Hasselt. Het minst goed geïnformeerd voelen de Hasselaren zicht over nieuwe ingrepen in de stad (60 %) en beslissingen van het stadsbestuur (41 %).

Vertrouwen

Vertrouwen in de instellingen is een basisvoorwaarde voor sociale samenhang in een stad. In de Stadsmonitor is gepolst naar het [VERTROUWEN](#) in de federale en Vlaamse overheid, in het gerecht en politie en het vertrouwen in het stadsbestuur .

Het aandeel Hasselaren met vertrouwen is het hoogst bij politie (48 %) en het stadsbestuur (28%). Lager ligt het vertrouwen in de federale (11 %) en Vlaamse overheid (16 %).

Iets meer dan een kwart van de bevolking heeft veel [VERTROUWEN IN HET STADSBESTUUR](#). In 2008 lag dit percentage nog op 55%, maar daalde tot 27 % in 2014. Tussen 2014 en 2020 bleef het vertrouwen in het stadsbestuur op dezelfde hoogte. .

Tussen de centrumsteden doen zich grote verschillen voor. In Mechelen stelt meer dan de helft van de inwoners vertrouwen te hebben in het stadsbestuur, in Turnhout loopt dat terug tot een vijfde. Hasselt scoort samen met Turnhout laag in vergelijking met het gemiddelde van de centrumsteden.

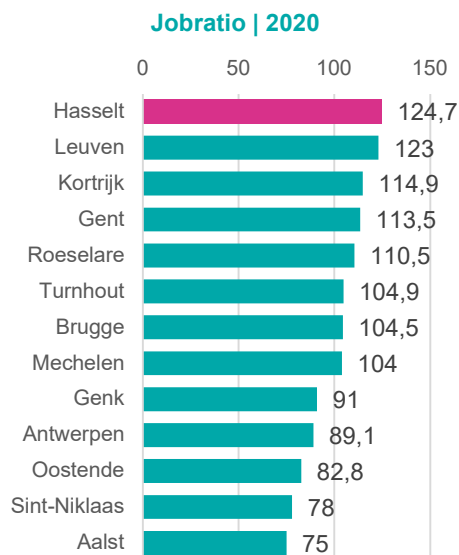
HASSELT HOOFDSTAD

Jobmotor

In het domein **TEWERKSTELLING** speelt Hasselt een centrale rol in de creatie van nieuwe jobs, voor zowel Hasselaren als niet-Hasselaren. Anno 2020 zijn er 59 317 loontrekkenden actief in Hasselt. In 2010 waren er dat nog ongeveer 7 000 minder. Maar liefst 75 % van deze loontrekkenden komen van buiten Hasselt.

De werkgelegenheidsgraad of **JOBRATIO** in Hasselt is dan ook hoog. Per 100 inwoners zijn er 124,7 jobs beschikbaar. Hiermee kent Hasselt – samen met Leuven - de hoogste jobratio van alle Vlaamse centrumsteden.

Hasselt heeft een positief klimaat voor lokaal **ONDERNEMERSCHAP**. Zo telde de stad 9 798 actieve ondernemingen in 2022.

Onderwijsstad

De meeste Hasseltse jongeren gaan naar school in de eigen stad. Daarnaast vinden ook veel leerlingen uit de buurgemeenten - maar ook de ruimere regio - hun weg naar het Hasseltse onderwijs. Deze **GROTE INSTROOM** zorgt ervoor dat het aantal leerlingen die in Hasselt naar school gaat , een stuk hoger ligt dan het aantal dat in Hasselt woont . En dit zowel in het kleuter-, lager als secundair onderwijs.

Aantal leerlingen naar school versus wonend in Hasselt (schooljaar 2021-2022)

	wonend in Hasselt	vs	naar school in Hasselt
Gewoon kleuteronderwijs	2 407	x 1,03	2 492
Gewoon lager onderwijs	4 421	x 1,03	4 600
Voltijds gewoon secundair onderwijs	4 486	x 2,32	10 415

Bron: Ministerie van Onderwijs en Vorming

Het Hasseltse onderwijs kent dus een **INSTROOM** vanuit andere gemeenten. Vooral uit de **OMLIGGENDE BUURGEMEENTEN**, maar ook uit de ruimere regio vinden leerlingen hun weg naar Hasselt. De instroom is het meest uitgesproken in het secundair onderwijs. Bijna twee op drie leerlingen in het Hasselts gewoon voltijds secundair onderwijs komt van buiten de stad . Hierdoor ligt het aantal leerlingen dat in Hasselt naar school gaat een pak hoger dan het aantal leerlingen dat in Hasselt woont.

Ook het **HOGER ONDERWIJS** van Hasselt of van buurgemeente Diepenbeek doen heel wat studenten dagelijks naar onze stad afzakken. De vestigingen van Hasselt en buurgemeente Diepenbeek zijn samen goed voor ongeveer 23 000 inschrijvingen (academiejaar 2021-2022). Hogeschool PXL is met 9 645 inschrijvingen de grootste, gevolgd door Universiteit Hasselt-TUL (7 839) en UCLL (5.096).

Toerisme

Als centrumstad wil Hasselt zijn bezoek- en belevingswaarde verhogen. Het aantal toeristen dat jaarlijks naar onze stad afzakt en het aantal overnachtingen dat hiermee gepaard gaat, geeft hiervoor een indicatie. In 2021 telde Hasselt 106 281 'aankomsten'. **VERBLIJFGASTEN** (of aantal aankomsten) zijn alle personen die minstens één nacht in de stad verblijven. Het gaat om aankomsten in hotels, gastenkamers, campings, vakantieparken en logies voor doelgroepen en dit voor zowel een vrijetijds- of zakelijk doel.

Het aantal verblijfsgasten steeg van 2015 tot 2019, maar kende in 2020 een terugval door de Corona-maatregelen. Deze verblijfsgasten zijn goed voor in totaal 169 857 overnachtingen in Hasselt (2021).

Winkelstad

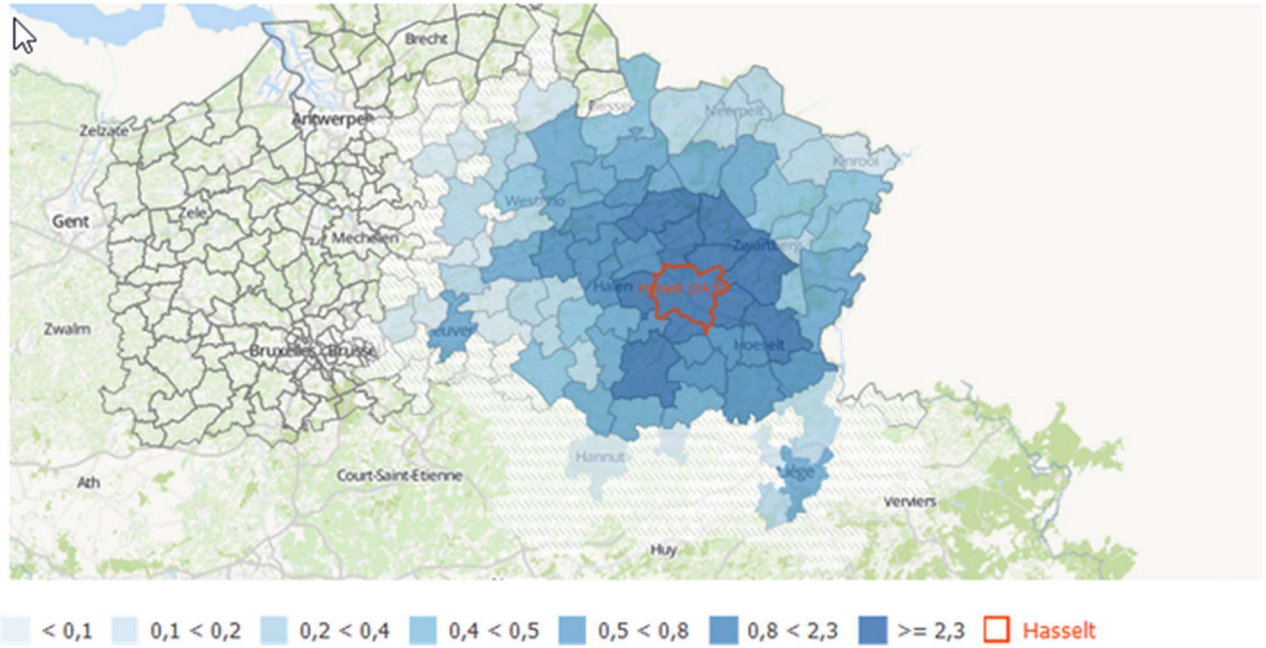
Dat Hasselt een **UITGEBREID EN DIVERS AANBOD** aan winkelvoorzieningen heeft, kwam al eerder aan bod. Hasselt kent een hogere dichtheid aan handelspanden dan gemiddeld in de centrumsteden en ook binnen dit aanbod is de diversiteit groot.

KOOPSTROMEN geven een beeld waar consumenten van een bepaalde woonplaats voornamelijk naar toe gaan om hun aankopen te doen. Dit kan erg verschillen van product tot product. Voor dagelijkse producten spelen de nabijheid en de bereikbaarheid de belangrijkste rol. Voor andere producten is een consument vaak meer bereid om een grotere afstand af te leggen om een product aan te schaffen. Koopstromen worden berekend op basis van het koopstromenmodel van RetailSonar.

De koopstromen kunnen worden uitgedrukt in EUR (geschatte bestedingen) of in FEQ. Eén FEQ is een fictieve consument die 100% van het standaardbudget voor de productcategorie besteedt in de respectievelijke gemeente. Het reële aantal klanten ligt dus vele malen hoger.

De klanten van de winkels voor **DAGELIJKSE GOEDEREN** (bijvoorbeeld groenten, fruit, vlees, brood en geneesmiddelen) komen voor 44,4 % uit de gemeente zelf. Voor andere type goederen ligt de instroom vanuit andere gemeenten nog hoger: 71,5 % voor **PERIODIEKE GOEDEREN** (bijvoorbeeld kledij, schoenen, boeken, kleinere huishoudartikelen), 58,1 % voor bruin- en witgoed, 47,4 % voor doe-het-zelf en 67,2 % voor andere producten in en om de woning.

Koopattractie periodieke goederen | % van totale verzorgingsgebied Hasselt in FEQ | 2018

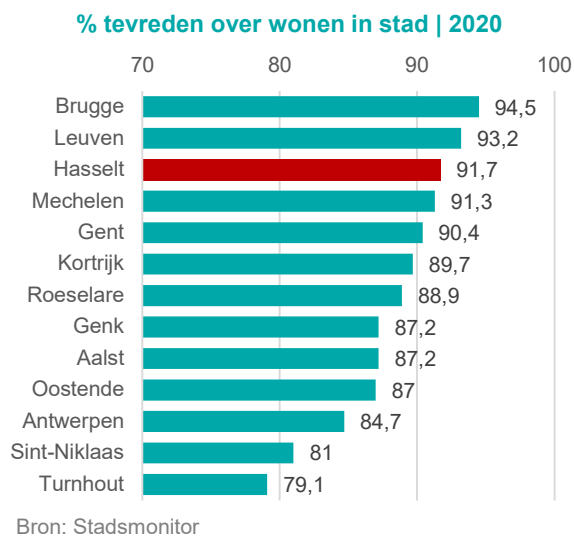
Bron: Retailsonar | Provincies.incijfers.be

Hasselt heeft dus een aantrekkingskracht, zeker in de omliggende gemeenten maar ook in de ruimere provinciale regio.

Uitstraling Hasselt

Een belangrijk aspect van het imago van een stad is wat de eigen inwoners van de stad vinden. **FIERHEID OVER DE STAD** wijst op een positieve kijk op de culturele identiteit en de uitstraling van de stad. Wie fier is op zijn stad voelt er zich ook meer mee verbonden.

Meer dan **ZEVEN OP TIEN HASSELAREN** (70 %) is **FIER OP HASSELT**. In 2008 lag de fierheid een vijftiental procentpunten hoger.

Dat Hasselaren graag in hun stad wonen, blijkt ook uit de **HOGE TEVREDENHEID** over de **STAD** en **BUURT**. In Hasselt zijn - net zoals in Brugge, Leuven, Mechelen en Gent – bijna acht op tien inwoners tevreden over hun stad. Ook over de eigen buurt is meer dan acht op tien Hasselaren tevreden . Ook de tevredenheid over de stad kent een dalende tendens, hoewel Hasselt nog erg hoge tevredenheidsscores kan optekenen. Deze daling zien we enkel op stadsniveau, de tevredenheid over de buurt bleef de voorbije jaren constant.

NEGEN OP TIEN HASSELAREN WONEN GRAAG IN HUN STAD . Van alle centrumsteden staat Hasselt opnieuw bij de best scorende centrumsteden (samen met Brugge en Leuven).

SUSTAINABLE DEVELOPMENT GOALS (SDG's)

De Sustainable Development Goals van de Verenigde Naties zijn de doelstellingen die de wereld zich stelt om te werken aan een duurzame ontwikkeling voor de wereld. Het gaat om 17 doelstellingen en 169 subdoelstellingen die het belangrijkste internationaal duurzaamheidskader voor de komende 15 jaar vormen.

Doorheen deze omgevingsanalyse komen heel wat cijfergegevens aan bod die nauw linken met de Sustainable Development Goals. Onderstaande index geeft per doelstelling de thema's weer met een link naar de plaats in deze omgevingsanalyse.

1

betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 energiearmoede, 29
 fiscale inkomens, 25
 gezinstaal, 31
 inkomensgarantie ouderen, 26
 jobratio, 39
 kandidaat-huurders, 28
 kinderarmoede, 29
 lage inkomens, 25
 leefloon, 26
 mediaaninkomen, 25
 ondernemerschap, 39
 onderwijskansen, 30
 opleidingsniveau, 30
 schooltoelage, 31
 schulden, 27
 sociale woningen, 28
 tegemoetkoming hulp aan bejaarden, 26
 tewerkstelling, 39
 verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering, 26
 woningprijzen, 28

10

betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 criminaliteitsgraad, 18
 diversiteit, 16, 17
 energiearmoede, 29
 fiscale inkomens, 25
 gezinstaal, 31
 inkomensgarantie ouderen, 26
 jobratio, 39
 kandidaat-huurders, 28
 kinderarmoede, 29
 lage inkomens, 25
 leefloon, 26
 mediaaninkomen, 25
 ondernemerschap, 39
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 onveiligheidsgevoel, 18
 opleidingsniveau, 30
 schoolse vertraging, 31

11

schooltoelage, 31
 schulden, 27
 sociale woningen, 28
 spijbelen, 31
 tegemoetkoming hulp aan bejaarden, 26
 tewerkstelling, 39
 verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering, 26
 verkeersveiligheid, 18, 19
 vroegtijdige schoolverlaters, 32
 woningprijzen, 28

assistentiewoningen, 22
 autobezit, 34
 bevolkingsdichtheid, 10
 bevolkingsgroei, 10, 12
 bouwwijze, 27
 buurtgroen, 19
 buurtintegratie, 32
 CO2-uitstoot, 33
 culturele voorzieningen, 21
 cultuurparticipatie, 21
 diversiteit, 16, 17
 ecologisch gedrag, 35
 energiearmoede, 29
 fierheid stad, 42
 gezinstaal, 31
 gezinsverdunning, 13
 hernieuwbare groen, 33
 informatie, 37
 inspraak, 37
 kinderarmoede, 29
 koopstromen, 23
 kwalitatief groen, 19
 leegstand, 23
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 openbaar vervoer, 24
 opleidingsniveau, 30
 ouderenvoorzieningen, 22
 restafval, 33
 ruimtegebruik, 20
 schoolse vertraging, 31
 schooltoelage, 31
 sociale woningen, 28
 sport- en recreatievoorzieningen, 21
 staat woning, 27
 tevredenheid stad, 42
 verkeersveiligheid, 18, 19
 vertrouwen overheid, 38
 vervoersmiddelengebruik, 34
 vroegtijdige schoolverlaters, 32
 wijkgroen, 19
 winkelvoorzieningen, 22, 40
 woningtype, 27
 woonzorgcentra, 22

12

autobezit, 34
 bevolkingsdichtheid, 10
 bevolkingsgroei, 10, 12
 CO2-uitstoot, 33
 ecologisch gedrag, 35
 hernieuwbare groen, 33
 koopstromen, 23
 leegstand, 23
 openbaar vervoer, 24
 restafval, 33
 ruimtegebruik, 20
 vervoersmiddelengebruik, 34
 winkelvoorzieningen, 22, 40

13

autobezit, 34
 bevolkingsdichtheid, 10
 buurtgroen, 19
 CO2-uitstoot, 33
 ecologisch gedrag, 35
 hernieuwbare groen, 33
 kwalitatief groen, 19
 openbaar vervoer, 24
 restafval, 33
 ruimtegebruik, 20
 vervoersmiddelengebruik, 34
 wijkgroen, 19

15

bevolkingsdichtheid, 10
 bouwwijze, 27
 ruimtegebruik, 20
 woningtype, 27

16

assistentiewoningen, 22
 buurthinder, 19
 buurtintegratie, 32
 capaciteitsdruk, 21
 criminaliteitsgraad, 18
 culturele voorzieningen, 21
 cultuurparticipatie, 21
 fierheid stad, 42
 gezinstaal, 31
 hoger onderwijs, 21, 39
 informatie, 37
 inspraak, 37
 instroom onderwijs, 21, 39
 jongerenvoorzieningen, 22
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 onveiligheidsgevoel, 18
 opleidingsniveau, 30

ouderenvoorzieningen, 22
 schooltoelage, 31
 sport- en recreatievoorzieningen, 20, 21
 tevredenheid stad, 42
 toerisme, 40
 verblijfgasten, 40
 verkeersveiligheid, 18, 19
 vertrouwen overheid, 38
 woonzorgcentra, 22

17

buurtintegratie, 32
 culturele voorzieningen, 21
 cultuurparticipatie, 21
 ecologisch gedrag, 35
 fierheid stad, 42
 gezinstaal, 31
 informatie, 37
 inspraak, 37
 jobratio, 39
 jongerenvoorzieningen, 22
 koopstromen, 23
 leegstand, 23
 ondernemerschap, 39
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 openbaar vervoer, 24
 opleidingsniveau, 30
 schooltoelage, 31
 sport- en recreatievoorzieningen, 21
 tevredenheid stad, 42
 tewerkstelling, 39
 toerisme, 40
 verblijfgasten, 40
 vertrouwen overheid, 38
 winkelvoorzieningen, 22, 40

2

betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 energiearmoede, 29
 fiscale inkomens, 25
 inkomensgarantie ouderen, 26
 kinderarmoede, 29
 lage inkomens, 25
 leefloon, 26
 mediaaninkomen, 25
 schulden, 27
 tegemoetkoming hulp aan bejaarden, 26
 verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering, 26

3

assistentiewoningen, 22
 autobezit, 34
 betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 buurtgroen, 19

buurthinder, 19
 buurtinteg ratie, 32
 CO2-uitstoot, 33
 ecologisch gedrag, 35
 energiearmoede, 29
 fierheid stad, 42
 fiscale inkomens, 25
 gezinstaal, 31
 hernieuwbare groen, 33
 inkomensgarantie ouderen, 26
 jobratio, 39
 jongerenvoorzieningen, 22
 kandidaat-huurders, 28
 kinderarmoede, 29
 kwalitatief groen, 19
 kwalitatieve voorzieningen, 20
 lage inkomens, 25
 leefloon, 26
 mediaaninkomen, 25
 ondernemerschap, 39
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 opleidingsniveau, 30
 ouderenvoorzieningen, 22
 schoolse vertraging, 31
 schooltoelage, 31
 schulden, 27
 sociale woningen, 28
 spijbelen, 31
 sport- en recreatievoorzieningen, 20, 21
 sportparticipatie, 21
 staat woning, 27
 tegemoetkoming hulp aan bejaarden, 26
 tevredenheid stad, 42
 tewerkstelling, 39
 verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering, 26
 vertrouwen overheid, 38
 vervoersmiddelengebruik, 34
 vroegtijdige schoolverlaters, 32
 wijkgroen, 19
 woningprijzen, 28
 woonzorgcentra, 22

4

capaciteitsdruk, 21
 gezinstaal, 31
 hoger onderwijs, 21, 39
 instroom onderwijs, 21, 39
 jongerenvoorzieningen, 22
 kinderarmoede, 29
 kwalitatieve voorzieningen, 20
 onderwijskansen, 30
 onderwijsvoorzieningen, 21
 opleidingsniveau, 30
 schoolse vertraging, 31
 schooltoelage, 31
 spijbelen, 31

6

vroegtijdige schoolverlaters, 32

buurtgroen, 19
 ecologisch gedrag, 35
 kwalitatief groen, 19
 restafval, 33
 staat woning, 27
 wijkgroen, 19

7

betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 CO2-uitstoot, 33
 ecologisch gedrag, 35
 energiearmoede, 29
 hernieuwbare groen, 33

8

autobezit, 34
 betalingsmoeilijkheden, 27, 28
 bevolkingsdichtheid, 10
 bevolkingsgroei, 10, 12
 ecologisch gedrag, 35
 energiearmoede, 29
 fiscale inkomens, 25
 gezinsverdunning, 13
 inkomensgarantie ouderen, 26
 jobratio, 39
 koopstromen, 23
 lage inkomens, 25
 leefloon, 26
 leegstand, 23
 mediaaninkomen, 25
 ondernemerschap, 39
 schulden, 27
 tegemoetkoming hulp aan bejaarden, 26
 tewerkstelling, 39
 toerisme, 40
 verblijfsgasten, 40
 verhoogde tegemoetkoming ziekteverzekering, 26
 vervoersmiddelengebruik, 34
 vroegtijdige schoolverlaters, 32
 winkelvoorzieningen, 22, 40

9

assistentiewoningen, 22
 autobezit, 34
 bevolkingsdichtheid, 10
 bouwwijze, 27
 buurtgroen, 19

buurthinder, 19
capaciteitsdruk, 21
culturele voorzieningen, 21
cultuurparticipatie, 21
gezinsverdunding, 13
hoger onderwijs, 21, 39
jobratio, 39
jongerenvoorzieningen, 22
koopstromen, 23
kwalitatief groen, 19
leegstand, 23
ondernemerschap, 39
onderwijsvoorzieningen, 21
openbaar vervoer, 24
ouderenvoorzieningen, 22
ruimtegebruik, 20
sociale woningen, 28
sport- en recreatievoorzieningen, 20, 21
staat woning, 27
tewerkstelling, 39
toerisme, 40
verblijfs gasten, 40
verkeersveiligheid, 18, 19
vervoersmiddelengebruik, 34
wijkgroen, 19
winkelvoorzieningen, 22, 40
woningprijzen, 28
woningtype, 27
woonzorgcentra, 22

**HASSELT
HEEFT
HET.**

GROOT(S) OP MENSENMAAT

BESTUURSAKKOORD 2019 – 2024

INLEIDING

Visie

De Hasselaar heeft een duidelijk signaal gegeven en verwacht de komende beleidsperiode een beleidsploeg die vertrouwen geeft en in dialoog gaat. Het is uitdrukkelijk de bedoeling van alle partijen om de gemeentelijke bevoegdheden ambitieus en kwalitatief uit te voeren.

Cultuur en innovatie zijn de steunpilaren van het Hasseltse beleid. Hasselt wil hierbij koploper en gidsstad zijn op het vlak van smart cities, cultuur inzetten als motor voor innovatie, als verbindende functie tussen mensen en als klankbord voor de toekomst. De bestuursploeg wil dit zichtbaar, tastbaar en kenbaar maken aan de mensen. Hasselt wil een 'open' stad zijn, die omwille van haar morfologie, grootte én beleidsploeg een heuse proeftuin is voor de moderne en menselijke stad van de toekomst. In die zin vormt ook burgerschap een belangrijk anker.

Een goede en transparante communicatie is een absolute voorwaarde om het vertrouwen van de Hasselaar terug te winnen. Communicatie is een vak, geen hobby. Ze moet snel, eenduidig en efficiënt verlopen.

Basiswaarden

Op basis van bovenstaande visie identificeert het nieuwe college van burgemeester en schepenen de volgende basiswaarden:

- Vertrouwen is gebouwd op betrokkenheid, respect en verantwoordelijkheidszin.
- Ambitie en vernieuwing leiden tot excellentie.
- Maatschappelijk draagvlak volgt uit besluitvorming in consensus en transparante communicatie.
- Een rechtvaardige transversale aanpak werkt verbindend en versterkt het maatschappelijk weefsel.
- Consequent besturen binnen een toekomstgericht en duurzaam kader.

Deze basiswaarden zullen de grondslag vormen van elk te ontwikkelen beleid, zonder daarbij louter beperkend te zijn. Integendeel. Dit kader geeft beleidsvoerders juist stimulansen voor een vernieuwende en energieke aanpak, voor het algemeen belang.

Kernbegrippen

Met deze basiswaarden en een hernieuwde visie over Hasselt bouwt het stadsbestuur zijn bestuursakkoord op rond drie kernbegrippen: **vertrouwen, verbinden en vooruitzien**. De verschillende stedelijke bevoegdheden passen onder deze kernbegrippen en zijn dus onlosmakelijk met elkaar verbonden. We focussen op een transversaal beleid, waarbinnen bevoegdheden elkaar aanvullen, eerder dan dat ze elkaar in de weg staan.

Hasselt moet terug excelleren in alternatieve en innovatieve oplossingen voor stedelijke problemen, met als doel de stad toonaangevend te maken in Limburg, Vlaanderen en de Euregio. In dit alles verliezen we de Hasselaren niet uit het oog. Inspraak, betrokkenheid en transparantie zijn voor het nieuwe stadsbestuur van groot belang.

Kortom, Hasselt voor de Hasselaren. Maar ook een stad die groot(s) is op mensenmaat.

Deze beleidsnota schetst een duidelijk beeld van waar de bestuursploeg met Hasselt naartoe wil tegen 2030. Een eerste evaluatie volgt na 6 jaar beleid.

De Hasselaar centraal

Hasselt groeit en dat is een goede zaak. We moeten als stadsbestuur die groei dringend terug in handen nemen. De Hasselaar mag niet vervreemden van zijn stad. Hij of zij moet zich hier blijvend thuis voelen. We laten daarbij niemand achter en zorgen ervoor dat we bij elke actie de Hasselaar centraal zetten. We moeten het vertrouwen vergroten.

Dat doen we door een stadsbrede ruimtelijke toekomstvisie te creëren voor onze stad. We gaan met verschillende stakeholders in dialoog, zetten een platform op met lokale experts en bevragen onze eigen dienst planning over hun ideeën en visie. De doelstelling is om zoveel mogelijk partijen mee te nemen in onze nieuwe ruimtelijke ontwikkelingsvisie en van daaruit het maximale draagvlak te verzekeren. Participatie van de Hasselaar is geen wettelijke plicht, maar een bewuste beleidskeuze. Deze visie geeft duidelijkheid over de zogenaamde groene, grijze en blauwe ruimtelijke netwerken/infrastructuur.

De Hasselaar betrekken we actief in de verdere uitdieping van onze visie op buurtniveau. Buurtontwikkelingsvisies komen tot stand door concrete participatie van de buurt. Wonen en bouwen krijgen een uitdrukkelijke plek in onze stadsbrede toekomstvisie (woonbeleidsplan en ruimtelijk ontwikkelingsplan).

Sleutelbegrippen in de nieuwe visie stedelijke ontwikkeling zijn vergroening, inbreiding, herbestemming en verdichting. We bekwamen ons in de kunst-van-het-niet-bouwen en zijn ons bewust van de schaarste van open ruimte.

We willen naar een gecontroleerde en onderbouwde bouworde, met voldoende groen, open ruimtes, parken, groen en ontspanningsgebieden. We gaan dus resoluut voor een trendbreuk in het ruimtelijk beleid door platgetreden paden in vraag te stellen en door te innoveren met vernieuwende modellen. Hiermee leggen we de basis voor een eigen stedelijke ruimtelijke visie, met oog voor elke ruimtelijke functie. De Hasselaar staat centraal in het omgaan met de stedelijke ruimte. Kortom, de Hasselaar mag de voeling met zijn stad niet verliezen. Als stadsbestuur moeten we het vertrouwen van de Hasselaar waard zijn. Het lokale woonbeleid moet er bovendien voor zorgen dat het (sociale en private) woningaanbod in de gemeente voldoende divers is, met een bijzondere aandacht voor de meest behoeftige gezinnen en alleenstaanden. Ook onze studenten en starters verliezen we niet uit het oog. Zij brengen immers leven in de brouwerij en zorgen ook 's avonds voor een levendige stad. Een ambitieus evenementenbeleid geeft mee vorm aan het imago en de sfeer in de stad, trekt bezoekers aan, zorgt voor een economische impuls en versterkt de onderlinge verbondenheid. Evenementen organiseren doen we niet alleen. We beperken de overlast maximaal en zetten in op efficiënte en effectieve communicatie.

Wat we zelf doen, beter doen

Het vertrouwen herstellen in het stadsbestuur doen we ook door onszelf voortdurend in vraag te stellen en bij te sturen waar nodig. We schakelen de knowhow van onze stadsmedewerkers continu in om processen, plannen en beleid te optimaliseren.

Onze stadsmedewerkers zijn hét uithangbord van Hasselt. Zij zorgen ervoor dat onze stad blijft draaien, staan het dichtst bij de Hasselaren en verdienen daarom een efficiënt en effectief HR- en personeelsbeleid.

Een efficiënt kwaliteitsverbeterings- en kwaliteitscontrolesysteem is nodig in elke organisatie, dus zeker in de openbare diensten. Om onze dienstverlening nog beter te maken, ondersteunen we de stadsdiensten in een stapsgewijze doorlichting van hun aangeboden diensten, hun processen en hun resultaten. Het lopende integratietraject van stadsdiensten en OCMW vormt een niet te missen opportuniteit.

Tevreden medewerkers boeken ambitieuze resultaten. De rechtspositieregeling van de werknemers wordt verder gemoderniseerd, zodat de rechten en verwachtingen helder zijn. Zo werken we bijvoorbeeld ook verder aan oplossingen voor de verbetering van de balans tussen werk en privéleven. De fysieke loketten moeten blijvend een absolute meerwaarde betekenen binnen een sterk uitgebouwde digitale omgeving.

Klachten zijn voor ons niet louter 'klachten', maar een onuitputbare bron om beleid en bestuur te verbeteren. We werken aan de uitrol van een duidelijke procedure voor behandeling van meldingen en klachten en onderzoeken in hoeverre we hiervoor een ombudsman of klachtenmanager kunnen aanduiden.

We willen blijvend investeren in de Hasselaren, zonder daarmee het geld door ramen en deuren naar buiten te gooien. Een sterk stedelijk investeringsbeleid vereist een gezond en verantwoord financieel beleid. Belastingen en bijdragen moeten vanzelfsprekend kritisch en transparant aangewend en geïnvesteerd worden, in het belang van Hasselt en haar inwoners.

Hasselt is een stad op mensenmaat, dus staan de mensen ook centraal in onze investeringspolitiek: investeren waar nodig, maar terzelfdertijd erover waken dat onze stad financieel gezond blijft.

In de eerste plaats voeren we daarom een kerntakenonderzoek uit. Wat moeten we als stad doen en wat niet? Een euro kan immers maar één keer worden uitgegeven. We voeren een financieel beleid waarin we keuzes durven maken en prioriteiten stellen. We onderzoeken of en in welke mate diensten kunnen worden afgebouwd, worden uitbesteed of aan de privésector worden overgelaten zonder prijsstijgingen of kwaliteitsverlies.

De vrijgekomen financiële middelen wenden we aan om enerzijds schulden af te bouwen en anderzijds de levenskwaliteit in Hasselt te vergroten, door investeringen in infrastructuur en openbaar domein. Zo kunnen we een antwoord bieden op de uitdagingen en de groei van onze stad.

Daarenboven vereist een ambitieus beleid met een gezonde investeringspolitiek dat we actief alternatieve financieringsbronnen en -methoden zoeken én aanwenden. We streven naar een maximale samenwerking met hogere overheden en private partners. We verhogen de algemene fiscale druk niet en zetten volop in op innovatie. We creëren waar mogelijk synergie, om efficiëntiewinsten te boeken.

Aangename kennismaking

Het vertrouwen herstellen doen we ook door onze stad proper en nog aangenamer te maken om in te wonen, te leven, te werken, te ondernemen en te ontspannen.

Een goedwerkende infrastructuur is het hart- en vaatstelsel van een stad. Investeren in een goede conditie van onze stad blijft meer dan ooit belangrijk. Beter voorkomen dan genezen! Ons motto luidt dan ook 'een gezellige, aangename stad met een gezonde infrastructuur'.

Maar infrastructuur is meer dan een werkend riool of een pas aangelegd voetpad. Orde en netheid zijn imago-bepalend voor een stad. Een propere stad is een aantrekkelijke stad. In

samenwerking met de Hasselaren als klankbord en met snelle kordate oplossingen door onze diensten houden we onze infrastructuur up-to-date.

Hasselt is de provinciehoofdstad van de groenste provincie, en toch kunnen we het groene imago van Hasselt nog opkrikken. En dat bedoelen we letterlijk! Onze stad heeft nood aan minder grijs en meer kleur. In de harde stad maken we plaats voor zachte gezinsvriendelijke elementen.

Dit stadsbestuur gaat voor meer investeringen in infrastructuur en netheid. We maken Hasselt klaar voor de komende decennia. Nieuwe technologieën en bedrijven reiken ons de oplossingen voor morgen aan. Aanpassingswerken vandaag houden rekening met de technologieën van morgen. Hasselt is over 10 jaar een toonbeeld wereldwijd van de zorg voor ons patrimonium en voor stedelijke infrastructuur.

Een leefbare stad is ook een veilige stad. Veiligheid is tegelijk meetbaar én subjectief maar vooral: veiligheid is een werk van iedereen. Uit gegevens van de Vlaamse Overheid blijkt dat de Hasselaar toch een zeker onveiligheidsgevoel ervaart. We willen dat onveiligheidsgevoel aanpakken. Het handhaven van de veiligheid op haar grondgebied is één van de belangrijkste kerntaken van de overheid.

De stad Hasselt wil de veiligheidsproblematiek dan ook geïntegreerd aanpakken, met een rol voor alle deelnemende actoren: politie, gemeenschapswachten, buurtwerkers, brandweer, het stadsbestuur én de burgers. Veiligheid bestaat uit een duidelijke regelgeving, preventie en handhaving.

Ook verkeersveiligheid is veiligheid. Bij elke aanleg van infrastructuur wordt de nadruk gelegd op de 'leesbaarheid' van de verkeerssituatie, zodat elke weggebruiker ondubbelzinnig zijn plaats kent. Voorlichting en handhaving blijven ook hier de middelen om de weggebruiker zélf te wijzen op zijn eigen veiligheid en die van de andere weggebruikers.

HR – en personeelsbeleid

1. We voeren een modern personeelsbeleid op basis van competenties en vaardigheden. We voorzien onder andere in een ruim aanbod aan bijscholingsmogelijkheden voor onze stadsmedewerkers.
2. In ons personeelsbeleid focussen we op arbeidsgeluk door een aangename werkomgeving te creëren met voldoende kansen op promotie.
3. We verhogen de productiviteit door in te zetten op nieuwe werkvormen en flexibiliteit in de uitoefening van het beroep.

Veiligheid

4. In het kader van de bestuurlijke handhaving werken we een instrumentarium uit waarmee ook het stadsbestuur zijn rol kan spelen in een beter veiligheidsbeleid.
5. De lokale politie is een partner in het verkeersbeleid en draagt bij tot een verhoogde verkeersveiligheid en leefbaarheid in Hasselt.
6. We werken goed samen met alle andere gemeenten binnen onze politiezone, het parket en de federale politie. (LT)
7. We verhogen de aanwezigheid van onze veiligheidsdiensten op nieuwe en sociale media. (LT)

Burgerlijke stand en bevolking

8. We vestigen bijzondere aandacht op het bestrijden van identiteitsfraude, domiciliefraude, schijnhuwelijken, schijnerkenningen als nieuwe vorm van fraude.

Openbare werken

9. Bij de heraanleg van infrastructuur in het centrum en de deelgemeenten onderzoeken we mogelijke alternatieven om, met het gebruik van kasseien, optimaal in toegankelijke infrastructuur te voorzien.
10. In het kader van het stratenplan nemen we een toegankelijkheidstoets op bij de (her)aanleg van voetpaden.
11. We richten snelle interventieteams op om kleine infrastructuurwerken op te lossen.
12. We onderzoeken hoe we bepaalde onderhoudsaspecten van het openbaar domein kunnen uitbesteden, zonder daarbij aan kwaliteit in te boeten.
13. We werken het kluwen aan onduidelijke bewegwijzering weg.
14. We leggen een inventaris aan en rollen een plan van aanpak uit om bepaalde vormen van straatvervuiling (zoals illegale kledingcontainers of andere innames van het openbaar domein) aan te pakken.
15. We zetten extra in op een goede informatiedoorstroming naar de Hasselaren.

16. We werken een consequente en adequate communicatie uit bij grote infrastructuurwerken en daar waar nodig voorzien we in een minderhinderplan.
17. In overheidsopdrachten worden maximale werkdagen van aannemers een afdwingbaar onderdeel. We onderzoeken bijvoorbeeld het principe om te werken met een principe van 'huur' van de wegen voor contractuele overeenkomsten met aannemers.
18. We zetten in op de installatie van veilige fietsstallingen.

Reinheid en afvalbeleid

19. We hanteren nultolerantie wat betreft zwerfvuil. De vervuiler betaalt.
20. We integreren properheidsverantwoordelijkheid in de wijkbudgetten en in de wijkcomités.
21. We introduceren in het openbaar domein gescheiden afvalbakken om ook klein afval te sorteren.

Monumenten en gebouwen

22. We passen de vereiste toegankelijkheidsvoorwaarden toe op alle overheidsgebouwen.
23. We verhogen het aantal investeringen in groen op het Hasseltse openbaar domein.
24. We onderzoeken hoe we het gebruik van openbare gebouwen door verenigingen kunnen clusteren op een bepaalde plaats.
25. Om de veiligheid te verhogen en het sluikestorten tegen te gaan, verhogen we het aantal camera's en werken we waar nodig met elektronische toegangscontrole. (LT)

Lokale economie en landbouw

26. Lokale economie is een transversaal gegeven. We werken op basis van een afsprakenkader aan een doorgedreven samenwerking tussen de diensten economie, toerisme en evenementen.
27. We stellen één dossierbeheerder aan voor (beginnende) ondernemers. Hij/zij is het rechtstreekse aanspreekpunt voor onze Hasseltse ondernemers.
28. We inventariseren de beschikbare KMO-grond en geven de bestaande KMO-zones een opsmuk.
29. We onderzoeken hoe we onze huidige KMO-zones kunnen verduurzamen. (LT)
30. Ambulante horeca, seizoens- en evenementen-gebonden activiteiten zijn een troef voor Hasselt en onze lokale economie.
31. Plaatselijke muziek-, dans-, kunst- en andere groepen/verenigingen zijn, op basis van goede afspraken, welkom om zich in het centrum van onze stad te tonen aan Hasselt en haar bezoekers.

32. We streven naar een duidelijk maar vereenvoudigd vergunningenbeleid voor horeca-uitbaters.
33. We investeren fors in de handhaving van uitbatings- en vestigingsvergunningen voor imago-verlagende handelszaken.
34. We zien toe op de naleving van de gemaakte afspraken met betrekking tot de (her)vestiging van handelszaken aan de Blauwe Boulevard.
35. We hebben een bijzonder oog voor de sociale economie in onze stad en verankeren deze in ons lokaal economisch weefsel. (LT)
36. We vestigen de aandacht op de ontwikkelingen in de duurzame economie: maatschappelijk verantwoord ondernemen mét een financiële meerwaarde moet de nieuwe leidraad zijn. (LT)
37. We werken een terrasbeleid en reglement uit dat duidelijkheid en zekerheid verschaft aan de horeca-uitbaters. (LT)
38. Om ondernemerszin bij jongeren aan te wakkeren, moedigen we activiteiten zoals 'ondernemers voor de klas' en bedrijfsstages verder aan. (LT)
39. Een ambtenaar gespecialiseerd in landbouw moet de eerste contactpersoon zijn voor onze Hasseltse landbouwondernemers. (LT)
40. We onderzoeken hoe we kunnen bijdragen aan een platform dat lokale producten op een efficiënte wijze bij de lokale horeca kan aanleveren. (LT)

Toerisme

41. We werken aan een transversale werking tussen de diensten toerisme, lokale economie, evenementen, markten en foren, sport, cultuur, erfgoed, ...
42. De verschillende stedelijke websites met betrekking tot toerisme, cultuur en evenementen worden samengevoegd tot één overzichtelijke en toegankelijke website.
43. We voorzien binnen onze nieuwe stedelijke website een overzichtelijke 'Hasselt Vandaag'-pagina.

Werk

44. Samen met alle stakeholders organiseren we initiatieven zoals jobbeurzen, praktijkstages, infomarkten over bijscholing,...

45. We focussen op initiatieven van externe verenigingen en/of vzw's die zich bezighouden met het toeleiden/omscholen/begeleiden en wenden onze subsidies op een efficiënte en effectieve manier aan.
46. We zijn zacht voor diegene die op een of andere manier geen toegang vindt tot de arbeidsmarkt en hard voor diegene die het systeem misbruikt.

Markten en foren

47. Het onlangs ingevoerde marktreglement wordt geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd.
48. We zetten in op meer communicatieve omkadering en marketing voor de markt.
49. De Midwintermarkt moet "geïntegreerd" worden in een binnenstad vol kerstsfeer en gekoppeld worden aan Winterland.
50. Het marktgebeuren moet in nauwere communicatie gebracht worden met het centrummanagement.

Wonen en ruimtelijke ordening

51. We voorzien in een duurzame woonomgeving. Bouwpromotoren moeten hierin mee hun verantwoordelijkheid nemen en meewerken aan de facilitaire omkadering zoals scholen, opvangvoorzieningen, sportfaciliteiten, enz.
52. We werken naar een afgestemd woonaanbod, met als fundament de kwaliteit van het woonpatrimonium.
53. De stad neemt een regierol op in het lokale woonbeleid. We ontwikkelen instrumenten die de woonmarkt in de richting zet van woonontwikkelingsmodellen met voldoende maatschappelijke antwoorden.
54. Via het Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) zetten we de schouders onder projecten waarin nieuwe en duurzame woonvormen met bijhorende vernieuwende financierings- en samenwerkingsmodellen worden gerealiseerd, om kwaliteitsvol wonen betaalbaar en toegankelijk te maken voor alle doelgroepen.
55. Met het oog op het verwerven van een grotere regierol in het organiseren van de stedelijke ruimte conform onze visie, voeren we een actief grondbeleid.
56. Via de woonwinkel gaan we na hoe we beter, sneller en gericht kunnen helpen bij woonvragen van inwoners.
57. We voeren controles uit op woonkwaliteit. De norm van VMSW-projecten moet ook gehaald worden op de privémarkt.
58. Sociale en etnische discriminatie in de toegankelijkheid tot de huurmarkt worden aangepakt op een manier waarbij we de rechten van zowel huurders als verhuurders vrijwaren.

59. We controleren op overbewoning, huisjesmelkerij en onbewoonbaarheid en treden op tegen de huiseigenaar. We zoeken naar geschikte huisvesting. De kosten daarvan worden verhaald op de eigenaar.
60. We maken een langetermijnvisie voor buurtontwikkeling voor elke buurt en wijk. Dit is noodzakelijk om projecten met een substantiële ruimtelijke impact correct te kunnen kaderen en de toekomstige woon- en leefkwaliteit van de buurt te kunnen verzekeren.
61. We voeren een toegankelijkheidstoets in bij het inrichten en ontwerpen van publieke ruimten en gebouwen.
62. We maken ernstig werk van handhaving op bouw- en milieuovertredingen.
63. We pakken leegstand verder aan door samen met de eigenaars nieuwe ontwikkelingsmogelijkheden te onderzoeken. We verhogen tevens de effectiviteit van de leegstandsbelasting.
64. We stimuleren herbestemming en creëren mogelijkheden, daar waar opportuun, voor de stad om panden aan te kopen om te herbestemmen.
65. Ruimtelijke ordening heeft een belangrijke impact op veiligheid. We moeten daarom tijdscomplementaire multifunctionaliteit promoten. Waar veel mensen zijn, voel je je doorgaans veiliger. (LT)
66. We zetten in op ruimte voor ondernemen met focus. We actualiseren de ruimtelijke (detail)handelsvisie. Hierin leggen we de link tussen ondernemerschap en ruimte en definiëren welke vormen van handel en ondernemerschap op welke plekken op het grondgebied Hasselt het best passen, complementair, versterkend, ...

Mobiliteit

67. We maken het hart van de stad autoluw. Dat realiseren we in een ruimer bereikbaarheidsplan om de toegankelijkheid van de stad te verbeteren en een plan om het economisch leven in de binnenstad te doen heropleven en te wapenen voor de toekomst.
68. Een goede parkeerorganisatie is een essentieel onderdeel van ons bereikbaarheidsplan. We streven hierbij naar een eenduidig, duidelijk en uniform parkeerbeheer in eigen regie.
69. We draaien het bovengrondse parkeerregime om: overal is parkeren verboden, tenzij uitdrukkelijk toegelaten. Voorwaarde is dat parkeren kwalitatief wordt georganiseerd voor verschillende doelgroepen (bezoekers, bewoners...), rekening houdend met de leefbaarheid van de buurt.
70. De verschillende woonwijken tussen de Grote Ring en de Groene Boulevard maken we autoluw door zoek- en bezoekersverkeer te vermijden. Bewoners hebben een gegarandeerd parkeeraanbod (al dan niet op openbaar domein) en er is slechts een beperkt en selectief parkeeraanbod voor persoonlijk bezoek.

71. Specifieke parkeervragen, zoals voor leveringen en zorg, zullen worden opgevangen in een digitaal parkeervergunningssysteem.
72. Er wordt onderzocht in hoeverre we bewonersparkeren kunnen faciliteren in ondergrondse parkeergarages binnen de Groene Boulevard. We denken specifiek aan de parking Molenpoort. (LT)
73. De geplande parkeergarage onder het stadspark wordt herzien en zal, in het kader van onze grotere mobiliteits- en parkeervisie, geen rotatieparking meer zijn. We werken een 'buurtoplossing' uit om de parkeerdruk in de omliggende wijken te verlagen (LT)
74. Ook bezoekers moeten in alle comfort kunnen parkeren. Hoe dichterbij de stad, hoe duurder de parkeerplek. We stimuleren de bezoeker om gebruik te maken van goedkopere, en toch goed uitgeruste, P+R-parkings aan de rand van de stad.
75. We maken een plan 'veilige schoolomgevingen', met als doel elke schoolomgeving in onze stad terug verkeersveilig te maken. (LT)
76. We benaderen schoolparkeren zonaal en gekoppeld aan spertijden. We werken aan een veiligere buurtcirculatie en maken een schoolcirculatieplan op, om zo de verkeersveiligheid van de kinderen en de kwaliteit van de lucht te verhogen.
77. Het parkeren op openbaar domein is niet zo vanzelfsprekend als velen vinden. Er is in het bijzonder binnen de Grote Ring druk op de beschikbare ruimte en daarmee ook op de woonkwaliteit. Bovendien kost het onderhouden van het publieke parkeerareaal veel geld en is duurzaam beleid erop gericht om in het hart van de stad de fiets en het openbaar vervoer te promoten. Vanuit die visie zullen we als stad een beleid van daadkrachtige honing- en azijnmaatregelen voeren die tot doel hebben om bewonersparkeren duurzaam te kunnen blijven organiseren.
78. Voor zones met een uitzonderlijke parkeerdruk zoeken we naar oplossingen op maat (Quartier Canal, Stadspark...) die passen binnen een duurzame ruimtelijke buurt- en mobiliteitsvisie. (LT)
79. Inzake verkeersveiligheid hanteren we de kindnorm.
80. We ondertekenen het SAVE-charter voor steden en gemeenten en omarmen de doelstellingen ervan.
81. We ontmoedigen sluipverkeer door een goede categorisering van de wegen en een consequente inrichting, afgestemd op de functie van de weg.
82. We identificeren en kwantificeren het sluipverkeer in heel Hasselt, zodat we onderbouwd circulatieplannen en tonnagebepalingen kunnen activeren om hardnekkig sluipverkeer tegen te gaan.
83. We bouwen verder op het snelheidsplan voor uniforme en duidelijk afgebakende standaardmaatregelen tegen te snel rijden op onze wegen.

84. Op de Groene Boulevard ontvlechten we de verschillende verkeersstromen ter hoogte van het knooppunt Kolonel Dusartplein. We onderzoeken hoe we het busknooppunt kunnen verplaatsen richting Grote Ring waardoor we de Groene Boulevard autoluw maken en zo de voetganger en de fiets voorrang geven. In het kader van de bereikbaarheid van onze stad blijven we een kleinere bushalte voorzien in de omgeving van het Kolonel Dusartplein. (LT)
85. Daar waar het nog niet het geval is, beperken we het snelheidsregime op onze invalswegen tot 50 km/u.
86. In de woonwijken tussen de Grote Ring en de Groene Boulevard wordt het snelheidsregime overal aangepast naar maximaal 30 km/u.
87. We zetten in op voldoende en hoogwaardige, veilige en kwalitatieve fietsenstallingen.
88. We blijven fietskluisen aanbieden in dichtbebouwde wijken waar geen inbandige fietsplaatsen beschikbaar zijn en we verplichten bij nieuwbouwprojecten kwalitatieve stalplaatsen voor voldoende fietsen.
89. We werken het voetpadenplan uit en maken budget vrij voor de aanleg van kwalitatieve voetpaden.

Administratie, ICT & digitalisering en organisatieontwikkeling

90. We gaan voluit voor een klantvriendelijke, transparante, efficiënte en zuinige werking van onze stadsdiensten.
91. Verdere digitalisering veronderstelt eveneens dat we moeten inzetten op de datageletterdheid van onze medewerkers. We voorzien hiervoor de nodige ondersteuning en opleiding.
92. We streven ernaar om alle overheidsdocumenten maximaal af te leveren zonder een verplaatsing naar het stadhuis.
93. De stadsdiensten worden maximaal betrokken, door te voorzien in incentives voor diensten en medewerkers die kostenbewuste initiatieven ontwikkelen.
94. We stroomlijnen het stedelijk aankoopbeleid en streven ernaar om dit zo efficiënt en duurzaam mogelijk te organiseren. We richten daarbij waar mogelijk een bijzondere focus op de lokale economie.
95. We evalueren de openingsuren van de stadsdiensten om die nog beter af te stemmen op de noden van de Hasselaren.
96. Diensten uitrollen is één zaak, ze tijdig evalueren en bijsturen is des te belangrijker. We hanteren het principe 'meten is weten'.
97. We evalueren onze huidige ICT-diensten en sturen ze bij waar nodig.
98. We zetten maximaal in op digitale communicatie, maar we verliezen zij die minder overweg kunnen met deze media, niet uit het oog.

99. We zetten volop in op communicatie via een breed scala aan sociale media, zonder daarbij de klassieke communicatiemiddelen uit het oog te verliezen.

Financiën en begroting

100. We maken werk, in samenspraak met de bevoegde stadsdiensten, van een financiële analyse en doorlichting van de stad Hasselt, het voormalige OCMW en het Autonoom Gemeentebedrijf.
101. De resultaten van deze analyse en de uitkomst van het kerntakenonderzoek zullen als objectieve en transversale leidraad fungeren. We voeren een gezonde investeringspolitiek.
102. We onderzoeken samen met de stadsdiensten of we onze overheidsorganisatie kunnen afslanken zonder impact op de dienstverlening. De integratie van stad en OCMW bieden een unieke kans.
103. We nemen de nodige organisatorische stappen om de maatschappelijke meerwaarde binnen een MROI (maatschappelijke return on investment) concreet te kunnen inschatten en vervolgens te hanteren in beleidskeuzes en samenwerkingsverbanden.
104. We nemen de werking van het Autonoom Gemeentebedrijf onder de loep, om zo tot een verhoogde transparantie te komen.
105. We brengen alle bestaande belastingen en retributies in kaart. We streven naar het maximaal wegwerken van ongewenste belastingen, in het bijzonder belastingen die een grotere kost vormen dan de opbrengst die ze opleveren. (LT)

Evenementen

106. We trekken nieuwe evenementen aan wanneer ze profielversterkend zijn en aansluiten bij het DNA van Hasselt. We zetten tijdens onze evenementen in op, ook al is het een vaste waarde geworden, vernieuwing in het programma. Het evenement is origineel, verfrissend en verrast de Hasselaar.
107. Onze evenementen worden op een duurzame en ecologische manier georganiseerd. Onze evenementen geven de omgeving een beheersbare en verantwoorde overlast.
108. We betrekken de evenementencoördinator actief mee in het beleid. Hij/zij gaat actief op zoek naar evenementen die het imago van de stad kunnen versterken.
109. Met de organisatie van evenementen moeten we ons blijvend en versterkend positioneren in Limburg, Vlaanderen en de Euregio, zonder daarbij de laagdrempeligheid uit het oog te verliezen.
110. We werken een minderhinderplan uit, dat toegepast kan worden bij de organisatie van evenementen.
111. We streven ernaar om nieuwe opportuniteiten maximaal uit te spelen. Hoe kunnen we bijvoorbeeld het Kolonel Dusartplein omtoveren tot een aantrekkelijk evenementenplein met een duidelijke link naar de binnenstad? (LT)

Jeugd- en studentenzaken

112. We inventariseren de noden en behoeften aan ruimte voor de jeugd, zowel in het centrum alsook in de wijken en investeren verder waar nodig.
113. We geven de jeugddienst een nieuwe en eigen online plek, aangepast aan de leefwereld en verwachtingen van de jongeren.
114. We digitaliseren de interne werking en verminderen de administratieve lasten. Ook de complexiteit van de reglementen en formulieren zal vereenvoudigd worden.
115. Door actieve monitoring van de sociale media kunnen we inspelen op de leefwereld van de jongeren.
116. We bekijken de mogelijkheid om de rol van coördinator in te vullen voor het uitwerken van een structureel studentenbeleid, dat essentieel is om Hasselt als studentenstad verder op de kaart te zetten.

Onderwijs

117. We garanderen een plaats voor alle Hasseltse kinderen in een kleuter- of lagere school in de buurt.
118. We streven ernaar dat elk kind, vanaf het moment dat het mag instappen, zoveel mogelijk aanwezig is op school. Elke ouder die zijn kind niet tijdig inschrijft, zal persoonlijk aangespoord worden om dat toch te doen.
119. We zetten verder in op het verminderen van spijbelgedrag via preventieve projecten, het coachen van individuele spijbelaars en de expertiseopbouw van de schoolteams in het lerend netwerk.
120. We rollen een centraal aanmeldingsregister uit voor het basisonderwijs, zodat iedereen een eerlijke kans krijgt op inschrijving. Hierbij wordt ingezet op heldere communicatie en ondersteuning voor kwetsbare doelgroepen.

Cultuur

121. We zetten, in navolging van Tournée Locale, verder in op gebiedsgericht werken, om de verbindende kracht van cultuur ten volle te laten spelen.
122. We breiden de bestaande mogelijkheden uit met een nieuwe locatie voor kunst en cultuur, met een vlakkevloertheater.
123. We zoeken een residentie, die we tijdelijk aan schrijvers tijdens het creatief proces ter beschikking kunnen stellen.
124. We bestendigen de werking van De Serre als creatieve hotspot voor jongeren.
125. We onderzoeken de mogelijkheid van een gedeelde werkplek voor amateurkunsten.
126. Het bruisende Hasseltse socioculturele leven ondersteunen we in de werking en op projectbasis.
127. Het 50-jarige cultuurcentrum CCHA wordt energetisch gerenoveerd.

Bibliotheek

128. We evalueren het huidige aankoopstelsel van boeken en abonnementen. Zo streven we naar een aankoopstelsel, waarbij meerdere marktspelers in aanmerking worden genomen, voor een kwaliteitsvolle collectie. (LT)

Gezinsondersteuning

129. We maken het Huis van het kind en de Opvoedingswinkel bekender bij de Hasselaren. We besteden extra aandacht aan een laagdrempelige toegankelijkheid, met de focus op kwetsbare gezinnen.
130. We evalueren het bestaande subsidiereglement voor startende kinderopvanginitiatieven. Hierbij onderzoeken we de mogelijkheid tot betere ondersteuning van zelfstandige opvanginitiatieven.
131. We bekijken hoe de bestaande belemmeringen voor kandidaat- organisatoren kinderopvang weggewerkt kunnen worden.
132. We streven naar maximaal toegankelijke luiertafels in alle openbare gebouwen, bij voorkeur in een neutrale ruimte.

Sport

133. We installeren een helpdesk ter ondersteuning van sportclubs.
134. We stellen een topsportcoördinator aan die op zoek gaat naar opportuniteiten op het vlak van (top)sport.
135. Met het oog op een optimaal gebruik van onze sportruimtes onderzoeken we de oprichtingen van een digitaal boekingssysteem voor sportaccommodaties.
136. We blijven investeren in optimale sportinfrastructuur. Samen met hogere overheden en privé-investeerders blijven we zoeken naar extra mogelijkheden om Hasselt maximaal te positioneren als (top)sportstad. (LT)
137. We streven naar een volwaardig multisportcomplex in de deelgemeenten. (LT)
138. We onderzoeken een verdere uitbreiding van de capaciteit in het stedelijk zwembad door het buitenbad te overdekken. Op die manier kunnen zowel de sportclubs, de cursussen als de vrije zwemmers voluit gebruik maken van het zwembad. (LT)
139. We onderzoeken de mogelijkheid naar een indoorhal (aaneen) voor 'urban sports' (skate, free running, parcours...). (LT)

Diversiteit – Gelijke kansen - Genderbeleid

140. Bij het bestrijden van discriminatie en het stimuleren van gelijke kansen leggen we de nadruk op sensibilisering van inwoners, handelaars, horeca en verenigingen.
141. Via stedelijke informatiekanalen maken we de contactgegevens van het meldpunt discriminatie kenbaar.

142. We waken erover dat alle beleidsdomeinen oog hebben voor gelijke kansen en dat hun beleidsinitiatieven goed sporen met ons gelijkemansbeleid.
143. We bieden de nodige ondersteuning via de stedelijke informatiekkanalen aan lokale initiatieven en activiteiten, die gericht zijn op het stimuleren van gelijke kansen.

Personen met een beperking – toegankelijkheid

144. We werken aan een integraal toegankelijke stad waar elke inwoner en bezoeker vlot gebruik kan maken van communicatie, gebouwen, openbaar vervoer, pleinen en parken. (LT)
145. Bij de inrichting van openbare gebouwen en ruimtes voeren we een toegankelijkheidstoets in, zowel bij ontwerp als realisatie. Toegankelijkheid heeft immers ook te maken met 'niet-op-plan afleesbare' elementen, zoals kleurgebruik, kleurcontrasten en natuurlijke gidslijnen.
146. Bij het organiseren van evenementen houden we vanaf de opstartfase rekening met toegankelijkheid.
147. We onderzoeken waar er toegankelijke openbare toiletten voorzien moeten worden.
148. We streven naar minstens één speeltuig per speeltuin, dat volledig en specifiek gemaakt is voor kinderen met een beperking. (LT)
149. We voorzien in adviescheques voor het aanpasbaar maken van woningen bij nieuwbouw en structurele verbouwingen. Het bestaande toelagesysteem ter verbetering van de toegankelijkheid van handelszaken en horeca wordt actiever gepromoot bij de middenstand.

Integratie - inburgering

150. We maken binnen de stadsdiensten één persoon specifiek verantwoordelijk voor integratie en inburgering. Deze persoon brengt structuur in het inburgeringstraject van nieuwkomers in Hasselt.
151. De stad promoot formules waarmee anderstalige kinderen tijdens de zomermaanden hun opgebouwde kennis van het Nederlands kunnen blijven oefenen.
152. Vanuit onze regierol rond de aanpak van (de)redicalisering zorgen wij voor afstemming en samenwerking tussen alle belangrijke lokale partners. Het is de taak van het lokaal bestuur om zorgwekkende ontwikkelingen tijdig te signaleren en daarop te reageren.

Gezondheid

153. In alle beleidsdomeinen hebben we aandacht voor het thema gezondheid. We zetten als stad in op het bevorderen van een gezonde levensstijl, op ziektepreventie en op het toegankelijker maken van eerstelijnszorg. De expertise van HOGEVIJF op het vlak van dementie nemen we als leidraad.
154. De stad engageert zich om mee te werken aan de verschillende Vlaamse bevolkingsonderzoeken, zoals naar borstkanker, dikkedarmkanker en baarmoederhalskanker.

155. De stad promoot actief bestaande preventiecampagnes met een bijzondere aandacht voor de meest kwetsbare groepen.
156. In samenwerking met CAD Limburg leveren we de nodige inspanningen rond alcohol- en drugspreventie. We hebben als stad ook oog voor de toenemende problemen met gamen en gokken.
157. We promoten gezonde voeding en beweging in de kinderopvang, scholen, onze ouderenvoorzieningen en bij de eigen stadsdiensten.
158. We zetten belangrijke stappen in het streven naar een betere luchtkwaliteit, zowel binnen als buiten. Verder onderzoeken we welke preventieve acties wij kunnen ondernemen en focussen hierbij op crèches, scholen en ouderenvoorzieningen om de kwaliteit van de binnenlucht te optimaliseren. (LT)
159. We laten de stad een actieve voortrekkersrol spelen in de uitbouw van de eerstelijnszone Hasselt en omgeving.
160. We maken van Hasselt een hartveilige stad. Samen met onze partners starten we een traject op om mensen te sensibiliseren, opleidingen in reanimatietechnieken te promoten en defibrillatoren te plaatsen. (LT)
161. We motiveren onze inwoners, via de stedelijke communicatiekanalen, om bloed te geven en om zich als donor te registreren. Daarnaast gaan we zoveel mogelijk locaties ter beschikking stellen waar bloedinzamelingen kunnen worden gehouden.

Ouderenzorg

162. We organiseren een ouderenbehoefteonderzoek om na te gaan op welke manier we op hun vragen kunnen inspelen.
163. We voeren een transparant ouderenbeleid met een duidelijke informatiestroom. We nemen iedereen mee.
164. We willen Hasselaren zolang mogelijk zelfstandig thuis te laten wonen. We onderzoeken hoe we hen kunnen ondersteunen bij het aanbrengen van aanpassingen in hun woning of in het voorzien van thuiszorg.
165. We werken acties uit om behoeftes aan informele zorg en steun in te vullen.
166. We blijven de werking van HOGEVIJF evalueren, bijsturen en optimaliseren.
167. We organiseren een overleg met alle betrokken actoren, om erover te waken dat het aanbod aan zorg en ondersteuning voor ouderen voldoet aan de stijgende noden. (LT)

Betrokkenheid en burgerparticipatie

168. Adviesraden zijn een grote meerwaarde voor het beleid; zowel voor het aftoetsen van onze visie als voor het mee vorm geven van dit beleid. We evalueren en inventariseren de bestaande adviesraden.
169. We voorzien in een vragenhalfuurtje voor Hasselaren tijdens elke verenigde commissie van de gemeenteraad.

Wijkbudgetten en wijkwerking

170. Om onze wijken overal bruisend en levendig te maken, onderzoeken we op welke manier we met wijkbudgetten het gemeenschapsleven kunnen ondersteunen.

Ontmoetingscentra

171. We stellen de ruimtes van het nieuwe stadhuis zo veel mogelijk ter beschikking van verenigingen die vergaderzalen nodig hebben.
172. We creëren zoveel mogelijk ontmoetingsplaatsen voor alle Hasselaren.
173. Ontmoetingscentra zijn het hart van ons gemeenschapsleven. Iedere wijk of deelgemeente moet kunnen beschikken over een ontmoetingsruimte voor de Hasselaren. Waar nodig investeren we in nieuwe infrastructuur. (LT)
174. We gaan in overleg met alle partners die over infrastructuur beschikken en kijken hoe we bepaalde locaties meer en beter kunnen gebruiken.

Sociaal woonbeleid

175. Het lokaal woonbeleid moet ervoor zorgen dat het (sociale en private) woningaanbod in de gemeente voldoende divers is, met een bijzondere aandacht voor de meest behoeftige gezinnen en alleenstaanden.
176. We nemen als stadsbestuur de regierol in het sociaal woonbeleid ten volle op. We zorgen voor een goed overleg met de sociale huisvestingsmaatschappijen en het sociaal verhuurkantoor.
177. We zetten in op de het vroeg detecteren van betaalproblemen bij huurders, waardoor we uithuiszetting kunnen voorkomen.
178. We moedigen private verhuurders aan om hun panden te verhuren via het Sociaal Verhuurkantoor, door de gegarandeerde betaling en herstelling voor de private verhuurder te verzekeren.
179. We blijven inzetten om het Vlaams Sociaal Objectief te halen en zorgen hierbij voor een goede spreiding over het grondgebied. (LT)
180. We sensibiliseren de sociale huisvestingsmaatschappijen om prioritair in te zetten op de renovatie van hun patrimonium.
181. We helpen de sociale huisvestingsmaatschappijen hun financiële gezondheid bewaken en bouwen samen verder aan een moderne en klantgerichte dienstverlening.

Ontwikkelingssamenwerking

182. We hanteren de SDG's ('sustainable development goals') als leidraad voor de omgevingsanalyse, ter voorbereiding op en voor de meerjarenplanning.
183. We creëren inleefateliers om de educatie en sensibilisering over mondiale thema's concreet te maken en ervaringsgericht aan de slag te gaan. (LT)

184. We reflecteren, in participatie met alle stakeholders, over het omgaan met de steeds diverser wordende situatie in ontwikkelingssamenwerking. (LT)

Dierenwelzijn

185. De huidige diensten inzake dierenwelzijn en de lopende inspanningen worden geëvalueerd en versterken we waar nodig.
186. We evalueren het geluidsarm vuurwerk en houden hierbij rekening met het effect op dierenwelzijn, het evenementiële karakter voor de toeschouwers en het effect voor specifieke doelgroepen.
187. We organiseren één keer per jaar een dierendag.
188. We voorzien losloopzones voor honden in iedere wijk en minimaal twee grote zones op stedelijk niveau, waaronder één met een vijver. (LT)

Milieu

189. We rollen het asbestactieplan uit, waarbij we wijkgericht via een 'nu of nooit'-aanpak aan de slag gaan, onze inwoners sensibiliseren en zelf als stad het goede voorbeeld geven.
190. We voeren een resultaatgerichte Lage Emissie Zone in om de luchtkwaliteit in de stad sterk te verbeteren. (LT)
191. We werken een sensibiliseringscampagne uit over het binnenhuisklimaat, om vervuilende stoffen te vermijden.

Duurzame stad en klimaat

192. We hanteren de SDG's als leidraad voor de omgevingsanalyse, ter voorbereiding op en voor de meerjarenplanning. We zoeken partners voor deze aanpak en stimuleren instellingen en bedrijven via Sustainable Trade and Innovation Labs om hetzelfde te doen.
193. We verdubbelen het aantal productgroepen, waarbij duurzaamheid een doorslaggevende rol bij het aankoopbeleid speelt. We rekenen immers de levenscyclus van een product mee, en niet enkel de aankoopprijs.

Circulaire economie, korte keten en fair trade

194. We blijven een voortrekker in onze voorbeeldfunctie als lokale overheid en onderzoeken of we naast elektrische wagens ook elektrische fietsen of steps kunnen delen met de Hasselaren.
195. We engageren ons in de Green Deal en willen deelnemers in Vlaanderen een maximale toegang bieden tot alternatieven voor autobezit.
196. We kiezen voor een innovatief en circulair aankoopbeleid.
197. Wegwerpverpakkingen en -voorwerpen ontraden we zo sterk mogelijk.

198. We gaan actief voedselverspilling tegen via het opmaken van een actieplan tegen voedselverspilling.
199. We ondersteunen de uitbouw van een lokale afzetmarkt door initiatieven, zoals de korteketenmarkten.
200. We ondersteunen startende landbouwers die op een duurzame manier kwaliteitsvolle voeding voor lokale consumptie produceren. We werken daarvoor samen met De Landgenoten, waarbij we gronden van de stad niet verkopen, maar via erfpacht ter beschikking stellen.
201. We integreren criteria voor eerlijke handel in de aankopen die de stad zelf doet.

Energie

202. We zetten in op een aanpak waarbij we particuliere woningen omvormen tot BEN-woningen. Zo pakken we ook de energiearmoede aan. We geven voorrang aan de meest kwetsbaren.
203. We hanteren de energiesprongmethode, die zijn waarde in het buitenland bewezen heeft.
204. We versterken de promotie van bestaande initiatieven op het vlak van energie-efficiëntie, o.a. door samenwerking met belangenorganisaties.
205. We versterken de promotie van bestaande initiatieven voor hernieuwbare-energieproductie, o.a. door samenwerking met belangenorganisaties.
206. We versterken de promotie van bestaande initiatieven voor de aanschaf van gecertificeerde Belgische groene stroom, o.a. door samenwerking met belangenorganisaties.
207. We onderzoeken de mogelijkheid om warmtenetten te installeren waar mogelijk, o.a. aan de Koning Boudewijnlaan.
208. We creëren een lokale Green Deal future proofed energy tussen de verschillende stakeholders, publiek en privaat, naar analogie met de Vlaamse Green Deals. (LT)
209. We onderzoeken de mogelijkheid om een lokale energiecoöperatie op te richten. Doel is om de voordelen van een lokale transitie aan de lokale gemeenschap te geven, zowel natuurlijke als rechtspersonen. Bij voldoende draagvlak ondersteunen we verdere stappen om een coöperatieve vennootschap op te zetten.
210. We hanteren, ook op het gebied van energie, het principe van de vervuiler die betaalt. (LT)
211. We organiseren groepsaankopen en ondersteunen burgerinitiatieven, waardoor we een weerklank krijgen bij alle Hasselaren.
212. We onderzoeken de haalbaarheid van een kijkwoning voor renovatie- en energietechnieken. (LT)
213. We actualiseren het lichtplan voor onze straatverlichting en koppelen dit aan onze visie op smart cities. We streven naar een volledige 'verledding'.

214. We schakelen stelselmatig om naar een volledig elektrisch wagenpark.

Natuur, parken en groen

215. We bouwen een groenstructuurplan uit en maken een inventaris op van kleine landschapselementen.

216. We maken een bomenplan op en kwantificeren ecosysteemdiensten (i-tree).

217. We stellen een interne service-level agreement in het kader van groenbeheer op.

218. We versterken onze Hasseltse parken en gaan ze op termijn waar mogelijk linken aan elkaar.

Welzijn en sociale dienstverlening

219. We maken gebruik van de integratie van stad en OCMW om een integraal sociaal beleid te creëren waarbij de sociale reflex in ieder beleidsdomein ingebouwd zit.

220. We kiezen voor een sterk lokaal sociaal beleid met de rol van regisseur waar het kan en van actor waar het moet, waar een regisseursrol niet afdoende is. We zorgen voor transparantie in de duidelijke afbakening tussen beide rollen in het meerjarenplan.

221. We rollen het geïntegreerd breed onthaal (GBO) uit om onderbescherming tegen te gaan en de sociale hulp- en dienstverlening toegankelijker en laagdrempeliger te maken.

222. We koppelen iedere cliënt aan één maatschappelijk werker die in gedurende het hele sociale traject het aanspreekpunt en de trajectcoach voor de cliënt is.

223. We richten in de schoot van het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst een subcomité op met als specifieke doelstelling het ontwikkelen van een spreekwoordelijke kinderkansenfabriek omdat kinderarmoede tot generatie-armoede leidt.

224. We brengen de ervaring van het Bijzonder Comité van de Sociale Dienst, de armoedeverenigingen en de doelgroep zelf samen en zoeken maatregelen die bijdragen aan een integrale kinderarmoedebestrijding.

VERBINDEN

Fysiek verbinden

Mobiliteit maakt integraal deel uit van ons woonbeleid en op die manier verbinden we Hasselaren ook fysiek met elkaar. Rustige en leefbare woonbuurten, een vlotte mobiliteit en een gezonde lucht hebben alles met elkaar te maken. Daarom begint een degelijk mobiliteitsbeleid bij een overkoepelende visie op de duurzame ontwikkeling van de stad.

Belangrijk in een dergelijke visie is allereerst duidelijkheid. De uitzondering kan niet de regel zijn. Integendeel: duidelijke en onderbouwde spelregels voor iedereen maken het voor ons allen beter, duidelijker en makkelijker. Hierbij hanteren we een realistische visie, waarin leefbaarheid - wooncomfort, bereikbaarheid en verkeersveiligheid - verzekerd moeten blijven en verbeterd worden.

Kernversterking en het slim mengen van functies zijn de sleutelwoorden. Als wonen en werken, winkelen, onderwijs en recreatie in elkaars buurt gebeuren, als belangrijke voorzieningen zich op plaatsen bevinden die goed bereikbaar zijn op een duurzame manier, dan hebben we vanzelf veel minder verplaatsingen nodig.

Overige uitgangspunten hierbij zijn: elke weggebruiker heeft zijn plek in het verkeer, ook de auto. Weliswaar geven we maximaal de ruimte aan fietsers, voetgangers en het openbaar vervoer, waar zij een alternatief kunnen zijn. We hanteren het STOP-principe (eerst stappers, dan trappers, dan openbaar vervoer, dan privéwagens). Toegankelijkheid en bereikbaarheid vormen een belangrijke motor voor onze stedelijke economie. We moeten als provinciehoofdstad denken, onze mobiliteit stopt niet aan onze gemeentegrens. Elke Hasselaar heeft recht op zowel woon- als mobiliteitsgeluk. Wat dat laatste betreft, is toegankelijkheid tot mobiliteit (in alle vormen) iets waar absoluut zorg voor gedragen moet worden.

Mentaal verbinden

Naast fysiek moeten we de Hasselaren ook mentaal verbinden met elkaar. Onze stad is meer dan een optelsom van alle Hasselaren. Het is een gemeenschap, die bestaat uit een rijke diversiteit van wijken en straten, verenigingen, bedrijven, gezinnen, individuen... Iedere Hasselaar geeft op zijn/haar eigen manier vorm aan onze stad. Samen vormen wij Hasselt. Hasselt moet een bruisende, levendige stad zijn, waar iedere burger zich thuis voelt. In verschillende wijken en buurten verenigen de inwoners zich nu al in dorpsraden, comités... en slagen er zo in om een nieuw gevoel van verbondenheid te creëren. Dit willen we ondersteunen en ook in de andere wijken van Hasselt mee realiseren.

Ieder van ons heeft zijn eigen achtergrond en verleden en dat is een grote rijkdom die we moeten koesteren. Belangrijk is dat Hasselt een stad wordt waarin iedereen meewerkt aan een gemeenschappelijke toekomst, een toekomst waarin iedereen zich Hasselaar voelt en daar trots op is. In Hasselt moet iedereen zich thuis voelen in zijn eigen straat en wijk. Onze gemeenschap kan enkel een levendige, bloeiende toekomst hebben, als we gelijkwaardigheid, gelijke kansen en respect centraal stellen.

Hasselaren in maatschappelijk kwetsbare posities ondersteunen we maximaal en iedere vorm van uitsluiting proberen we weg te werken.

Als stadsbestuur hebben we veel elementen in handen om onze gemeenschap ook echt vorm te geven.

De Hasselaren zijn harde werkers. Werk combineren met de zorg voor een gezin is niet altijd even gemakkelijk. Daarom neemt de stad haar verantwoordelijkheid om de Hasselaren te helpen waar nodig. En omdat Hasselt groeit, groeit ook de nood aan voorzieningen. We bouwen dus aan een toekomstplan voor kinderopvang, herzien onze buitenschoolse kinderopvang en werken een duidelijke visie uit op 'brede scholen'.

Anderzijds spelen we ook in op de toenemende vergrijzing en verzilvering van onze stad. Op dit ogenblik is 25% van onze inwoners ouder dan 65 jaar en 6,7% ouder dan 80 jaar, tegen 2030 zal dit respectievelijk 27,4% en 8,5% van de inwoners zijn. We hebben aandacht voor ouderenzorg, maar we doen ook inspanningen om onze senioren zo lang mogelijk als actief lid van onze gemeenschap te laten functioneren. Het stedelijk beleid wil rekening houden met de groeiende bevolkingsgroep van de derde en vierde leeftijd. De specifieke behoeften van deze mensen op het vlak van wonen, mobiliteit, inrichting van het openbaar domein, sociale noden... moeten behartigd worden. Wij willen mee zorgen voor een onbezorgde oude dag in Hasselt.

Ook onze jonge Hasselaren verliezen we niet uit het oog. Hasselt moet een frisse stad zijn, waar onze jeugd veilig kan opgroeien, zichzelf kan zijn en zich volledig kan ontplooiën. Daarom moet het volledige beleid doorspekt zijn met de jeugdreflex. We toetsen alle beleidsmaatregelen af en bekijken of er voldoende rekening wordt gehouden met de jongeren in Hasselt.

Heel belangrijk hierbij is de stem van de jongeren zelf. Het beleid moet worden afgestemd op de jongeren en zij moeten dit ondersteunen. De beste manier is door hen van bij het begin nauw te betrekken en te laten participeren. Jonge, creatieve initiatieven blijven we stimuleren en we zorgen voor fysieke en mentale ruimte om die initiatieven in onder te brengen.

Mee door de ontwikkeling van de universiteit en de hogescholen groeit Hasselt bovendien steeds meer uit tot een echte studentenstad. Een evolutie die we met open armen verwelkomen. Naast het feit dat studenten de lokale economie ondersteunen door hier te wonen en te consumeren, zijn het ook hoogopgeleide mensen die zuurstof bieden aan een stad. Ze zorgen met andere woorden voor de continue instroom van jonge mensen, die een stad dynamisch houdt. Een volwaardig en transversaal studentenbeleidsplan is essentieel en daarom één van onze prioriteiten.

Hasselt is een diverse stad met meer dan 130 verschillende nationaliteiten. Ze wordt steeds diverser. Op 10 jaar tijd is het aantal Hasselaren van niet-Belgische herkomst gestegen tot 20% van de inwoners. De grootste diversiteit is terug te vinden in de groep jongste Hasselaren (0 tot 9 jaar).

Wij willen iedereen maximaal de kans geven om deel uit te maken van onze Hasseltse gemeenschap. Hiervoor moeten we als stadsbestuur maximaal inzetten op het begeleiden en ondersteunen van de nieuwe Hasselaar, met als doel zo snel mogelijk op eigen benen te staan.

De nieuwe Hasselaar willen we vanaf dag één overtuigen om volwaardig deel uit te maken van onze gemeenschap, om van meet af aan alle kansen te grijpen om zich duurzaam te vestigen in onze stad. We nodigen hen uit om bij te dragen aan onze samenleving, onze taal te leren en kennis te maken met elkaars gewoonten, maar zeggen resoluut neen tegen diegenen die democratische waarden als vrijheid, gelijkheid van man en vrouw en respect verwerpen.

De rode draad

De rode draad die al deze bevolkingsgroepen met elkaar verbindt, blijft verweven met taal, cultuur, erfgoed, sport en onderwijs. Binnen deze beleidsdomeinen schakelen we een versnelling hoger en tonen we ambitie om écht die referentiestad in Limburg, Vlaanderen en de Euregio te zijn.

In de onderwijsstad Hasselt moet elke Hasselaar toegang hebben tot kwaliteitsvol onderwijs dicht bij huis. In het onderwijs worden de fundamenteen gelegd voor het verdere leven en het is dus van belang dat kinderen en jongeren vanaf het begin kennismaken met de diversiteit en omgangsvormen in de samenleving. Verder is het belangrijk om aandacht te hebben voor de individuele talenten van onze leerlingen, zodat deze maximaal tot ontwikkeling komen. Kinderen die bijkomende uitdagingen nodig hebben, worden verder gestimuleerd. Leerlingen die het moeilijk hebben, zeker op vlak van het Nederlands, worden extra ondersteund.

De scholen en schoolomgevingen zijn echter langer ter beschikking dan enkel het moment waarop kinderen op de schoolbanken zitten. Daarom willen wij van scholen en hun omgeving publieke ruimten maken, in de uren dat de gebouwen vrij zijn. Speelplaatsen moeten in vrije periodes beschikbaar zijn voor de kinderen uit de buurt, parkeerplaatsen die gelegen zijn binnen de schoolmuren, moeten buiten de schooluren beschikbaar worden gesteld aan buurtbewoners in die wijken waar een grote parkeerdruk heerst.

Hasselt is sterk in sport. Honderden clubs en duizenden Hasselaren dragen hier elke dag toe bij. De aandacht voor sport blijft dan ook hoog, in het bijzonder voor het verbindende karakter ervan. Want sport is veel meer dan een middel om voldoende te bewegen en je gezondheid op peil te houden. Dankzij sport leren mensen elkaar kennen, ongeacht hun achtergrond. Daarom blijft het een absolute voorwaarde dat sporten voor iedereen toegankelijk is. Dat betekent: betaalbaar, bereikbaar en veilig. Het stadsbestuur zal de komende jaren sterk blijven inzetten op een 'breed' sportaanbod, in overleg met de sportclubs. De ambitie om terug de topsportstad van Limburg te worden, stimuleert ons ook om in infrastructuur stappen vooruit te zetten.

Cultuur en erfgoed, in de breedste zin van beide woorden, leveren bouwstenen en zuurstof voor de stad én dus voor haar inwoners. Van verenigingen tot voorstellingen waar Hasselaren elkaar kunnen ontmoeten, over uniek en beeldbepalend erfgoed dat deze stad onze thuis maakt, tot de professionele actoren in het veld die uitstraling binnen en buiten Limburg met zich mee brengen. Willen we deze sterktes behouden en nog verdiepen, dan moeten we investeren in het weefsel tussen alle betrokkenen. Door Hasselaren actief en passief te betrekken bij het culturele aanbod in onze stad, door verenigingen en cultuurhuizen samenwerkingen te laten aangaan, door figuurlijk en letterlijk ruimte te bieden waar kunst kan groeien. Onze bibliotheek wordt een kenniscentrum voor de gemeenschap, waarin zowel het promoten van de Nederlandse taal als het universitaire en erfgoedluik in de collectie ten volle wordt uitgespeeld. We onderzoeken hoe we dit alles met een ruimtelijke cultuurbeleidsvisie kunnen koppelen aan de ambitie om in 2030 Europese Culturele Hoofdstad te worden.

HR – en personeelsbeleid

- 225. Het stedelijk bedrijf is de spiegel van onze Hasseltse samenleving. Diversiteit, samenwerking, kostenbewustzijn, klantgerichtheid en integriteit zijn belangrijke pijlers van ons beleid.
- 226. We aanvaarden geen enkele vorm van discriminatie op de werkvloer.
- 227. We optimaliseren de interne communicatie met de stadsmedewerkers.
- 228. In onze externe communicatie focussen we op het breed bekend maken van Hasselt als dé toonaangevende centrumstad in Limburg, Vlaanderen en de Euregio.
- 229. We houden de communicatielijnen met Brussel kort en verdedigen samen consequent de Hasseltse belangen op bovenliggende bestuursniveaus.

Veiligheid

- 230. In het politiehoofdkantoor moet de permanentie verzekerd zijn; in de posten moeten de openingstijden zoveel mogelijk aangepast worden aan de vraag van de burger.
- 231. De wijkinspecteurs krijgen een nadrukkelijker rol in ons veiligheidsbeleid.
- 232. We slaan de brug tussen onze wijkinspecteurs en onze wijkwerkers om problemen op maat van elke buurt aan te pakken.
- 233. We promoten de oprichting van buurtinformatienetwerken (BIN's).
- 234. We schakelen onze verschillende gemeenschappen, buurten en verenigingen in bij ons veiligheidsbeleid. Een verhoogde sociale cohesie verhoogt de sociale controle en dus de veiligheid.
- 235. We versterken onze rol bij slachtofferbegeleiding.
- 236. We leggen met onze wijkinspecteurs en gemeenschapswachten een bijzondere focus op nieuwe maatschappelijke fenomenen, zoals vereenzaming. (LT)
- 237. We onderzoeken in hoeverre we de bestaande Whatsapp-groepen in onze wijken en deelgemeenten kunnen omvormen tot volwaardige BIN's. (LT)
- 238. In het kader van de bestuurlijke handhaving onderzoeken we de inzet van "stadsverbinders", die in de Hasseltse deelgemeenten en wijken de leemte tussen wijkinspecteurs enerzijds en gemeenschapswachten anderzijds moet opvullen. (LT)

Burgerlijke stand en bevolking

- 239. We overleggen met het Jessa Ziekenhuis over de mogelijkheid voor ouders om hun geboorteaangifte (fysiek of digitaal) in het ziekenhuis te doen.
- 240. We geven de Hasselaren de keuze om een korte of lange huwelijksceremonie aan te vragen.
- 241. We onderzoeken of het mogelijk is om op een tweede locatie in Hasselt huwelijken te voltrekken.

242. We geven de deelgemeenten extra aandacht op welkomstavonden voor nieuwe inwoners van Hasselt.

Ombudsdienst

243. We werken een duidelijk afgelijnd systeem uit voor het indienen van meldingen en klachten, waarbij we een duidelijk onderscheid maken tussen een melding en een klacht.

Openbare werken

244. Alle infrastructuurwerken starten met goede communicatie en daar waar nodig een minderhinderplan. Open communicatie met de Hasselaren is essentieel.
245. We zetten bij aanvang van infrastructuurwerken structurele samenwerkingen op met buurt- en wijkcomités.
246. We bevragen de Hasselaren over de huidige toestand van onze infrastructuur.
247. We ontsluiten alle deelgemeenten zoveel mogelijk met slimme, comfortabele en veilige fietspaden.
248. We werken aan een stadsapp, waarin Hasselaren onder andere infrastructurele problemen op het openbaar domein kunnen melden.
249. We communiceren proactief de verschillende subsidiemogelijkheden voor handelaars, die tijdens infrastructuurwerken niet of moeilijk bereikbaar zijn.

Monumenten en gebouwen

250. We voorzien waar mogelijk en wenselijk in een maximaal comfort en hygiëne in onze scholen en sportinfrastructuur.

Lokale economie en landbouw

251. De centrummanager creëert een draagvlak voor de werking van het centrummanagement en coördineert en promoot gezamenlijke handelsactiviteiten.
252. Seizoensfeer draagt bij aan de beleving in de stad. Seizoensgebonden activiteiten vinden zoveel mogelijk plaats in straten en op pleinen in de binnenstad en in de deelgemeenten.
253. We onderhouden en versterken onze contacten met middenveldorganisaties, sectorverenigingen en werkgeversverenigingen, om zo continu een vinger aan de pols te houden.
254. Buurtwinkels vormen de kern van het sociaal weefsel in onze deelgemeenten. We faciliteren maximaal hun opstart en/of hun functioneren.
255. We zetten volop in op het creëren van een dynamiek rond 'Koop Lokaal'.
256. Korteketeninitiatieven gericht op de eindconsument (zoals 'Merwt', 'Boeren en Buren',...) moeten geëvalueerd worden om een nog groter publiek te kunnen aanspreken.

- 257. De diensteneconomie is een belangrijke economische sector en belangrijke bron van werkgelegenheid in Hasselt. We onderhouden op regelmatige basis contacten om hun noden te kennen en daar beleidsmatig op in te spelen.
- 258. We gaan in overleg met de Limburgse Reconversiemaatschappij (LRM) om de Mode-incubator te integreren in onze handelskern. (LT)
- 259. We verbinden de Corda Campus op een duurzame manier met het stadscentrum en ondersteunen hen maximaal in eventuele uitbreidingsplannen. (LT)
- 260. We investeren in de uitrol van een stedelijk wifinetwerk voor bezoekers. (LT)

Toerisme

- 261. Partnerschappen met bovenlokale toeristische promotieplatformen worden zoveel mogelijk aangegaan en aangewend om het aantal toeristen in Hasselt te verhogen.
- 262. De Abdijsite Herkenrode wordt de parel aan de Hasseltse toeristische kroon. We onderzoeken met alle partners hoe we op korte termijn het bezoekersaantal en de inkomsten kunnen laten stijgen. We verbeteren onder andere de fietsverbindingen met de stad.
- 263. Het Prinsenhof in Kuringen is toe aan grondige renovatie. We voorzien in plaats voor vergaderzalen, tentoonstellingen en andere activiteiten van lokale verenigingen.
- 264. We nemen de toegangs- en verhuurtarieven van de Japanse Tuin grondig onder de loep.
- 265. We evalueren de 48-uren pas en sturen bij waar nodig.
- 266. We willen Hasselt actief op de MICE-markt zetten en faciliteren optimaal het organiseren van zakenmeetings en congressen. (LT)
- 267. We voorzien voldoende uitgeruste plaatsen voor kampeerwagens. (LT)
- 268. We gaan in overleg met Toerisme Vlaanderen om Hasselt als toeristische bestemming verder op te nemen in nationale en internationale promotiecampagnes. (LT)

Werk

- 269. We bundelen de kennis over de lokale arbeidsmarkt in een lokaal overlegplatform werkgelegenheid.
- 270. We centraliseren en ontsluiten onze kennis over de aard van de lokale knelpunten op de lokale arbeidsmarkt.
- 271. Wijkwerken is de ideale opstap voor langdurig werklozen naar een eerste of vernieuwde ervaring op de arbeidsmarkt. We nemen hierin het voortouw.
- 272. We trachten bij de activering van werklozen steeds de verplaatsing naar de werkplek of opleidingsplek zo kort mogelijk te houden.

- 273. We wisselen op regelmatige basis informatie uit met de dienst wijkmanagement. Voor ons werkgelegenheidsbeleid schakelen we ook onze gemeenschapswachten en stadsverbinders in.
- 274. Sociale tewerkstelling maakt integraal deel uit van ons tewerkstellingsbeleid.
- 275. We lichten onze Hasseltse bedrijven en ondernemers in over de voordelen van sociale tewerkstelling in hun bedrijf.

Markten en foren

- 276. De buurtmarkten in de wijken zien we als een meerwaarde voor het lokale economische en sociale weefsel. We engageren ons om het aantal standen naar een hoger niveau te tillen en de marktdagen beter bekend te maken.
- 277. We hebben oog voor toegankelijkheid en veiligheid op de markt.

Wonen en ruimtelijke ordening

- 278. We gaan in dialoog met de bouwpromotoren en schrijven, conform onze visie over ruimtelijke ordening, de nodige afdwingbare criteria in de bouwvoorschriften.
- 279. Wonen is een recht. Als stadsbestuur zetten we fors in op betaalbaar wonen voor elke Hasselaar.
- 280. We zetten in op het creëren van woondiversiteit en buurtidentiteit in heel Hasselt. In ons ruimtelijk woonbeleid worden buurtontwikkelingsvisies uitgetekend, waarin we onze stadsbrede visie op buurtniveau verfijnen.
- 281. We werken aan een betere spreiding (in tijd, plaats en binnen ontwikkelingen) van het sociale woonaanbod in Hasselt.
- 282. We maken wonen in de stad terug aantrekkelijk en hebben hierbij bijzondere aandacht voor de private huurmarkt.
- 283. We ontwikkelen een integraal woonbeleid waarvan armoedebestrijding, duurzaamheid en ruimtelijke ordening deel uitmaken.
- 284. Niet iedereen is in staat om een woning te vinden op de privémarkt. We starten, in overleg met de sociale verhuurkantoren, huisvestingsmaatschappijen en ontwikkelaars, een inhaalbeweging voor sociaal wonen en betaalbaar wonen.
- 285. We streven naar één Hasseltse huisvestingsmaatschappij.
- 286. Het centrum van Hasselt heeft nood aan ontmoetingsplekken, rustpunten en groenelementen die de beleving in de stad vergroten. We maken werk van het creëren van leeftijdsvriendelijke ruimtes in de stad.
- 287. We creëren maximaal pleinfuncties in de binnenstad en we maken werk van een 'ruimtelijke' verbinding van de Blauwe Boulevard met het stadscentrum.
- 288. De verfraaiing van de stationsomgeving moet versneld uitgevoerd worden.

289. We benaderen projecten als deel van een omgeving en maken de omgeving deel van een project.
290. Leegstand pak je niet alleen aan door te penaliseren. We gaan in constructieve dialoog met de eigenaren om tot oplossingen te komen.

Mobiliteit

291. We verzekeren de toegankelijkheid en leefbaarheid via een nieuw en duidelijk bereikbaarheids- en mobiliteitsplan voor Hasselt, zowel binnen de Grote Ring alsook in de wijken. We houden daarvoor rekening met een goede verbinding tussen de deelgemeenten en het centrum. We hebben bijzondere aandacht voor de inhaalbeweging voor de fietser, de voetganger en het openbaar vervoer.
292. De Grote Ring wordt opgewaardeerd en is dé verkeersverdeler in onze Hasseltse mobiliteitsvisie.
293. We pleiten bij de Vlaamse overheid voor de plaatsing van een intelligente verkeerslichtenregeling. Die moet gekoppeld zijn aan ons verkeersmanagementsysteem. Tegelijk willen we pleiten voor ongelijkvloerse kruisingen van verkeersstromen en een dynamisch systeem voor snelheidsbeheersing, om de beschikbare capaciteit zo goed mogelijk te benutten.
294. De Groene Boulevard wordt meer geïntegreerd in onze stad. We creëren maximaal pleinfuncties, waar fietsers, voetgangers en duurzaam openbaar vervoer voorrang hebben. (LT)
295. De Groene Boulevard en de Grote Ring zullen in een verkeersslussenstructuur met elkaar verbonden worden. De Groene Boulevard blijft rond maar wordt zo min mogelijk gebruikt (uitgezonderd door de bewoners). Verkeer zal meteen richting parkeergarages geleid worden of via een klein lus teruggestuurd worden naar de Grote Ring.
296. Onze fietsinfrastructuur krijgt een boost. We investeren fors in meer en veiligere fietsverbindingen tussen onze wijken, deelgemeenten en het centrum.
297. We gaan verder constructief in dialoog met onze fietsambassadeurs.
298. Het functionele fietsroutenetwerk moet meer en meer ontvlochten worden van het autoverkeer. We richten het stedelijk fietsroutenetwerk maximaal in met veilige, hoogwaardige en snelle fietsroutes.
299. Onze stad moet van oost naar west en van noord naar zuid makkelijk, snel en veilig te doorkruisen zijn met de fiets. We bakenen deze bewegingen af in tijd en ruimte, zodat er geen conflicten zijn met voetgangers en andere weggebruikers.
300. We koppelen onze fietsstraten op een slimme manier aan ons stedelijk fietsroutenetwerk.
301. Naast speelstraten voeren we ook leef- en schoolstraten in. We maken straten autovrij of autoluw en voorzien in meer ruimte voor groen en ontmoetingsplaatsen. (LT)

302. We investeren in kindlinten: kindvriendelijke routes in de wijken, die speelplekken, scholen en andere kinderbestemmingen met elkaar verbinden.
303. We verbeteren de doorstroming voor fietsers, afhankelijk van de situatie, door slimme maatregelen, zoals rechtsaf door rood of het instellen van het vierkant groen.
304. We investeren bijkomend in snelle fietsverbindingen, waar mogelijk in de vorm van fietssnelwegen, en werken hiervoor nauw samen met het provinciebestuur.
305. We zetten verder in op fietsdeelsystemen en optimaliseren het bestaande fietsdeelsysteem. (LT)
306. We werken het concept van een fietsbibliotheek uit, waar fietsen uitgeleend kunnen worden. We werken een systeem uit, waarbij we de lokale fietshandelaren kunnen betrekken. (LT)
307. We zetten verder in op de inventarisatie van onze 'trage wegen' en bouwen dit netwerk stap voor stap verder uit. (LT)
308. We gaan in overleg met De Lijn om de Hasseltse buslijnen te optimaliseren. Openbaar vervoer moet stipt en hoogfrequent de noodzakelijke verbindingen maken.
309. De Grote Ring wordt de verkeersverdeler voor openbaar vervoer. De haltes op de Groene Boulevard moeten herzien worden.
310. Op alle belangrijke invalswegen moeten gratis/goedkope en kwalitatieve P+R-oplossingen geboden worden, en stipte en comfortabele verbindingen met de binnenstad. We installeren waar mogelijk ook andere functies (tanken, opladen, carwash...), zolang ze een toegevoegde waarde bieden aan de handel in het centrum.
311. Hasselt is gidsstad op het vlak van duurzame stedelijk beleving. We gaan in gesprek met de verschillende stakeholders en geven de bestaande good practices een nieuwe boost.
312. We zetten verder in op buurtparticipatietrajecten in Hasselt. We stroomlijnen reeds bestaande participatietrajecten en verankeren de 'learnings'.
313. We gaan versnippering van ingezette participatietrajecten tegen en streven naar een correcte en gedragen representatie voor de buurt waarmee we samenwerken.
314. Ruimtelijke ontwikkeling bepaalt in grote mate de verplaatsingsvraag en heeft een enorme impact op mobiliteit. De mobiliteitsreflex moet standaard ingebouwd zijn in onze ruimtelijke visie.
315. Het ruimtelijk beleid moet afgestemd zijn op een duurzame parkeerstrategie, waarin we doelgroeparkeren strak en helder organiseren.

Administratie, ICT & digitalisering en organisatieontwikkeling

316. We introduceren als loket een chatdienst, waar Hasselaren met vragen en verzoeken terecht kunnen.

317. We gaan ook naar de burger en onderzoeken de haalbaarheid om administratieve handelingen toe te laten in de deelgemeenten.
318. We kiezen voor een open databeleid en stellen relevante documenten online automatisch ter beschikking van de burgers, en dit binnen de grenzen van de privacywetgeving.
319. We onderzoeken de oprichting van een mobiele stadsdienst, die eventueel een plaats kan krijgen tijdens de verschillende buurtmarkten.
320. Communicatie is een vak, geen hobby. Ze moet snel, eenduidig en efficiënt verlopen.
321. We spreken als stadsbestuur met één stem door één digitaal kanaal. We zetten maximaal in op elk nieuw medium en voorzien ook in een communicatieverantwoordelijke(n).
322. Met onder andere de Corda Campus, de UHasselt en door onze centrale ligging in Limburg en de Euregio gaan we actief op zoek naar samenwerkingen met strategische partners en zullen hier de rol van facilitator opnemen. (LT)

Financiën en begroting

323. In functie van het kerntakenonderzoeken zullen we nagaan welke diensten worden afgebouwd, worden uitbesteed of aan de privésector worden overgelaten. De privésector is een partner van het stadsbestuur.
324. De stadsmedewerkers en de burgers worden betrokken bij het zoeken naar synergiën en efficiëntiewinsten.
325. We zetten in op een lokale taxshift en onderzoeken de mogelijkheid om op korte termijn de aanvullende personenbelasting te verlagen van 7,5% naar 7%. Parallel worden de opcentiemen op de onroerende voorheffing verhoogd, om tot een budgettair neutraal resultaat te komen.

Evenementen

326. We spreken met de politie een werkwijze af om klachten over evenementen (al dan niet geanonimiseerd) door te spelen aan de bevoegde diensten, zodat we onze evenementen constant kunnen verbeteren en indien nodig bijsturen.
327. We creëren een netwerk voor kleine dagelijkse en terugkerende evenementen. We verhogen de beleving in onze straten, waardoor het elke dag gezellig wordt in Hasselt.
328. We streven naar optimale toegankelijkheid van onze Hasseltse evenementen.
329. We focussen in ons evenementenbeleid meer en meer op een familiaal gebeuren.
330. Evenementen dienen ook om elkaar beter te leren kennen. Diverse evenementen zorgen ervoor dat je andere culturen leert kennen.
331. Evenementen moeten een toegevoegde waarde hebben voor de Hasselaar, de Hasseltse ondernemer en de uitstraling van onze stad.

- 332. We gaan in dialoog met de Hasseltse horeca. Voor bepaalde evenementen mogen zij de regie in handen nemen, in nauw overleg met de stadsdiensten.
- 333. We blijven wijkfeesten en buurtbarbecues maximaal ondersteunen.
- 334. We geven extra aandacht aan evenementen die een historische gebeurtenis herdenken. Zowel lokale (de ramp in Godsheide) als nationale (WO1 & WO2) herdenkingen genieten onze aandacht.
- 335. Evenementen dragen bij tot de sociale cohesie, of tot een deelbeleid van de stad (bijv. sport-, jeugd-, cultuur-, milieubeleid...). Evenementen kunnen worden opgezet voor een specifieke doelgroep wanneer hier nood aan is, maar richt zich in een deelaspect of in zijn totaliteit ook tot de brede Hasseltse bevolking. Het is geen evenement voor de happy few.

Jeugd- en studentenzaken

- 336. Een versterking van de jeugdraad is noodzakelijk om een gedragen beleid te realiseren. Door te luisteren naar jongeren en hen te betrekken in de beleidsvorming, ongeacht of ze lid zijn van een jongerenvereniging, weten we wat er leeft.
- 337. We voorzien een permanente huisvesting voor jongeren in de binnenstad. Een creatieve hub waar jongeren elkaar kunnen ontmoeten, met voldoende activiteiten, ook 's avonds, waardoor de binnenstad terug bruist.
- 338. We zien diversiteit als een verrijking en een kans voor kinderen en jongeren om hun wereldbeeld te verruimen.
- 339. Door een sterk studentenbeleid proberen we de grote groep studenten aan Hasselt te binden, in de hoop dat ze zich hier permanent vestigen. Hierdoor verankeren wij het economisch potentieel dat ook de stad ten goede komt.
- 340. Bij iedere aanleg van pleinen, straten of parken hanteren we een kind- en jongerentoets, zodat iedereen zich welkom voelt op het openbaar domein.
- 341. We zorgen voor een bruisende binnenstad, open voor jeugd(verenigingen), met voldoende activiteiten, ook 's avonds. Jongeren hebben nood aan een eigen plek in het centrum van Hasselt.
- 342. We voorzien in extra studeerplaatsen tijdens de blokperiodes, we zorgen voor een feestaanbod en onderzoeken hoe we van Hasselt voor de studenten een tweede thuis kunnen maken.
- 343. We werken aan een nauwere en meer structurele samenwerking met de hogere onderwijsinstellingen en onderzoeken de oprichting van een Hasseltse studentenraad.
- 344. We zorgen voor veilige wandel- en fietsroutes en een uitgebreid openbaar vervoer, die kinderen en jongeren efficiënt op hun bestemming krijgen. We inventariseren de belangrijkste ontbrekende schakels, zodat ze versneld weggewerkt kunnen worden. (LT)

345. We passen een kinder- en jongerentoets toe op alle beleidsdomeinen waardoor de erkenning als 'Kindvriendelijke Stad' een evidentie wordt. (LT)

Onderwijs

346. Bij de opmaak van omgevingsanalyses moet er steeds rekening gehouden worden met de aanwezigheid van voldoende onderwijscapaciteit.
347. We plegen overleg met de school en de buurt, om te komen tot brede scholen en zo tegemoet te komen aan de hoge vraag naar ruimte voor Hasseltse verenigingen.
348. We voeren schoolbuurtschakelaars in, waarmee we streven naar een positieve, leefbare en harmonieuze buurtverhouding tussen Hasseltse scholen en omgeving. Deze brugfiguren ondersteunen ook kwetsbare ouders, zowel in de school als bij de welzijnspartners. Zij werken ook nauw samen met de inloopteams van het Huis van het Kind en zorgen ervoor dat elk gezin de ondersteuning krijgt die het nodig heeft.
349. We streven naar kwaliteitsvol onderwijs, om de cognitieve, sociale en emotionele ontwikkeling van elk kind maximaal te faciliteren.
350. We zetten nog meer in op actieve ouderparticipatie in de scholen. Vooral het betrekken van de meest kwetsbare gezinnen is hierbij belangrijk.
351. We organiseren praktische miniopleidingen voor ouders die niet goed mee zijn met de ontwikkelingen op vlak van technologie en tools die in de onderwijscontext gebruikt worden (online inschrijvingssysteem buitenschoolse kinderopvang, Smartschool, Gimme...).
352. We ondersteunen scholen bij het uitwerken van een huiswerkbeleid en het organiseren van huiswerkbegeleiding.
353. We voeren een actief taalbeleid, waarbij taalachterstand Nederlands weggewerkt wordt door het organiseren van verschillende taalstimulerende projecten voor kinderen en ouders.
354. We zetten volop in op de 'multi-inzetbare school'. We investeren in een volwaardige Brede School-werking. (LT)

Cultuur

355. We vernieuwen de Uitpas in het kader van het lokaal netwerk vrijetijdsparticipatie, om tot een bredere cultuurparticipatie te komen.
356. Vrijetijdsbesteding moet voor iedereen toegankelijk zijn, ook voor mensen met een beperkt budget. We zorgen voor een structurele samenwerking met partners om dit blijvend te garanderen.
357. We organiseren en/of ondersteunen de organisatie van kunstenfestivals zoals bv de Kunstennacht, het Street Art Festival, Theater op de Markt en de Stadstriënnale.
358. Kunstprojecten moeten laagdrempelig zijn en moeten in de eerste plaats de bezoekers en de inwoners een positief gevoel geven. We betrekken daarvoor alle straten, pleinen en gezellige plekjes in Hasselt. Projecten als de "olifanten", de "badeend" en de groeiende graffitigevels, kunst in de publieke ruimte, breiden we uit.

- 359. We geven makers kansen via tijdelijke of permanente infrastructurele ondersteuning voor atelierruimte, residentie, podia om te repeteren, experimenteren en tonen.
- 360. We versterken de inspanningen van de organisaties waar jong of nieuw talent centraal in de werking staat.
- 361. Complementair aan de professionele spelers creëren we kansen en bieden we ondersteuning voor de amateurkunsten via toonmogelijkheden, via de organisatie van activiteiten, maar ook via het ter beschikking stellen van toonruimtes zoals Studio Stad en zaal Onder de Toren.
- 362. Het Hasselts talent mag gezien worden en moet meer naar buiten kunnen treden. Samen met onze academie werken we aan een programma waar studenten kunnen "uitbreken". Zo willen we regelmatig een plaats voor die studenten creëren op één van de gezellige Hasseltse pleinen of naast de terrassen, voor bijvoorbeeld klassieke muziek.
- 363. We creëren laagdrempelige culturele beleving op regelmatige basis buiten de muren van cultuurzalen. We werken samen met de horeca en de vzw centrummanagement thematische muziektijdsfeesten in cafés uit zoals Hasselt in the Mood.
- 364. We versterken de gemeentegrensoverschrijdende functie van het cultuurcentrum om onze rol en verantwoordelijkheid als provinciehoofdstad ook op cultureel vlak op te nemen.

Bibliotheek

- 365. We onderzoeken de mogelijkheid voor flexibele uitleentijden alsook de mogelijkheid om toegang te verschaffen aan studenten, zodat zij een studieplek hebben buiten de reguliere openingsuren. (LT)
- 366. We faciliteren een uitbreiding van de gehele bibliotheekwerking via doelgroepenwerking en samenwerkingsverbanden in de wijken.

Gezinsondersteuning

- 367. We gaan via goede buurtwerkingen en sociale onderzoeken de strijd aan tegen vereenzaming en ongelijke lasten.
- 368. De dienst gezinsondersteuning bezit een grote expertise, die breed inzetbaar is en dus ook als dusdanig gebruikt zal worden.
- 369. We installeren een drietal antennepunten van het Huis van het Kind in de wijken. In deze antennes worden ook de consultatiebureaus van Kind en Gezin ondergebracht, zodat ouders op één plek in de buurt terecht kunnen.
- 370. We organiseren een mini-rechtenonderzoek voor kwetsbare en/of alleenstaande ouders zodat ze zicht krijgen op de sociale tegemoetkomingen waar ze recht op hebben.
- 371. We breiden het aanbod van ruilwinkel 't Wisselke uit tot 12-jarigen, waarbij we, in samenwerking met Hasseltse sportclubs en verenigingen, sportuitrusting en -kledij aanbieden.

Sport

- 372. Door nog meer in te zetten op buurtsporten, willen we elke Hasselaar aan het bewegen krijgen.
- 373. Door te werken met een tweepijlerstructuur zullen we de organisatie van de adviesraden reorganiseren. Hierbij werken we met een cluster van sporten, alsook een buurtsportraad met alle sportclubs uit de buurt.
- 374. We nemen de regie in handen om van Hasselt een topsportstad te maken. Een topsportcoördinator zal fungeren als vaste verbindingspersoon.
- 375. We verankeren de buurtsport/speelpleinwerking en breiden het lokaal beweegaanbod in de wijken uit.

Diversiteit – Gelijke kansen - Genderbeleid

- 376. We zetten extra in op de weerspiegeling van onze samenleving in de verschillende adviesraden.
- 377. We voeren een regenboogbeleid en gaan hiervoor in overleg met de holebiverenigingen in Hasselt. We zetten sterk in op sensibilisering tegen vooroordelen en treden hard op tegen mentaal en fysiek geweld tegen holebi's en transgenders.
- 378. We maken werk van een transversaal holebi- en transgenderbeleid.

Personen met een beperking – toegankelijkheid

- 379. We ambiëren een inclusief Hasselt, waar iedereen gelijkwaardig en onafhankelijk toegang heeft tot gebouwen en publieke ruimtes, tot dienstverlening en communicatie. Iedereen heeft recht op een volledige en gelijkwaardige deelname aan de samenleving.
- 380. We sensibiliseren de publieke dienstverleners en alle andere actoren om mee te stappen in het verhaal van integrale toegankelijkheid.

Integratie - inburgering

- 381. Integratie- en inburgeringsbeleid is een horizontaal beleid in de stad, waarbij elke medewerker bijdraagt aan de realisatie van het integratiebeleid en waarbij prioritaire aandacht gaat naar onderwijs, kinderopvang, tewerkstelling en vrijetijdsaanbod.
- 382. Als stadsbestuur ondersteunen we het Vlaamse principe 'integratie door werk'. Samen met de VDAB gaan we hiermee concreet aan de slag.
- 383. We bouwen de 'buddywerking' voor anderstalige nieuwkomers verder uit. De buddy's ondersteunen de nieuwkomers niet allen in hun traject langs de professionele diensten, maar ook in hun integratie in onze gemeenschap, zodat ze zich sneller thuis voelen.
- 384. We zetten in op het wegwerken en/of voorkomen van taalachterstand Nederlands bij kinderen door projecten te organiseren, zowel binnen als buiten de school.

385. De Nederlandse taal verbindt alle Hasselaren en vormt de basis van een optimale integratie in ons sociaal weefsel. We moedigen nieuwkomers ook aan om deel te nemen aan het lokale verenigingsleven en jongeren stimuleren we om deel te nemen aan buitenschoolse activiteiten.

Taalbeleid

386. Het stadsbestuur gebruikt in de eerste plaats het Nederlands in al haar communicatie. We maken van eenvoudige en klare taal een prioriteit.
387. We verwachten van al onze inwoners dat ze ernstige inspanningen doen om het Nederlands te leren. We bouwen samen met onderwijspartners verder aan een uitstekend en uitgebreid aanbod taaleducatie en -beleving, met naast lessen ook tal van oefenmogelijkheden. Ook bestaande initiatieven worden actief gepromoot.
388. We zetten maximaal in op oefenkansen Nederlands en taalbaden voor kinderen op zeer jonge leeftijd.

(De)radicalisering

389. We ondersteunen en reiken instrumenten aan om radicalisering tijdig te herkennen. Scholen, verenigingen, stadmedewerkers en hulpverleners werken samen aan een aanklappende aanpak.

Gezondheid

390. We voorzien in een laagdrempelig onthaal, waar burgers snel een antwoord vinden op vragen over gezond leven en gezondheidsproblemen, en makkelijk kennis kunnen maken met het (boven)lokale aanbod aan preventieve zorg- en welzijnsdiensten.
391. We werken het lokaal gezondheidsbeleid uit, in samenwerking met de externe partners en in nauw overleg met het lokaal gezondheidsoverleg (LOGO).
392. We zetten in op het verder bundelen van expertise in Hasselt Zorgstad en werken actief mee aan projecten en acties die hieruit voortvloeien.
393. De stad tracht het taboe rond geestelijke gezondheidszorg mee te doorbreken.
394. Via de vertegenwoordigers van de stad wordt er gewaakt over de klantvriendelijkheid, kwaliteit en toegankelijkheid van het Jessa Ziekenhuis. We zorgen eveneens voor een structureel overleg met vertegenwoordigers van het ziekenhuis, om de knelpunten te bespreken maar ook en vooral om een meerwaarde te creëren voor onze stad.
395. Als lokaal bestuur willen we een nadrukkelijke rol spelen in de aanpak van eenzaamheid. In eerste instantie zullen we de problematiek van sociaal isolement en eenzaamheid in Hasselt verder grondig onderzoeken. Aan de hand van deze resultaten werken we een plan van aanpak uit met concrete acties.

Ouderenzorg

- 396. We informeren de senioren over de mogelijkheden die er zijn om vrijwilligerswerk te doen.
- 397. We voorzien in voldoende toegankelijke ontmoetingsruimtes voor onze senioren.
- 398. De seniorenadviesraad moet zijn rol als adviesorgaan ten volle opnemen, opdat we de senioren kunnen betrekken bij ons beleid.
- 399. We werken een transparant systeem uit voor de toekenning van een mantelzorgpremie.
- 400. We focussen op het vinden van residentiële zorg in de buurt.
- 401. Onze zorgcampussen moeten open huizen worden, waar ouderen in contact komen met de buurt en omgekeerd.

Burgerparticipatie

- 402. We onderzoeken de mogelijkheid om representatieve klankbordgroepen van burgers uit te bouwen.
- 403. We zetten verder in op online participatie, om zoveel mogelijk meningen van Hasselaren te verzamelen.
- 404. Via een specifiek op jongeren gerichte applicatie vragen we naar hun mening bij bepaalde projecten.
- 405. Moeilijk te bereiken doelgroepen trekken we mee in bad. We gaan actief op zoek naar hun mening en betrekken ze in de besluitvorming.

Wijkbudgetten en wijkwerking

- 406. Op wijkniveau zijn heel wat actoren actief. We onderzoeken hoe we alle informatie op een digitaal platform kunnen bundelen.
- 407. We richten wijkplatformen op. Die kunnen bij grotere ontwikkelingen of bij een bepaald project ingeschakeld worden voor inspraak.
- 408. We verkiezen en belonen een 'wijk van het jaar', waarbij een wijk zich een jaar lang de beste van Hasselt mag noemen.
- 409. In enkele buurten worden straathoekwerkers en buurtwerkers ingeschakeld om zo de vinger aan de pols te houden. We organiseren regelmatig een overleg met alle betrokken actoren in een bepaalde wijk (politie, stadsverbinders, wijkplatformen...).
- 410. We verspreiden wijkgerichte informatie, fysiek of digitaal, via wijkbladen en hyperlokale nieuwsbrieven.
- 411. Alle informatie op wijkniveau/deelgemeente wordt meteen aan nieuwe inwoners bezorgd, zodat zij onmiddellijk een band krijgen met hun wijk of deelgemeente.

- 412. We bouwen het huidige vrijwilligerssysteem verder uit en gaan er proactiever mee aan de slag.
- 413. Projecten die buurtbetrokkenheid stimuleren, verdienen onze ondersteuning.

Kerkfabrieken

- 414. De Hasselaren krijgen een grotere inbreng bij de uitvoering van het kerkenbeleidsplan.
- 415. We zoeken, gebaseerd op een objectief en gedragen kerkenbeleidsplan, naar een gepaste bestemming van onze kerken.

Sociale woningen

- 416. We evalueren de bestaande criteria in het toewijzingsreglement van de sociale huisvestingsmaatschappijen.
- 417. We organiseren een aanklappende aanpak vanuit de stad en andere welzijnsorganisaties om tot een effectief sociaal en integratiebeleid te komen. Via intensieve begeleiding streven we ernaar om de meest kwetsbaren volledig mee op te nemen in onze gemeenschap.

Thuis- en daklozen

- 418. We voorzien, in samenwerking met andere actoren zoals CAW Limburg, in opvang en huisvesting voor de groep van dak- en thuislozen in Hasselt.
- 419. De huidige nood- en winteropvang wordt geëvalueerd en indien nodig bijgestuurd.
- 420. We streven op een innovatieve manier naar de integratie van de kwetsbaarste daklozen via projecten zoals 'Housing First'.

Ontwikkelingssamenwerking

- 421. We stimuleren en ondersteunen de mondiale betrokkenheid van georganiseerde initiatieven.
- 422. We stimuleren en ondersteunen de mondiale betrokkenheid van jongeren.
- 423. We stimuleren en ondersteunen de mondiale betrokkenheid van individuele burgers.
- 424. We lanceren in de kerstperiode een innovatief en digitaal concept om cadeau-steunkaarten voor de projecten van de Hasseltse organisaties aan te bieden. (LT)
- 425. We vormen onze stedenbanden om tot lokaal gedragen stedenbanden met kennisuitwisseling als objectief. (LT)
- 426. We moedigen scholenbanden aan en moedigen de opstart ervan aan.

Dierenwelzijn

- 427. We bouwen in samenwerking met partners een dienstencentrum uit, waar mensen in financieel precaire situaties terecht kunnen met hun huisdier, voor een noodzakelijke medische raadpleging.
- 428. We zetten in op een samenwerking tussen opleidingscentra voor blindengeleidehonden en woonzorgcentra. (LT)

Milieu

- 429. We werken samen met de kennisinstellingen een milieumonitoringsprogramma uit, waarbij we gebruikmaken van technologische mogelijkheden en waarbij we zoveel mogelijk onze inwoners, ondernemingen en andere stakeholders kunnen betrekken. (LT)

Duurzame stad en klimaat

- 430. We verlagen de drempel tot duurzame producten voor burgers en ondernemingen en tot diensten met groepsaankopen, waarbij de focus niet alleen op een lage prijs, maar vooral op kwaliteit, neutraliteit en ontzorging ligt.
- 431. We werken met de stadsdiensten bottom up een transversaal en gedragen klimaatactieplan uit, in het kader van de Convenant of Mayors. In 2019 dienen we het in.
- 432. We richten een klimaatverbond van burgers, ondernemingen, instellingen... op, om samen de klimaatdoelen aan te pakken.
- 433. We ondersteunen lokale burgerklimaatprojecten op straat- en wijkniveau.
- 434. We leiden vrijwillige klimaatambassadeurs op, die aangesproken kunnen worden voor lezingen en klimaatadvies.

Circulaire economie, korte keten en fair trade

- 435. We starten de deelfabriek op en faciliteren de zoektocht naar een locatie.
- 436. We versterken lokale burgerinitiatieven op het vlak van hergebruik, delen en ruilen.
- 437. We stimuleren en faciliteren de uitbouw van lokaal ondernemerschap, op basis van de vele opportuniteiten die de circulaire economie biedt.
- 438. We stimuleren dienstverlening in mobiliteit, zoals deelfietsen en deelauto's. We blijven deze dienstverlening faciliteren en promoten.
- 439. We zetten, samen met ondernemingen, een proeftuin op voor prestatiecontracten voor huishoudelijke apparaten. (LT)
- 440. We stimuleren het gebruik van energieprestatiecontracten bij ondernemingen en instellingen. Dat doen we door promotie en sensibilisering, en in samenwerking met kennisinstellingen. (LT)

441. We ontwikkelen met de stakeholders een lokale voedselstrategie, met een integrale en gecoördineerde aanpak.

Energie

442. We zetten in op bestaande systemen met audits, clusteren aanbod voor groepsaankopen en nemen zorgen weg bij de burger, door intensief te begeleiden en bijvoorbeeld te zorgen voor collectieve renovatie.
443. We gaan van deur tot deur met professionele energie-audits, clustering en ontzorging in de aanpak van energetische renovatie

Natuur, parken en groen

444. We stimuleren de adoptie van kleinschalig groen door Hasselaren.
445. We verdiepen het bestaande systeem met de broeikasbomen, door het aanbod elk jaar thematisch te linken aan een andere natuurproblematiek.
446. We ontsluiten onze natuurgebieden via wandelgebiedkaarten.
447. In plaats van als stad zelf gronden te verwerven en het beheer ervan aan natuurverenigingen te laten, subsidiëren we de aankoop ervan via cofinanciering. We kiezen voor Hasseltse percelen met een hoge natuurwaarde, die erkend zijn door natuurverenigingen. Zo willen we in de eerste plaats natuurverbindingen realiseren en in de tweede plaats waardevolle natuurgebieden aankopen, die in het groenstructuurplan staan aangeduid.
448. We werken de educatiewerking 'Natuur in je buurt' verder uit naar andere natuurgebieden. (LT)
449. We onderzoeken de realisatie van een ecoduct tussen Domein Kiewit en de Wijers. (LT)

Welzijn en sociale dienstverlening

450. We ondersteunen vormen van positieve vermaatschappelijking van de welzijnszorg die krachtgericht werken en zorgen voor "samenredzaamheid" zoals de EKC (eigen kracht conferentie)-methodiek en de buddywerking voor mensen in financieel benarde situaties.
451. We experimenteren met verschillende vormen van straathoekwerk om antwoorden te kunnen bieden aan de snel veranderende en complexe wereld van (kans)armoede, zoals de straatverpleger.
452. We bouwen de succesvolle werking van Café Anoniem met de focus op participatie en dagbesteding verder uit en onderzoeken of een nieuwe, ruimere locatie omwille de stijgende participatie en de stijgende grootte van de doelgroep aangewezen is.
453. We streven naar een kwalitatief, menselijk en zinvol activeringsbeleid met een brede scoop en de focus op werkgelegenheid als belangrijke hefboom om uit de armoede te

geraken. We verhogen de middelen voor de trajecten tijdelijke werkervaring en arbeidszorg en hun voortrajecten om zo meer duurzame tewerkstelling te realiseren.

454. Voor cliënten voor wie deze trajecten niet haalbaar zijn, gaan we in dialoog op zoek naar een zinvolle dagbesteding via vrijwilligerswerk. Dit leggen we vast in een GPMI waarin ook de inspanningen vanwege de overheid in opgenomen moeten worden: een eventuele kloof tussen het leefloon en het wetenschappelijke referentiebudget in de specifieke situatie van die cliënt heffen we op om te vermijden dat er enkel een uitzichtloze toekomst in extreme armoede in het vooruitzicht staat.
455. We hanteren de online tool van het Centrum voor budgetadvies om het referentiekader voor individuele aanvullende steun en sociale voordelen op een objectieve wijze te actualiseren en te verfijnen. We hanteren hierbij de wetenschappelijke referentiebudgetten als norm, vermijden een leefloonval en werken zo situatie specifiek mogelijk.
456. In het kader van jeugdwelzijn werken we samen met scholen om jongeren ook financieel op te voeden en nood aan schuldhulp vroegtijdig te detecteren.
457. We gaan samen met Limburgse sociale initiatieven na of er in Hasselt een sociale kruidenier kan opgericht worden en welk kader we hiervoor moeten creëren.
458. We investeren in bijkomende zonnepanelen op eigen gebouwen en verkopen via een energieleverancier wat we niet zelf verbruiken aan kwetsbare groepen aan het goedkoopste elektriciteitstarief volgens de V-test op het moment van het afsluiten van het contract ipv aan het sociaal tarief dat hoger ligt.

Zuurstof geven

Ondernemers zijn de motor van onze maatschappij. Zij zorgen ervoor dat we stappen vooruit blijven zetten. Onze ondernemers geven zuurstof aan de Hasselaren, maar ook aan het stadsbestuur.

Innoveren en excelleren door gebruik te maken van de wendbaarheid die onze schaalgrootte biedt, dat vormt de basis van ons lokaal economisch beleid. Het centrum van Hasselt transformeren we naar een 'stadskern van de 21ste eeuw', waar een mix van activiteiten en innovatieve concepten zorgen voor een bruisende beleving.

De verschillende markten, jaarmarkten en kermissen zijn doorheen de jaren uitgegroeid tot vaste afspraken voor de Hasselaren. Deze vormen een absolute meerwaarde en dienen waar mogelijk versterkt te worden, zodat ze ook in de toekomst hun rol kunnen blijven spelen.

Markten en ook kermissen vragen aandacht om ze eigentijds te houden, te maken en te moderniseren. Het moet onze ambitie zijn om dé markt van Limburg te huisvesten en dé kermis van België. "Dé" omdat ze groot zijn, vernieuwend, aantrekkelijk, bijzonder, maar vooral vooruitstrevend. Het is belangrijk om zowel met voor- als marktkramers een goede dialoog te onderhouden. Nieuwe plannen, ideeën moeten draagvlak krijgen. Het is daarom belangrijk om te investeren in communicatie en participatie.

Ondernemers zorgen ook voor werkgelegenheid. Werken is de kortste weg uit armoede en de snelste weg richting welvaart. We blijven focussen op het faciliteren en ondersteunen van de arbeidsmarkt en slaan de brug voor Hasselaren die het moeilijk hebben om de weg naar de arbeidsmarkt te vinden.

Een belangrijke economische speler in Limburg is de toeristische sector. Ook daar dragen wij ons steentje bij. Toerisme Hasselt moet de spelverdeler zijn, die elke potentiële bezoeker van Hasselt beschouwt als een toerist, die verleid moet worden tot een bezoek. In ons toeristisch beleid blijven we ook aandacht schenken aan onze talrijke evenementen. Een evenement is een toeristische trekpleister waar onze lokale economie de vruchten van kan plukken.

Ons economisch weefsel heeft ook een belangrijke rol te spelen in ons ecologisch weefsel. Geëxternaliseerde kosten, meestal onbedoelde gevolgen van productie of consumptie, worden in de productprijs niet meegerekend en leggen bijgevolg een hypotheek op de toekomst. Daarom stimuleren we de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie: we verbruiken zo weinig mogelijk materialen door maximaal hergebruik en minimale waardevernietiging van materialen door bv storten of verbranden. We werken een lokale voedselstrategie uit om de ecologische voetafdruk van onze voeding te verkleinen en de kwaliteit en gezondheid ervan te vergroten. Tot slot sensibiliseren we consumenten en producenten over handel aan eerlijke voorwaarden en geven we zelf het goede voorbeeld.

Zuurstof krijgen

Zuurstof geven en krijgen mag je ook best letterlijk nemen. De toekomst maken we vandaag. We maken van Hasselt een duurzame stad: de ontwikkeling van Hasselt sluit aan op de behoeften van het heden, zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien, in gevaar te brengen.

We hanteren hierbij een integrale visie op duurzaamheid, zoals vastgelegd in de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen.

Onze eigen verantwoordelijkheid op het vlak van klimaat gaan we daadkrachtig opnemen: geen woorden maar daden. We werken aan een duurzame ecologische én economische toekomst voor onze energievoorziening.

Milieubeleid is een verzamelnaam voor een beleid dat de aantasting en vervuiling van de fysieke omgeving tegengaat. Dat doen we door preventie en bestrijding, via het ‘de vervuiler betaalt’-principe.

Door deze verscheidenheid en het grensoverschrijdend karakter van de problematiek zijn een aanpak op verschillende overheidsniveaus en een interne thematische focus cruciaal. Bij ons milieubeleid hoort ook het verlenen van omgevings- en muziekvergunningen en de bijhorende handhaving.

We blijven voorloper, een referentiestad op het vlak van ontwikkelingssamenwerking, en versterken de hoge betrokkenheid van de Hasselaren. Daarom willen we de traditionele armoedeagenda verruimen tot een duurzaamheidsagenda, in lijn met de transitie van de Millenniumdoelen naar de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties.

We investeren in mondiale, duurzame ontwikkeling waarbij niemand achterblijft en ieders mensenrechten gerespecteerd worden; een noodzaak om te komen tot een veilige en stabiele toekomst. Om binnen de draagkracht van onze planeet welzijn en rechtvaardige welvaart te realiseren, werken we vanuit een systeembenadering en stellen we samenwerking centraal.

Voor de afbakening van de eigen kerntaken in het lokale milieu- en klimaatbeleid hanteren we als criteria dat we acties ondernemen wanneer de aantasting van de fysieke omgeving deels lokaal veroorzaakt en aangepakt kan worden, of wanneer de gezondheid van de mens acuut en met een duidelijke impact bedreigd wordt.

Gezonde inwoners maken een gezonde stad en andersom. We stellen vast dat inwoners vaak een gezonde levensstijl willen aannemen, maar niet goed weten hoe hieraan te beginnen. Via lokale initiatieven die zowel informeren als begeleiden – al dan niet in groep – geven we Hasselaren een duwtje in de rug.

In alle beleidsdomeinen hebben we aandacht voor het thema gezondheid. Een goede gezondheid draagt immers bij tot het welzijn van mensen en hun deelname aan het maatschappelijk leven. We zetten als stad in op het bevorderen van een gezonde levensstijl, op ziektepreventie en op het toegankelijker maken van eerstelijnszorg.

Communicatie en informatie zijn cruciaal. We voorzien in een laagdrempelig onthaal (fysiek, telefonisch, digitaal), waar burgers snel een antwoord vinden op vragen over gezond leven en gezondheidsproblemen. Er is nood aan een onthaal waar je makkelijk kan kennismaken met het (boven)lokale aanbod aan preventieve zorg- en welzijnsdiensten.

Groen en natuur maken mensen gezonder en gelukkiger en verhogen de leefbaarheid van de stad. Daarnaast is het de beste en goedkoopste bescherming tegen steeds toenemende en extremere weersomstandigheden, als gevolg van de klimaatverandering, zoals hittegolven en wateroverlast.

Kijken we naar Hasselt vandaag, dan zien we een stad die groeit. Met een toenemende graad van verstedelijking moeten we het bestaande aanbod aan natuur verankeren en waar mogelijk versterken. De huidige natuurgebieden moeten met elkaar verbonden worden, zowel met fysieke linken als in de beleving van de Hasselaar. Deze verbindingen komen plant, dier én mens ten goede.

Uiteraard blijven we respectvol omgaan met dieren. Het is de normaalste zaak van de wereld om te investeren in dierenwelzijn. We onderschrijven het belang van gezelschapsdieren voor het welzijn en de levenskwaliteit van de mens en maken het houden en/of in contact komen met gezelschapsdieren haalbaar voor iedereen.

Blik op de toekomst

Daarom gaan we als smart city – naast duurzaam – vooral op een slimme manier om met al het aanwezige groen en natuur in Hasselt. Dat doen we door zowel de fysieke als mentale bereikbaarheid van natuur in de buurt te vergroten. We zetten alle beschikbare middelen innovatief, meetbaar en efficiënt in. Ook verhogen we de betrokkenheid van burgers bij het groen in de stad en onze beleidsinspanningen

In alle beleidsdomeinen implementeren we een ‘smart city’-toets. Hasselt moet één van de koplopers zijn in het peloton van slimme steden in Vlaanderen. Hasselt moet een stad worden waar informatietechnologie en het ‘internet der dingen’ vaste waarden zijn. Het ultieme doel is om de levenskwaliteit van alle Hasselaren te verhogen door de stad efficiënter te organiseren en de afstand tussen de inwoners en het stadsbestuur te verkleinen. Dit alles doen we natuurlijk niet alleen. We gaan actieve partnerschappen aan met sLim en andere smart city-spelers in Vlaanderen.

De stadsdiensten en –bestuur zullen dan ook een pioniersrol nemen in deze nieuwe technologie. De stad zal hier in bijdrage door het installeren en openstellen van diverse sensoren en access points, zodat toepassingen voldoende kritische massa krijgen aan data om te kunnen worden ontplooid.

Met onder andere de Corda Campus als IT-kenniscentrum, UHasselt, en onze ligging tussen Leuven, Eindhoven, Maastricht en Aken en als hoofdstad van Limburg beschikken we over unieke troeven.

Beginnen doen we echter bij onszelf. Het voorbije decennium is de digitale shift mondiaal definitief ingezet. Het analoge tijdperk brokkelt gestaag af, de digitale tijd tikt steeds sneller en sneller. Naast een technologische verschuiving, is er ook een mentale transitie nodig. Voor sommigen kan het niet snel genoeg, voor velen gaat het vaak te snel.

Als stad hebben we daarom een dubbele rol: een voortrekker zijn in een onstuitbare evolutie, maar tegelijk waken over diegenen die meer moeite hebben om de digitale trein bij te houden.

Maar ook voor onze eigen diensten en dienstverlening zijn een visie en een plan van cruciaal belang. De dienstverlening van de komende decennia zal er één zijn die nauwelijks herkenbaar is tegenover de dienstverlening uit het verleden.

HR – en personeelsbeleid

- 459. Een algemene doorlichting van de stadsdiensten biedt ons de kans om onze dienstverlening nog beter te maken.
- 460. De verzelfstandiging van een aantal entiteiten heeft niet altijd de performantie doen toenemen. We onderzoeken hoe we de transparantie en de democratische controle van het door hen ontwikkelde beleid kunnen verhogen. (LT)

Veiligheid

- 461. In overleg met de politiezone verhogen we de aanwezigheid van ons politiekorps op straat.
- 462. We evalueren het VOLTHA-plan en stemmen het af op de veiligheidssituatie van vandaag.
- 463. De drugsproblematiek wordt zowel op een repressieve als op een preventieve wijze aangepakt.
- 464. We verminderen het aantal woninginbraken door in te zetten op advies in alle mogelijke vormen, om de Hasseltse woningen beter te beveiligen.
- 465. Adequate verlichting, netheid en openheid verhoogt de sociale controle en het veiligheidsgevoel. We verminderen het aantal onveilige hoekjes in Hasselt.
- 466. Vanuit het veiligheid – en preventiebeleid treden we hard op tegen sluikstorters.
- 467. We voeren een politiecombiretributie in.
- 468. We herleiden de leegstand in onze stad tot een minimum. Leegstaande gebouwen veroorzaken vaak onveilige situaties.
- 469. We onderzoeken of een uitbreiding van het VOLTHA-plan wenselijk is naar andere wijken en/of deelgemeenten van de stad Hasselt. (LT)
- 470. Informatiestromen van verschillende veiligheidsdiensten worden gebundeld en we richten een veiligheidscel in. (LT)
- 471. In toekomstige stadsontwikkelingsprojecten wordt telkens een duidelijk veiligheidsaspect voorzien. We nemen sociale veiligheidsplannen op in ons beleid. (LT)
- 472. Voor een maximale samenwerking tussen onze veiligheidsdiensten, vullen we de nieuwe veiligheids-campus optimaal in. (LT)
- 473. We onderzoeken hoe we de permanentie van onze politiediensten op bepaalde gevoelige plaatsen kunnen verhogen. (LT)

Burgerlijke stand en bevolking

- 474. We geven meer bekendheid aan het co-ouderschapsregister, zodat gescheiden ouders ook in Hasselt een beroep kunnen doen op bepaalde Hasseltse rechten.

475. We zetten volop in op de verdere digitalisatie van de dienst bevolking en burgerlijke stand. (LT)

Ombudsdienst

476. Met de aanduiding van een klachtencoördinator behandelen we een klacht efficiënt, effectief en neutraal. (LT)

Openbare werken

477. We voorzien bij elke nieuwe infrastructuuringreep in het openbaar domein in voldoende groen.
478. We rollen het investeringsprogramma voor rioleringen verder uit.
479. We maken een opportuiniteitsanalyse van de aanleg van openbare riolering versus private oplossingen en de mogelijke financieringsaspecten.
480. We zetten in op waterbuffering in de stad en de deelgemeenten.
481. Elke investering in het openbaar domein moet een slimme investering zijn, in het kader van smart cities.
482. We investeren, in nauw overleg met de dienst mobiliteit, in elektrische laadpalen op het volledige Hasseltse grondgebied. (LT)

Reinheid en afvalbeleid

483. We onderzoeken de mogelijkheid voor een derde containerpark ten noorden van het Albertkanaal. (LT)

Monumenten en gebouwen

484. We gebruiken een minimaal aantal cradle-to-cradle producten bij de renovatie en bouw van eigen patrimonium. (LT)
485. We voeren energiebesparend beleid en voorzien maximaal in energiebesparende maatregelen binnen ons patrimonium, om op termijn te evolueren naar een energieneutrale stad. (LT)
486. Tegen 2050 wil Hasselt een Zero Waste City zijn. (LT)

Lokale economie en landbouw

487. We pakken langdurige leegstand aan door (tijdelijke) bestemmingswijzigingen van panden.
488. We passen de leegstandsbelasting effectief toe, maar voorzien tevens in flankerende maatregelen, om tot een invulling van leegstaande panden te komen.
489. We maken van Hasselt de winkelstad van de toekomst, door te voorzien in een incubator in het stadscentrum, waar onderwijs en onderzoek, onze lokale handelaren en de stadsdiensten elkaar vinden. (LT)

- 490. Het aantrekken van grote spelers op de retailmarkt moet op termijn weer een haalbare opdracht worden. We nemen hierin een proactieve houding aan. (LT)
- 491. We bouwen de dienst 'lokale economie' uit tot een volwaardige dienst 'ondernemen en innoveren'. (LT)
- 492. We onderhouden nauwe contacten met de UHasselt, de hogescholen en het bedrijfsleven, om tijdig opportuniteiten te kunnen detecteren en ondersteunen (triple helix). Innovatieve start-ups vestigen zich bij voorkeur in Hasselt.
- 493. We werken aan een inventaris van alle landbouwactiviteiten die in Hasselt plaatsvinden.

Toerisme

- 494. We innoveren in toeristische arrangementen, grijpen terug naar oude succesformules en zetten kant-en-klare "Hasseltse belevingspakketten" op de markt.
- 495. We betrekken de toerismestudenten in het zoeken naar of het uitwerken van innovatieve toeristische formules.
- 496. We vergaren zoveel mogelijk cijfermateriaal en bezoekersinformatie om ons toeristisch aanbod continu bij te stellen en innovatief te houden.
- 497. We werken een nieuwe samenwerkingsovereenkomst en beheersstructuur uit voor de Abdijsite Herkenrode. (LT)
- 498. We zetten onze Hasseltse infrastructuur (Grenslantheallen, Ethias Arena...) in de markt als dé locatie voor nationale en internationale evenementen. (LT)

Werk

- 499. De Corda Campus (en omgeving) blijft voor ons een B2B-locatie eerder dan een zone voor retail. (LT)

Markten en foren

- 500. We bekijken of en hoe we de buurtmarkten kunnen uitbreiden met andere diensten, zoals een mobiel containerparkje of een mobiel stadskantoor.
- 501. We bekijken hoe we de dinsdag- en vrijdagmarkt kunnen laten aansluiten bij het stadscentrum.
- 502. We gaan voor een plastiekvrije markt.
- 503. De jaarlijkse septemberfoor op de Koning Boudewijnlaan zal op termijn moeten verhuizen omwille van het Spartacusplan. We gaan in overleg met de betrokkenen op zoek naar een nieuwe attractieve locatie.
- 504. We verbinden de kermis (en ook Winterland) met de binnenstad en brengen op die manier meer beleving en sfeer.

Wonen en ruimtelijke ordening

505. Hasselt wil voorloper zijn in “anders wonen”, in nieuwe en duurzame woonvormen. Zo krijgen we niet alleen een efficiënt ruimtegebruik, maar wordt wonen ook goedkoper. Het is bovendien goed voor de sociale cohesie.
506. Een belangrijk referentieproject dat we in deze context willen realiseren, is de herontwikkeling van de Dokter Willemssite. Hier moet wonen in het centrum toegankelijk worden voor jonge gezinnen met kinderen, met de integratie van voldoende groene ruimte, gekoppeld aan een nieuwe parkzone.
507. Zowel binnen als buiten de Grote Ring stappen we af van het ad-hocbeleid van het verleden, via een gedragen integrale en middellange termijnbenadering van de ruimtelijke ontwikkeling. We zetten de rem op planprocessen, om ze daarna in te passen in een visie waarin ruimte, mobiliteit, ecologie, handel, samenleven,... integraal worden benaderd.
508. We maken een inventaris op van onbebouwde restpercelen. Doel is de activering van die percelen, om zo open ruimte te vrijwaren.
509. We maken werk van een digitaal ruimtedeelplatform, om leegstand tegen te gaan en om onze ruimtes maximaal te benutten. (LT)
510. We hebben een uitgesproken ambitie om een smart city te zijn en nemen die ambitie mee in ons woon- en bouwbeleid. (LT)
511. We herbekijken de inrichting van het Kolonel Dusartplein. We willen één groot stadsplein met voldoende ruimtelijke variatie en veel groen creëren. (LT)
512. We beschouwen het gebied binnen de Grote Ring als ons centrum. We streven naar een Groene Boulevard die ruimtelijk wordt geïntegreerd in het stedelijke weefsel en die de binnenstad en de wijken binnen de Grote Ring ruimtelijk, visueel en naar doorwaadbaarheid zal gaan verbinden. De Groene Boulevard wordt de “Hasseltse Ramblas”. (LT)

Mobiliteit

513. Vandaag is de Groene Boulevard een gewestweg. We gaan in overleg met Vlaanderen, met het oog op het co-beheer van de Groene Boulevard. (LT)
514. De verhoging van de Kempische Brug is voor het stadsbestuur een kans om: de aansluiting van de Kempische Steenweg op de Grote Ring te verbeteren, een verbinding te maken met de Nijverheidskaai, waardoor het verkeer op het kruispunt Paalsteenstraat-Kempische steenweg vermindert en de ontsluiting van Kuringen-Heide verbeterd kan worden.
515. In het kader van onze bredere mobiliteitsvisie onderzoeken we een gedeeltelijke knip van de Kempische Steenweg ter hoogte van de Grote Ring in de richting van het centrum, waardoor de Groene Boulevard verder ontlast wordt.

- 516. We investeren in het kader van smart cities in kwalitatieve en toekomstgerichte voetgangers- en fietsinfrastructuur en leggen de link naar slimme technologie om fietsen veiliger te maken.
- 517. Complementaire verbindingen moeten niet exclusief door De Lijn ingericht worden, maar worden opgezet als publiek-private projecten. Als stad brengen we de juiste partijen samen om in een betaalbaar en kwalitatief aanbod te voorzien.
- 518. Nieuwe technologie wordt maximaal ingezet in zowel de parkeergeleiding als de toegangsregistratie, evenals de betaling en eventuele controle/boetes. (LT)
- 519. We durven te kiezen voor een doortastend mobiliteitsbeleid. We durven de platgetreden paden in vraag te stellen, door te innoveren met een vernieuwde en ambitieuze aanpak. (LT)
- 520. In het mobiliteits- en parkeerdomein zijn enorm veel slimme technologieën beschikbaar. We zetten vol in op dergelijke nieuwe oplossingen voor reeds bestaande problemen. (LT)
- 521. We doen consequent aan dataverzameling en we maken een beleidsdashboard mobiliteit & parkeren. Dat objectiveert de dialoog en geeft ons de kans om oplossingen op maat uit te bedenken. (LT)

Administratie, ICT en digitalisering

- 522. We kijken naar de toekomst en kiezen resoluut voor de verdere digitalisering van onze diensten, zonder de mensen te vergeten die niet of onvoldoende vertrouwd zijn met de digitale wereld.
- 523. De website van de stad Hasselt wordt functioneel geanalyseerd en verbeterd. We sturen continu bij op basis van feedback van onze gebruikers.
- 524. We ontwikkelen een stadsapp waarin alle stadsdiensten hun plaats hebben. Daardoor verkleint de barrière tussen de stadsdiensten verder. Opvolging en afhandeling van vragen en verzoeken door burgers aan de stadsdiensten is essentieel. (LT)
- 525. We hanteren een 'smart city'-toets en streven naar een geïntegreerd beleid over de verschillende beleidsdomeinen heen. (LT)

Financiën en begroting

- 526. Om nieuwe investeringsruimte te creëren en de schuldenlast van de stad en met de stad verbonden lokale entiteiten terug te dringen, analyseren we welke activa en/of deelnemingen desgevallend kunnen worden afgestoten. (LT)
- 527. We onderzoeken de financiële en fiscale hefboomen waarover we als stad beschikken om het wonen in het centrum van onze stad nog aantrekkelijker te maken. (LT)
- 528. We kiezen consequent voor een zuinig, transparant en efficiënt financieel beleid, met als doelstelling actief de schuldenlast af te bouwen en de algehele belastingdruk te verlagen. (LT)

Evenementen

- 529. We vestigen een bijzondere aandacht op de verduurzaming van onze evenementen.
- 530. We onderzoeken hoe de stadsdiensten piekmomenten bij de aanvraag van materiaal voor evenementen eventueel kunnen opvangen door een beroep te doen op een privéonderneming en vervolgens te werken met waardebonnen.
- 531. We werken een nieuw uitdagend evenementenprogramma uit tijdens de zomermaanden met als werktitel "De Zomer van Hasselt".

Cultuur

- 532. We willen Hasselt laten uitgroeien tot een echte kunstestad. Huizen zoals Z33, het cultuurcentrum, de Muziekodroom, het Nieuwstedelijk, Vonk... spelen hierbij een erg belangrijke rol. De stad blijft deze organisaties ondersteunen en ermee samenwerken, om hun overleving en de kwaliteit van hun aanbod te garanderen.
- 533. We benutten de kans die de integratie van de voormalige provinciale bibliotheek biedt, om haar erfgoedwerking en de stedelijke erfgoedwerking nauwer te laten samenwerken en het roerend en immaterieel erfgoed een duidelijke plaats te geven.
- 534. We hebben als provinciehoofdstad niet alleen aandacht voor het Hasseltse erfgoed, maar ook voor het Limburgse.
- 535. We maken gebruik van de vernieuwing van de expositieruimte in het Stadsmus om ze te verbreden tot het verhaal van Hasselt én van het Land van Loon.
- 536. We starten een traject m.b.t. onroerend erfgoed op, met als doelstelling het behalen van het statuut van onroerenderfgoedstad. We werken hiervoor op twee sporen: een wetenschappelijk spoor, waarbij we historisch-architecturaal een waarderende inventaris opmaken en een participatief proces binnen de Hasseltse gemeenschap, om te bepalen welke onroerende goederen een belangrijke bijdrage leveren aan de (socio)culturele identiteit van Hasselt. Via deze processen komen we tot een beslissingskader voor het behoud van onroerend erfgoed in al zijn vormen (gaande van historische sites zoals het Begijnhof over landschappen tot volkscafés).
- 537. We starten op korte termijn een werkgroep om structurele partnerschappen aan te gaan, fondsen te werven, participatietrajecten op te stellen... in het voorbereiden van de kandidatuur van Hasselt als Europese Culturele Hoofdstad 2030.

Bibliotheek

- 538. Met de komst van de faculteiten Handelswetenschappen en ook Architectuur en Kunst naar Hasselt breiden we het aanbod van specifieke collecties in de bibliotheek BHL verder uit.

Jeugd- en studentenzaken

- 539. We streven naar een goed werkende jeugdvereniging per wijk, op een geschikte en veilige locatie.
- 540. Een eigen plek in elke wijk voor kinderen en jongeren is een must. Bewegingsruimte en ontmoetingsplekken bevorderen de samenhang. (LT)

- 541. We maken verder werk van de realisatie van de 'Campus Elfde Linie' tot een eenvormige en belevingsvolle omgeving, met ruimte om te wonen, studeren en te ontspannen. (LT)
- 542. We voorzien voor de Hasseltse studenten in extra studeerplaatsen tijdens de blokperiodes, een mini-incubator voor studentenondernemingen en een ruimte om te ontspannen.

Onderwijs

- 543. We maken optimaal gebruik van de ruimte door te opteren voor brede scholen, waardoor de infrastructuur ook buiten de schooluren benut kan worden.
- 544. We bieden praktische miniopleidingen aan voor ouders die kennis willen maken met de digitale programma's die in de onderwijscontext gebruikt worden.
- 545. Wij stimuleren de samenwerkingen tussen de scholen en het bedrijfsleven, om studenten nog bewuster klaar te maken voor de arbeidsmarkt.
- 546. We voorzien in elk leerjaar van het stedelijk onderwijs minstens in 1 uur per week STEM (Science, Technology, Engineering & Mathematics).
- 547. We onderzoeken de nood aan vrijwilligers in scholen. Mensen die bereid zijn een handje toe te steken ter ondersteuning van de werking, verwelkomen we.
- 548. We gaan in overleg met de betrokken partners om bijkomende onderwijscapaciteit te realiseren in gebieden met een capaciteitsprobleem, waaronder Kuringen-Heide. (LT)

Gezinsondersteuning

- 549. We gaan na op welke manier we het aanbod van flexibele en occasionele kinderopvang in Hasselt verder kunnen helpen uitbouwen en maximaal inzetten op slim delen van infrastructuur.
- 550. We stemmen de opvang na school en de vrijetijd van schoolgaande kinderen beter op elkaar af door het uitbouwen van brede scholen, zodat kinderen hun talenten optimaal kunnen ontwikkelen en zoveel mogelijk ouders kunnen participeren aan de arbeidsmarkt.

Sport

- 551. We streven naar volwaardige multicomplexen in elke deelgemeente, die het hart zullen uitmaken van de sportbeleving in de buurt. (LT)

Diversiteit – Gelijke kansen - Genderbeleid

- 552. We maken ons gelijkerekansenbeleid zichtbaar op internationale dagen. Deze dagen bieden de ideale gelegenheid om de aandacht op de diversiteit van onze gemeenschap te vestigen.

Ouderenzorg

- 553. Gemeenschappelijk wonen en nieuwe woonvormen winnen steeds meer aan terrein. Als stadsbestuur zorgen we voor een goede begeleiding van initiatiefnemers.
- 554. We hebben een blijvende aandacht voor de problematiek van dementie, met bijzondere aandacht voor inactieven door jongdementie. Hasselt moet nog meer een dementievriendelijke stad worden. (LT)
- 555. We blijven ouderen stimuleren en ondersteunen om digitale toepassingen te leren gebruiken en hun digitale vaardigheden aan te scherpen.

Ontwikkelingssamenwerking

- 556. We behouden de 0,7%-norm voor ontwikkelingssamenwerking en fair trade, op basis van de inkomsten uit de personenbelasting en de onroerende voorheffing.

Dierenwelzijn

- 557. Rampenplannen en draaiboeken van hulpdiensten dienen, waar mogelijk, voortaan ook rekening te houden met dieren.

Duurzame stad en klimaat

- 558. We blijven een sensibiliserende rol spelen inzake klimaat en klimaatverandering. Dit doen we op een laagdrempelige manier, waarbij we geen enkele Hasselaar uit het oog verliezen.
- 559. We onderzoeken de mogelijkheid om in Hasselt een klimaattraining van het Climate Reality Leadership Corps te laten plaatsvinden. (LT)
- 560. Om het hitte-eilandeffect tegen te gaan, nemen we klimaatadaptatiemaatregelen in dichtbebouwde zones en grote pleinen. We investeren in de aanleg van meer openbaar groen.
- 561. Stedelijke ruimte is schaars en kan het best efficiënt benut worden. We onderzoeken via welke methodiek we onze daken in een stedelijke omgeving het best kunnen inschakelen in ons klimaatbeleid (daktuinen, groendaken, opwekken van energie...). (LT)

Circulaire economie, korte keten en fair trade

- 562. We blijven kringwinkels ondersteunen, omwille van de hoge toegevoegde maatschappelijke waarde en creëren een kader waarbinnen een kringwinkel in de binnenstad haalbaar is.
- 563. We stimuleren handelaars en ondernemers om van elkaars eerlijke-handelspraktijken te leren door innovatielabs.
- 564. We sensibiliseren zoveel mogelijk alle actoren in de handelsketen, van producent tot consument, en hebben als modestad bijzonder aandacht voor eerlijke kleding.

Energie

- 565. Onze KPI: klimaatdoelen op het vlak van huishoudelijke verwarming behalen door het aantal BEN-wooneenheden op het totaal aantal wooneenheden in Hasselt jaarlijks met 4% te verhogen, om klimaatneutraliteit te bereiken tegen 2050. (LT)
- 566. We evalueren jaarlijks, in de maand voorafgaand(e) aan de VN-klimaatconferentie, het energieverbruik van rechtspersonen en sturen indien nodig de aanpak bij.
- 567. We streven naar een jaarlijkse vergroening van 9% voor groene stroom bij rechtspersonen, om zo tegen 2030 een volledig klimaatneutrale productie van stroom te realiseren. (LT)
- 568. We faciliteren en ondersteunen de transitie naar future proofed energiegebruik bij ondernemingen, instellingen en verenigingen. (LT)
- 569. We ambiëren het ISO50001-label bij het energie-efficiënt maken van ons eigen patrimonium. We blijven hiervoor werken met een gecentraliseerd budget voor energetische ingrepen. (LT)
- 570. We hebben de ambitie om van Hasselt op termijn een fossielvrije gemeente te maken.
- 571. We stimuleren innovatie in energieopslag, door waterstof als opslagmedium te hanteren voor de hernieuwbare energieproductie op de Centrale Werkplaatsen.

Natuur, parken en groen

- 572. In de gehele groenwerking hebben we transversaal aandacht voor bijen.
- 573. We onderzoeken hoe we op innovatieve wijze onze Hasseltse natuur kunnen promoten naar een breder publiek.
- 574. We werken aan een project rond bedreigde diersoorten in onze stad.

Welzijn en sociale dienstverlening

- 575. We pakken de schuldindustrie aan op lokaal niveau. Als lokaal bestuur tonen we het goede voorbeeld via een charter ethische inning.
- 576. In samenwerking met kennisinstellingen, de partners van het Geïntegreerd Breed Onthaal en de doelgroep zelf zoeken we naar de beste methodieken en middelen om automatische rechtentoekenning zo maximaal mogelijk concreet te kunnen realiseren.
- 577. We gaan de dialoog aan met de huidige en met potentiële sociale economieprojecten om tewerkstelling zoveel mogelijk te oriënteren naar de kenmerken van de meest voorkomende kwetsbare groepen met name alleenstaande moeders, laaggeschoolden en migrantengezinnen.
- 578. We versterken het lokale begeleidingsaanbod van het justitieel welzijnswerk om dak- en/of thuisloosheid van vrijgekomen ex-gedetineerden te voorkomen en zo tot een structurele daling van het aantal dak- en thuislozen te komen.

579. We breiden de snelle psychosociale hulpverlening uit met een crisisdienst voor urgente hulp. Ter voorkoming van gezinsdrama's, om acuut in te grijpen wanneer mensen suïcidaal zijn of een psychose doormaken.
580. We selecteren in samenwerking met private partners elektrische huishoudapparaten die we in een abonnementsformule gaan aanbieden waarbij je enkel voor de dienstverlening betaalt, grote investeringen vermijdt, maar toch kwaliteitsvolle diensten krijgt.

4.3. Totaaloverzicht beleidsdoelstellingen, actieplannen en acties

Om de vertaalslag te doen van de omgevingsanalyse, samen met het beleidsakkoord (580 acties) naar een financieel meerjarenplan werd er beroep gedaan op KPMG. Zij vervulden een ondersteunende rol, onder leiding van een interne projectmedewerker.

Er werden organisatiebrede werksessies georganiseerd, waarbij er gestreefd werd naar de formulering van strategische doelstellingen en subdoelstellingen op basis van het bestuursakkoord en de omgevingsanalyse. Een afvaardiging van het bestuur werd mee betrokken in deze sessies, om ervoor te zorgen dat er, bij de formulering van de doelstellingen, steeds een link was tussen de omgevingsanalyse en het bestuursakkoord. In een volgende fase werd de koppeling van de 580 acties aan de geformuleerde strategische doelstellingen voorbereid alsook werden bijkomende acties vanuit de administratie geformuleerd. De geformuleerde acties werden aan de departementen van de organisatie bezorgd, om een verfijning en verduidelijking ervan voor te bereiden. Vervolgens werden de acties geclusterd in actieplannen.

Uit de omgevingsanalyse bleek dat de organisatie verder dient in te zetten op meer projectmatig werken. Ter ondersteuning van het projectmatig werken zal er gewerkt worden met een tool (ORBA – Opvolging Rapportering Bestuursakkoord), waarin het mogelijk is om een opvolging van de acties te doen op projectniveau (een actie kan meerdere projecten bevatten). Er worden projectfiches opgemaakt per project, waarin rollen en verantwoordelijkheden worden toegewezen, waaraan een concrete timing gekoppeld wordt en waardoor een strikte opvolging van de realisatie van de geformuleerde acties mogelijk wordt.

Vanuit de omgevingsanalyse en het beleidsakkoord werden de beleidsdoelstelling, actieplannen en acties geformuleerd. Er werd gekozen om een onderscheid te maken tussen een basisbudget (reguliere werking van de administratie) en een beleidsbudget.

Volgende beleidsdoelstellingen werden uiteindelijk weerhouden voor Groep Hasselt:

- Aangename stad: veilig en proper
- Ruimte voor Hasselt
- Ondernemende en bruisende stad
- Slimme stad van morgen : duurzaam en digitaal
- Dynamische en klantgerichte organisatie
- Inclusieve, toegankelijke en zorgzame stad
- Basiswerking van groep Hasselt garanderen
- Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode

De 8 beleidsdoelstellingen samen vormen de strategie van het bestuur en vertalen de ambitie van het bestuur voor de toekomst.

De eerste 6 doelstellingen zijn prioritaire doelstellingen, waardoor er een expliciete rapportering moet voorzien worden in de beleidsrapporten. Aan de raad zal dan ook uitvoerig gerapporteerd worden over deze doelstellingen wat betreft planning en de uitvoering ervan.

Hierna volgt een overzicht met de actieplannen en acties onder de verschillende beleidsdoelstellingen.

ODAA: Overzicht doelstellingen, actieplannen en acties

2020-2025

Journalvolgnnummers: 8579

AG Stadsontwikkeling Hasselt (0864.952.958)

Limburgplein 1, 3500 Hasselt

Voorzitter Directiecomité: Inge Marchal

Voorzitter Raad van Bestuur: Steven Vandeput

Inhoudstabel:: HAS: Hasselt Heeft Het

Hasselt Heeft Het

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.581.217	4.275.003	4.195.151
Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.340.518	4.667.989	4.532.500
Investerings						
Uitgaven	6.143.093	808.173	3.291.667	668.134	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	-5.368.824	134.531	-3.261.726	-668.134	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	4.117.933
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Beleidsdoelstelling: BD000003: Ondernemende en bruisende stad

SD3: Ondernemende en bruisende stad

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Financiering	

Actieplan: AP000057: Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

3.6.3. Toegankelijk sporten in wijken en deelgemeenten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Financiering	

Actie: AC000190: Partnerschap wildwaterbaan

Beleidsbudget Partnerschap wildwaterbaan

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	0	0	0	38.720	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	0	0	-38.720	0	0
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Financiering	

Actieplan: AP000123: Investeren in Hasselt cultuurstad

Investeren in Hasselt cultuurstad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Actie: AC000797: Investeren in Hasselt cultuurstad

Investeren in Hasselt cultuurstad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Actieplan: AP000124: Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Actie: AC000798: Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Investeren in Toerisme is een economische speler en spelverdeler

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Actieplan: AP000125: Investeren in Actieve stad

Investeren in Actieve stad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Actie: AC000799: Investeren in Actieve stad

Investeren in Actieve stad

Van 01/01/2021 tot 31/12/2026

Beleidsdoelstelling: BD000007: Basiswerking van groep Hasselt garanderen

SD7: Basiswerking van groep Hasselt garanderen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.542.497	4.275.003	4.195.151
Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.379.238	4.667.989	4.532.500
Investerings						
Uitgaven	120.663	34.022	11.153	317.207	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	653.606	908.682	18.787	-317.207	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	4.117.933
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Actieplan: AP000111: Basiswerking van groep Hasselt garanderen

7.1.1. Basiswerking van groep Hasselt garanderen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	3.163.139	3.174.085	3.767.524	4.542.497	4.275.003	4.195.151
Ontvangsten	6.639.468	7.303.058	8.295.766	8.921.735	8.942.992	8.727.651
Saldo	3.476.329	4.128.973	4.528.242	4.379.238	4.667.989	4.532.500
Investerings						
Uitgaven	120.663	34.022	11.153	317.207	243.000	452.000
Ontvangsten	774.269	942.704	29.940	0	0	4.850.000
Saldo	653.606	908.682	18.787	-317.207	-243.000	4.398.000
Financiering						
Uitgaven	6.639.378	6.792.721	6.409.561	5.563.638	5.655.016	8.052.259
Ontvangsten	11.349.925	1.833.956	1.352.903	1.348.484	1.349.218	1.202.385
Saldo	4.710.547	-4.958.764	-5.056.658	-4.215.155	-4.305.798	-6.849.874

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	4.117.933
Ontvangsten	8.573.815
Saldo	4.455.882
Investerings	
Uitgaven	75.000
Ontvangsten	0
Saldo	-75.000
Financiering	
Uitgaven	5.212.851
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	-4.157.851

Actie: AC000011: Basisbudget BIB - Helics (nominatief)

Basisbudget BIB - ICT (nominatief)

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000018: Basisbudget Toerisme

Basisbudget Toerisme

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000019: Basisbudget Toerisme - Promotie

Basisbudget Toerisme - Promotie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000020: Basisbudget Toerisme - Groepsbezoeken

Basisbudget Toerisme - Groepsbezoeken

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000021: Basisbudget Toerisme - De Corswarem

Basisbudget Toerisme - De Corswarem

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000022: Basisbudget Toerisme - Kampeerterreinen

Basisbudget Toerisme - Kampeerterreinen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000044: Basisbudget Sociale Economie

Basisbudget Sociale Economie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000045: Basisbudget Economie

Basisbudget Economie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000046: Basisbudget Economie - Kernversterkende winkelbeleid, centrummanagement, struct.samenw.handelaars

Basisbudget Economie - Kernversterkende winkelbeleid, centrummanagement, structurele samenwerking handelaars

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000047: Basisbudget Economie - Sociale Economie Campus

Basisbudget Economie - Sociale Economie Campus

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000049: Basisbudget Groen

Basisbudget Groen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000050: Basisbudget Handhaving

Basisbudget Handhaving

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000051: Basisbudget Mobiliteit - Helics (nominatief)

Basisbudget Mobiliteit - ICT (nominatief)

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000052: Basisbudget Mobiliteit - Openbaar domein

Basisbudget Mobiliteit - Openbaar domein

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000053: Basisbudget Optimaal parkeeraanbod

Basisbudget ifv optimaal parkeeraanbod

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000054: Basisbudget Natuureducatief centrum Kiewit

Basisbudget Natuureducatief centrum Kiewit

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000055: Basisbudget Stadsplanning

Basisbudget Stadsplanning

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000056: Basisbudget Patrimonium

Basisbudget Patrimonium

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000057: Basisbudget Staf Ruimte

Basisbudget Staf Ruimte

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000058: Basisbudget Wegen

Basisbudget Wegen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000059: Basisbudget Wegen - Blauwe Boulevard

Basisbudget Wegen - Blauwe Boulevard

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000060: Basisbudget Wonen

Basisbudget Wonen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000061: Basisbudget Milieu en energie

Basisbudget Milieu en energie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000068: Basisbudget Gelijke Kansen

Basisbudget Gelijke Kansen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000069: Basisbudget Wijkopbouw - Organiseren van Wijkpunten

Basisbudget Wijkopbouw - Organiseren van Wijkpunten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000070: Basisbudget Wijkopbouw

Basisbudget Wijkopbouw

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000071: Basisbudget Wijkopbouw - Woonwagenterrein

Basisbudget Wijkopbouw - Woonwagenterrein

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000073: Basisbudget Staf CW

Basisbudget Staf CW

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000074: Basisbudget Patrimonium, evenementen en logistiek

Basisbudget Patrimonium, evenementen en logistiek

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000075: Basisbudget Openbaar domein

Basisbudget Openbaar domein

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000076: Basisbudget Hygiëne en begraafplaatsen

Basisbudget Hygiëne en begraafplaatsen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000077: Basisbudget Thuisdiensten

Basisbudget Thuisdiensten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000078: Basisbudget Vrijwilligerswerking

Basisbudget Vrijwilligerswerking

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000079: Basisbudget Informatie en administratie

Basisbudget Informatie en administratie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000080: Basisbudget Expertisecentrum dementie

Basisbudget Expertisecentrum dementie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000081: Basisbudget Hoteldiensten

Basisbudget Hoteldiensten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000082: Basisbudget Assistentie- en ouderenwoningen

Basisbudget Assistentie- en ouderenwoningen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000083: Basisbudget Dagzorgcentrum Banneux

Basisbudget Dagzorgcentrum Banneux

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000084: Basisbudget Dagzorgcentrum Stadspark

Basisbudget Dagzorgcentrum Stadspark

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000085: Basisbudget Lokaal dienstencentrum Banneux

Basisbudget Lokaal dienstencentrum Banneux

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000086: Basisbudget Lokaal dienstencentrum Stadspark

Basisbudget Lokaal dienstencentrum Stadspark

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000087: Basisbudget Ergo, kiné en animatie

Basisbudget Ergo, kiné en animatie

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000090: Basisbudget Woonzorgcentrum cafetaria Banneux

Basisbudget Woonzorgcentrum cafetaria Banneux

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000091: Basisbudget Woonzorgcentrum cafetaria Stadspark

Basisbudget Woonzorgcentrum cafetaria Stadspark

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000092: Basisbudget Archief - Helics (nominatief)

Basisbudget Archief - ICT (nominatief)

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000095: Basisbudget Woonzorgcentrum zorg

Basisbudget Woonzorgcentrum zorg

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000097: Basisbudget Sociale Dienst - Middelen socio-culturele participatie oriënteren op sociale activering

Basisbudget Sociale Dienst - PASOA volwassenen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000098: Basisbudget Sociale dienst - SD Activering

Basisbudget Sociale dienst - SD Activering

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000099: Basisbudget Sociale dienst - SD LOI

Basisbudget Sociale dienst - SD LOI

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000100: Basisbudget Sociale Dienst - SD Overige verrichtingen sociaal beleid

Basisbudget Sociale Dienst - SD Overige verrichtingen sociaal beleid

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000101: Basisbudget Sociale dienst - Voorschotten

Basisbudget Sociale dienst - Voorschotten

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000102: Basisbudget Sociale Dienst - Sociale bijstand

Basisbudget Sociale Dienst - Sociale bijstand

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000103: Basisbudget Burgerzaken

Basisbudget Burgerzaken

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000104: Basisbudget Burgerzaken - verkiezingen

Basisbudget Burgerzaken - verkiezingen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000105: Basisbudget Dienstverlening

Basisbudget Dienstverlening

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000106: Basisbudget Gezinsondersteuning - Gebouwen Opvoedingswinkel

Basisbudget Gezinsondersteuning - Gebouwen Opvoedingswinkel

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000107: Basisbudget Gezinsondersteuning

Basisbudget Gezinsondersteuning

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000108: Basisbudget Gezinsondersteuning - Gebouwen Huis van het Kind

Basisbudget Gezinsondersteuning - Gebouwen Huis van het Kind

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000109: Basisbudget Gezinsondersteuning - Huis van het Kind

Basisbudget Gezinsondersteuning - Huis van het Kind

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000110: Basisbudget Gezinsondersteuning - Loonprognose

Basisbudget Gezinsondersteuning - Loonprognose

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000111: Basisbudget Gezinsondersteuning - Opvoedingswinkel

Basisbudget Gezinsondersteuning - Opvoedingswinkel

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000112: Basisbudget Buitenschoolse kinderopvang

Basisbudget Buitenschoolse kinderopvang

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000113: Basisbudget Regierol Kinderopvang

Basisbudget Regierol Kinderopvang

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000114: Basisbudget Flankerend onderwijsbeleid

Basisbudget Flankerend onderwijsbeleid

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000115: Basisbudget Onderwijs - Administratieve dienst

Basisbudget Onderwijs - Administratieve dienst

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000116: Basisbudget Onderwijs - Basisonderwijs

Basisbudget Onderwijs - Basisonderwijs

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000117: Basisbudget Onderwijs - Gebouwen Basisonderwijs

Basisbudget Onderwijs - Gebouwen Basisonderwijs

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000118: Basisbudget Onderwijs - Gebouwen Kunstonderwijs

Basisbudget Onderwijs - Gebouwen Kunstonderwijs

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000119: Basisbudget Onderwijs - Kunstonderwijs

Basisbudget Onderwijs - Kunstonderwijs

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000120: Basisbudget Zwembad

Basisbudget Zwembad

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000173: Basisbudget Zwembadcomplex Kapermolen

Basisbudget Zwembadcomplex Kapermolen

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	886.026	802.940	1.175.371	1.399.973	1.364.305	1.364.845
Ontvangsten	1.543.258	1.568.179	1.488.457	1.535.496	1.139.129	1.030.066
Saldo	657.232	765.239	313.085	135.523	-225.176	-334.779
Investerings						
Uitgaven	16.169	3.470	6.002	317.207	218.000	50.000
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-16.169	-3.470	-6.002	-317.207	-218.000	-50.000
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	1.365.294
Ontvangsten	842.638
Saldo	-522.656
Investerings	
Uitgaven	50.000
Ontvangsten	0
Saldo	-50.000
Financiering	

Actie: AC000250: Basisbudget Algemene werking AGB

Basisbudget Algemene werking AGB

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	301.102	31.745	65.387	83.174	30.150	30.150
Ontvangsten	73.165	-10.508	0	0	0	0
Saldo	-227.937	-42.253	-65.387	-83.174	-30.150	-30.150
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	455.767	0	0	0	0
Saldo	0	455.767	0	0	0	0
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	30.150
Ontvangsten	0
Saldo	-30.150
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	

Actie: AC000298: Basisbudget Stads Kantoor

Basisbudget Stads Kantoor

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	512.893	819.714	994.382	1.253.357	1.225.857	1.211.539
Ontvangsten	2.697.149	3.002.602	3.354.675	3.677.579	3.969.048	3.974.451
Saldo	2.184.257	2.182.888	2.360.293	2.424.222	2.743.192	2.762.912
Investerings						
Uitgaven	0	1.305	0	0	25.000	25.000
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	0	-1.305	0	0	-25.000	-25.000
Financiering						
Uitgaven	2.085.695	2.118.381	2.151.579	1.238.959	1.258.375	1.278.095
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-2.085.695	-2.118.381	-2.151.579	-1.238.959	-1.258.375	-1.278.095

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	1.196.998
Ontvangsten	3.979.940
Saldo	2.782.942
Investerings	
Uitgaven	25.000
Ontvangsten	0
Saldo	-25.000
Financiering	
Uitgaven	1.298.125
Ontvangsten	0
Saldo	-1.298.125

Actie: AC000299: Basisbudget Veiligheidssite 1: Brandweerkazerne

Basisbudget Veiligheidssite 1: Brandweerkazerne

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	221.176	158.980	223.419	284.105	269.618	251.016
Ontvangsten	61.742	34.470	94.159	206.089	230.179	257.037
Saldo	-159.434	-124.510	-129.260	-78.015	-39.439	6.022
Investerings						
Uitgaven	104.494	29.247	5.152	0	0	0
Ontvangsten	0	486.936	5.152	0	0	0
Saldo	-104.494	457.689	0	0	0	0
Financiering						
Uitgaven	917.248	1.419.814	953.926	964.942	981.385	998.108
Ontvangsten	1.055.000	1.541.936	1.060.152	1.055.000	1.055.000	1.055.000
Saldo	137.752	122.122	106.225	90.058	73.615	56.892

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	233.806
Ontvangsten	283.278
Saldo	49.473
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	
Uitgaven	1.015.116
Ontvangsten	1.055.000
Saldo	39.884

Actie: AC000312: Basisbudget Veiligheidssite Limburgia

Basisbudget Veiligheidssite Limburgia

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	6.801	3.479	6.360	7.650	7.150	7.150
Ontvangsten	24.956	29.343	30.495	30.550	31.350	31.000
Saldo	18.155	25.864	24.135	22.900	24.200	23.850
Investerings						
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	7.150
Ontvangsten	31.000
Saldo	23.850
Investerings	
Financiering	

Actie: AC000380: Basisbudget Cegeka

Basisbudget Cegeka

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	464.648	431.823	402.408	375.207	331.944	293.776
Ontvangsten	1.141.675	1.142.448	1.144.994	1.147.958	1.149.958	1.012.459
Saldo	677.026	710.625	742.587	772.751	818.014	718.682
Investerings						
Financiering						
Uitgaven	607.417	641.016	672.977	710.881	748.405	682.019
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-607.417	-641.016	-672.977	-710.881	-748.405	-682.019

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	262.259
Ontvangsten	1.014.459
Saldo	752.200
Investerings	
Financiering	
Uitgaven	608.982
Ontvangsten	0
Saldo	-608.982

Actie: AC000381: Basisbudget Brandweerkazerne Willekensmolenstraat

Basisbudget Brandweerkazerne Willekensmolenstraat

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	108.054	119.468	20.687	33.450	6.500	6.500
Ontvangsten	18.101	22.679	0	0	0	0
Saldo	-89.953	-96.789	-20.687	-33.450	-6.500	-6.500
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	4.850.000
Saldo	0	0	0	0	0	4.850.000
Financiering						
Uitgaven	104.720	107.128	110.675	114.338	118.123	2.674.407
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-104.720	-107.128	-110.675	-114.338	-118.123	-2.674.407

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	6.500
Ontvangsten	0
Saldo	-6.500
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0

Actie: AC000537: Basisbudget Corda Campus

Basisbudget Corda Campus

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	19.571	0	0	0	0	0
Ontvangsten	28.370	6.463	-1.142	1.563	828	138
Saldo	8.799	6.463	-1.142	1.563	828	138
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	45.000	0	0	0	0	0
Saldo	45.000	0	0	0	0	0
Financiering						
Uitgaven	1.014.373	286.804	286.804	286.804	286.804	143.402
Ontvangsten	1.030.892	292.020	292.751	293.484	294.218	147.385
Saldo	16.518	5.216	5.947	6.680	7.414	3.983

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0

Actie: AC000541: Basisbudget Parking Blauwe Boulevard

Basisbudget Parking Blauwe Boulevard

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Uitgaven	642.869	805.936	879.509	1.105.582	1.039.479	1.030.175
Ontvangsten	1.051.052	1.507.382	2.184.128	2.322.500	2.422.500	2.422.500
Saldo	408.183	701.447	1.304.618	1.216.918	1.383.021	1.392.325
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	377.000
Ontvangsten	729.268	0	24.789	0	0	0
Saldo	729.268	0	24.789	0	0	-377.000
Financiering						
Uitgaven	1.909.924	2.219.577	2.233.599	2.247.714	2.261.924	2.276.228
Ontvangsten	9.264.033	0	0	0	0	0
Saldo	7.354.109	-2.219.577	-2.233.599	-2.247.714	-2.261.924	-2.276.228

	2026
Exploitatie	
Uitgaven	1.015.776
Ontvangsten	2.422.500
Saldo	1.406.724
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	
Uitgaven	2.290.628
Ontvangsten	0
Saldo	-2.290.628

Actie: AC000679: Basisbudget Wildwaterbaan

Basisbudget Wildwaterbaan

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000680: Basisbudget Lonen en wedden - SD Activering - Vlaamse beleidsprioriteit TWE01 VDAB

Basisbudget Lonen en wedden - SD Activering - Vlaamse beleidsprioriteit TWE01 VDAB

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

Actie: AC000681: Basisbudget Lonen en wedden - SD Activering - Vlaamse beleidsprioriteit TWE02 VDAB

Basisbudget Lonen en wedden - SD Activering - Vlaamse beleidsprioriteit TWE02 VDAB

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000684: Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar

Gecumuleerd budgettair resultaat vorig boekjaar

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000716: Basisbudget Mode Incubator

Basisbudget Mode Incubator

Van 01/01/2020 tot 31/12/2025

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Investerings						
Uitgaven	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	1	0	0	0	0	0
Saldo	1	0	0	0	0	0
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	

Actie: AC000763: Basisbudget Staf Hoge vijf

Basisbudget Staf Hoge vijf

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000764: Basisbudget Magazijn

Basisbudget Magazijn

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000765: Basisbudget Stadsontwikkeling

Basisbudget Stadsontwikkeling

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000772: Onbeschikbare gelden

Onbeschikbare gelden

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

Actie: AC000836: Basisbudget Gebouwenbeheer

Basisbudget Gebouwenbeheer

Van 01/01/2022 tot 31/12/2026

Beleidsdoelstelling: BD000008: Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode

SD8: Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Investerings						
Uitgaven	6.022.430	774.151	3.280.513	350.927	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-6.022.430	-774.151	-3.280.513	-350.927	0	0
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	

Actieplan: AP000112: Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode

8.1.1. Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Investerings						
Uitgaven	6.022.430	774.151	3.280.513	350.927	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-6.022.430	-774.151	-3.280.513	-350.927	0	0
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	

Actie: AC000703: Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode 2020-2025

Basisbudget Overdracht investeringskredieten vorige beleidsperiode 2020-2025

Van 01/01/2020 tot 31/12/2026

	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Exploitatie						
Investerings						
Uitgaven	6.022.430	774.151	3.280.513	350.927	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0
Saldo	-6.022.430	-774.151	-3.280.513	-350.927	0	0
Financiering						

	2026
Exploitatie	
Investerings	
Uitgaven	0
Ontvangsten	0
Saldo	0
Financiering	

4.4. Toegestane werkings- en investeringsubsidies

Dit is niet van toepassing voor het AG stadsontwikkeling Hasselt.

4.5. Samenstelling beleidsdomeinen

Hierna wordt een overzicht gegeven van de beleidsvelden per beleidsdomein, die voor AG Stadsontwikkeling Hasselt van toepassing zijn.

Beleidsdomein	Beleidsveld
ALF - Algemene financiering	0010 - Algemene overdrachten tussen de verschillende bestuurlijke niveaus
	0030 - Financiële aangelegenheden
	0040 - Transacties in verband met de openbare schuld
	0050 - Patrimonium zonder maatschappelijk doel
	0090 - Overige algemene financiering
ALO - Algemene organisatie	0119 - Overige algemene diensten
	0130 - Administratieve Dienstverlening
	0220 - Parkeren
	0410 - Brandweer
	0550 - Werkgelegenheid
	0742 – Sportinfrastructuur

4.6. Overzicht verbonden entiteiten

Dit is niet van toepassing voor het AG stadsontwikkeling Hasselt.

4.7. Personeelsinzet

In 2019 werd beslist om het weinige personeel dat nog werkte voor het AG stadsontwikkeling Hasselt op de payroll van de stad te zetten. In het meerjarenplan is er dus geen personeelskost voorzien.

4.8. Overzicht jaarlijkse opbrengst per belastingsoort

Dit is niet van toepassing voor het AG stadsontwikkeling Hasselt.